

BUSINESS
FINLAND

TILINPÄÄTÖS 2022

INNOVAATORAHOITUSKESKUS
BUSINESS FINLAND

Käsitelty Business Finlandin johtoryhmässä 9.2.2023
Hyväksytty Business Finlandin johtokunnassa 16.2.2023

SISÄLTÖ

1 Johdon katsaus.....	3
2 Tuloksellisuus.....	6
3 Vaikuttavuus.....	9
4 Toiminnallinen tehokkuus	37
5 Tuotokset ja laadunhallinta	42
6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	58
7 Tilinpäätösanalyysi	63
8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	75
9 Arviointien tulokset.....	78
10 Yhteenvedo havaituista väärinkäytöksistä	78
11 Talousarvion toteumalaskelma	81
12 Tuotto- ja kululaskelma.....	88
13 Tase.....	89
14 Liitetiedot	91
15 Allekirjoitus.....	111

1 Johdon katsaus

Strategisten painopisteiden ja asiakaskeskeisyyden syventäminen olivat Business Finlandin toiminnan keskiössä vuonna 2022. Rahoitusta myönnettiin edellisvuoteen verrattuna merkittävästi enemmän.

Terävöitimme visiotamme Suomen menestymisen edellytyksistä tulevaisuudessa. Tunnistimme tulevaisuuden merkittävimmät kasvumahdollisuudet ja tartuimme viiteen globaaleista murroksista kumpuavaan markkinamahdollisuuteen suomalaisille yrityksille. Nämä teemat ohjaavat ohjelmallista toimintaamme, kampanjoitamme ja rahoituksemme kohdistumista. Business Finland aikoo suunnata noin puolet innovaatorahoituksestaan digitalisaatioon, terveyteen ja hyvinvointiin, hiilineutraaliin ja kriisinkestävään energijärjestelmään, kiertotalouteen ja nollahukkaan sekä immersiiivisiin kokemuksiin.

Lukujen valossa Business Finlandin vuosi 2022 oli myönteinen. Rahoitusta haettiin 1 190 miljoonan euron edestä ja sitä myönnettiin 882 miljoonaa euroa 4 601 projektiin.¹ Asiakkaidemme tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopanostukset kasvoivat 17 prosenttia, mikä oli kaksinkertainen yleiseen 8,1 prosentin kasvuvauhtiin verrattuna. Taustalla olivat Business Finlandin rahoittamat kasvumoottori- ja veturihankkeet.

¹ Haetun ja myönnetyn rahoituksen määrät sisältävät jäsenmaksuja.

Arvio tki-rahoituksen aikaansaamista työpaikoista nousi edellisvuoteen verrattuna merkittävästi. Veturihankkeissa työpaikkaodotukset ovat keskimääräistä suuremmat. Vuonna 2022 käynnistyi viisi veturihankkekokonaisuutta, kun edellisvuonna niitä käynnistyi kolme. Saamamme tulokset veturiyritysten rahoittamisesta ovat olleet varsin myönteisiä ja siksi veturirahoitusta päätettiin laajentaa kattamaan myös haastajaluokan yritykset. Business Finland rahoittaa jokaista haastajayritystä 10 miljoonalla eurolla, mikä on puolet varsinaisten veturien rahoituksesta. Lisäksi varaudumme rahoittamaan kunkin haastajan ekosysteemiä yhteensä 20 miljoonalla eurolla.

Suomen kestävä kasvun ohjelma tukee ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä kasvua. Ohjelman avulla vauhditetaan kilpailukykyä, investointeja, osaamistason nostoa sekä tutkimusta, kehitystä ja innovaatioita. Business Finlandin kautta myönnettävä RRF-rahoitus tähtää innovatiivisten, kestävä kehitystä ja digitalisaatiota edistävien ratkaisujen kehittämiseen kansainvälisille markkinoille. Vuonna 2022 Business Finland myönsi RRF-rahoitusta yhteensä noin 273 miljoonaa euroa. Eniten rahoitusta saivat RRF-Kierrätys- ja uudelleenkäyttöinvestoinnit (67 M€), vety-IPCEI (61 M€), ja veturihankkeet (60 M€).

Business Finlandin vienninedistämistyö on Suomen taloudelle tärkeää ja tuloksellista. Suomen vienti on kasvanut, vaikka Venäjä yhtenä keskeisimmistä vientimarkkinoista pieneni merkittävästi. Suomen vienti on monipuolistunut ja laajentunut päämarkkinoiden ulkopuolelle palveluidemme avulla. Innovaatorahoituksella ja kansainvälistymispalveluilla on merkittävä yhteisvaikutus kasvuun. Business Finland tekee vienninedistämistä paikallisesti 32 maassa². Vuonna 2022 Market Opportunities -palvelun kautta aktivoitiin 2082 yritystä. Eniten aktivointeja tehtiin Yhdysvalloissa, mutta sen kannoilla ovat Kiina ja Saksa. Viennin edistäminen on yhteistyön tulosta Team Finland -verkoston kanssa. On tärkeää, että verkoston roolit ovat selvät eikä se tee päällekkäisiä toimia.

Asiakkaamme ovat kansainvälistymispalveluihimme tyytyväisiä. Erityisesti asiakkaamme arvostivat käytännön tukea, jonka he arvoivat 4,6:ksi asteikolla 1–5. Yrityksille on hyötyä innovaatorahoituksen ja kansainvälistymispalvelujen saamisesta samasta paikasta. Näin syntyy toimiva, tehokas ja tuloksellinen palveluketju. Business Finlandin asiakkaiden viennin kasvu jaksolla 2019–2022 oli 31 % kun yleinen viennin kasvu oli 22 %. Rahoitettujen projektien tulokset näkyvät usein muutamien vuosien viiveellä.

Vientiodotuksia mittaava rahoitettujen hankkeiden synnyttämän viennin ennuste kasvoi ja on yli kaksinkertainen tavoitetasoon verrattuna. Projektien tulosten hyvät hyödyntämisenäkymät ja vientiodotukset näkyvät eri-

tyisesti veturihankekokonaisuuksissa sekä niihin tiivisti kytkeytyvissä kumppanuushankkeissa.

Osaajien puute on noussut Suomessa kasvun esteeksi. Business Finlandin julkaisemat sivustot workinfinland.com ja jobsinfinland.fi tarjoavat Suomessa toimiville yrityksille kanavan löytää eri alojen osaajia myös ulkomailta. Sivustolla esitellään kootusti Suomessa avoimena olevia työpaikkoja, joihin ei tarvita suomen kieltä.

Rahoitustietojemme avoin data päivittyy jatkossa uusin tiedoin kuukauden viiveellä. Vuosittain sadat yritykset ja tutkimusryhmät asioivat kanssamme ja saavat meiltä rahoitusta tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaansa. Nyt rahoitustiedot ovat avoimen datamme kautta julkisesti nähtävillä kuukauden kuluttua rahoituspäätöksestä. Tällä tavoin olemme entistä avoimempia toimissamme ja lähes ajankohtaiset tiedot ovat helposti saatavilla.

Business Finlandin kokonaisuine yhteiskunnallisten vaikuttajien keskuudessa ylsi mittaushistorian parhaaseen tulostasoon hyvällä arvosanalla 3,63 (asteikolla 1–5). Business Finlandilla on monia vahvuuksia, joista vaikuttavimmiksi nousivat johto, tuotteet ja palvelut, työpaikka ja vastuullisuus. Strategia-attribuuteista vahvimmit nousivat keskeisenä tekijänä toimiminen yritysten innovaatiotoiminnan vauhdittamisessa, lisäarvon tuottamisessa asiakkaalle, yhteistyökumppaneille ja yhteiskunnalle sekä merkittävänä toimijana toimiminen yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä. Näissä tulostasoa oli hyvä tai erinomainen ja korrelaatio käytöksen kanssa on huomattava.

² Business Finland toimii ulkomailla 33 maassa. Belgiaa ei ole tässä käsitelty Business Finlandin vienninedistämismaana.

Business Finland toteutti toukokuussa Signi-henkilöstökyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää henkilöstölle merkityksellisimmät asiat ja niiden toteutuminen työpaikalla. Vastausaktiivisuus kyselyssä oli korkea, 83 prosenttia henkilöstöstä. Henkilöstöllä on kriisien myötä ollut raskaita vuosia, mutta tyytyväisyyden trendi on hiljalleen noussut ja sitä halutaan edelleen nostaa. Merkityksellisimmiksi tekijöiksi organisaatiossa valikoituivat mielekkäät työtehtävät, vapaus tehdä töitä ajasta ja paikasta riippumatta, työn ja vapaa-ajan tasapaino, mahdollisuus käyttää omaa osaamista päivittäin ja oikeudenmukainen palkka ja luontoisedut. Yleistyytyväisyys nousi edellisvuodesta kolme pykälää ollen 73/100. Suositteluluku eli eNPS pysyi lähes samana. Motivaatiota ja intohimoa mittaava liekki-indeksi nousi 69:stä 73:een.

Vuosi 2022 oli Business Finlandille valmistautumista jälleen uusiin muutoksiin, kun julkaistiin tieto Business Finland -lakiin vuonna 2023 tehtävistä muutoksista ja sen mahdollisista vaikutuksista.

Business Finlandissa otettiin myönteisesti vastaan tieto vuoden 2023 alussa voimaan tulevasta T&K-rahoituslaista, mikä tarkoittaa tulevana vuosina merkittävää valtion lisäpanostusta tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan.

Nina Kopola
pääjohtaja

2 Tuloksellisuus

Business Finlandin tuloksellisuus on sille asetettuja tulosmittareita katsoen palautunut paremmalle tasolle edellisestä vuodesta, jolloin Covid-19-pandemia ja sen aiheuttamat muutokset vaikuttivat merkittävästi tulosmittareiden toteumiin.

Business Finlandilla on merkittävä rooli Suomen innovaatiotoiminnan ja tulevaisuuden kasvun mahdollistajana. Suomen tulevaisuudelle on merkityksellistä, että Business Finland on saavuttanut vuodelle 2022 asetetuista tulosmittareista parhaiten tavoitteet TKI-panostuksessa, vientikertoimessa ja ekosysteemialoitteiden rahoittamisessa. Business Finlandin asiakkaiden TKI-panostukset kasvoivat vuonna 2022 huomattavasti koronapandemian vuosista 2020 ja 2021. Vientikerroin³, joka perustuu Business Finlandin rahoittamien projektien loppuraportissa arvioituihin vientiennusteisiin osoittaa, että Business Finlandin asiakkailla on merkittäviä odotuksia viennin kasvamiselle edelleen huolimatta erilaisista kohdatuista kriiseistä viime vuosina. Business Finland on rahoittanut lukumääräisesti tavoitetasoa enemmän ekosysteemi-

³ Rahoitetun hankkeen loppuraportissa asiakkaan antama vientiennuste korjattuna Business Finlandin asiantuntija-arviolla / hankkeen Business Finlandilta saama rahoitus.

aloitteita, joissa tavoitteena on yli miljardin euron kokonaisuus. Ekosysteemien kehittyminen on edellytys, että Suomeen voisi tulla maailmanluokan ekosysteemejä ja kilpailukykyinen toimintaympäristö.

Business Finlandin asiakkaiden todellista viennin kasvuprosenttia verrattuna OECD-maiden viennin keskimääräiseen kasvuprosenttiin ei ole pystytty laskemaan tilinpäätökseen, sillä riittävän kattavat vienti- ja OECD-maiden vertailutiedot saadaan vasta tilinpäätöksen julkaisun jälkeen. Ukrainan sodan vaikutus vientiin vaikuttaisi kuitenkin olleen rajallinen, sillä suurimmalla osalla yrityksistä on ollut olemassa vaihtoehtoja tai ne ovat pystyneet avaamaan uusia markkinoita.

Vuonna 2022 Suomeen suuntautuva kansainvälinen matkailu alkoi elpyä toimialaa yli kaksi vuotta piinanneen pandemian jälkeen. Matkailu Suomeen ei ole kuitenkaan palautunut odotetulle tasolle matkailun loppuessa suurimmalta yksittäiseltä lähtömarkkinalta Venäjältä sekä Venäjän ylilentokieltojen vaikuttaessa Aasian matkailuun. Rekisteröityjen ulkomaisten yöpymisten määrä jäi tavoitteestaan, vaikka määrä nousikin edellisvuosiin verrattuna.

TUNNUSLUKU	2022 TOTEUTUMA	2022 TAVOITE
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus		
Business Finlandin asiakkaiden yhteenlaskettujen TKI-panostusten kasvu (%)	16,7	>6
Rahoitettujen hankkeiden synnyttämä vuosittainen vienti / Business Finlandin TKI-rahoitus (vientikerroin)	41	>20
Rahoitetut ekosysteemialoitteet, joissa tavoitteena yli 1 mrd. euron kokonaisuus, kpl	10	5
Vähähiilisyys- ja kiertotalouteen panostavien TKI-rahoitusasiakkaiden liikevaihto hankkeiden tavoitevuonna, milj. euroa (arvio)	12 880	7 500
Rekisteröidyt ulkomaiset yöpymiset, 1000 vrk	5 000 (arvio)	6 000
Niiden palvelutapahtumien osuus, jotka liittyvät kestävän kehityksen edistämiseen (%)	30,2	>50
Toiminnallinen tuloksellisuus		
Business Finlandin asiakkaiden suosittelemuus (asteikko -100 - +100)	+67	>+60
Business Finlandin asiakkaiden lukumäärä / yhteenlasketut toimintamenot (operatiiviset kustannukset yhteensä) (asiakasta/milj. euroa)	61	>66
Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen		
Kokonaistyötyytyväisyys (asteikko 1–5)	3,7	>3,7

TAULUKKO 1 MUUTAMIA BUSINESS FINLANDIN TULOSMITTAREITA VUODELTA 2022.

Kestävä kehitys antaa Suomen kansainväliselle menestymiselle isoja mahdollisuuksia tulevaisuuteen. Odotukset Business Finlandin vähähiilisyys- ja kiertotalouteen panostavien TKI-rahoitusasiakkaiden liikevaihdolle hankkeiden tavoitevuonna oli noin 1,7 kertaa suurempi kuin edellisenä vuonna. Tähän vaikutti mm. EU:n elpymispaketin RRF-rahoitushaut, jotka ovat suunnanneet rahoitusta selkeämmin kestävän kehityksen teemaan. Business Finland edistää kestävän kehityksen teemaa useilla erilaisilla toimilla, mutta palvelutapahtumien määrän tulosmittarissa se ei tullut vielä esiin. Yhtenä syynä sille on tunnistettu mittarin uutuus vuodesta 2021 lähtien ja tottumattomuus tiedon kirjaamiseen CRM-järjestelmään.

Business Finlandin toiminnallista tuloksellisuutta tuo parhaiten esiin Business Finlandin asiakkaiden suosittelemuus, joka oli vuonna 2022 erinomaisella tasolla ja ylitti sille asetetun tavoitetason. Business Finlandin asiakkaiden lukumäärä suhteutettuna Business Finlandin operatiivisiin kustannuksiin jäi loppuvuodesta alle tavoitetason, johtuen toimintamenojen suhteellisesti nopeammasta kasvusta loppuvuoden aikana verrattuna asiakasmäärän kasvuun. Mittarin toteuma tyypillisesti laskee loppuvuotta kohden, sillä loppuvuonna palvellut asiakkaat ovat käyttäneet Business Finlandin palveluita jo aiemmin vuoden aikana, eikä se näy asiakasmäärän kasvuna.

Henkilöstön kokonaistyötyytyväisyys on parantunut usean vuoden ajan, ja toteuma on mukaillut sille asetettua nousevaa tavoitetasoa. Vuonna 2022 toteuma oli 3,7 (asteikolla 1–5).

Business Finland muodostuu kahdesta erillisestä organisaatiosta: Innovaatiorahoituskeskus Business Finland (Rahoituskeskus / virasto) ja Business Finland osakeyhtiö (Yhtiö). Rahoituskeskus ja Yhtiö muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden ja niitä johdetaan yhteisellä strategialla. Rahoituskeskusta koskeva tulossopimus vuodelle 2022 koskee myös Yhtiötä. Yhtiö on konserni, joka muodostuu Business Finland Oy:stä, Kiinassa toimivasta FinChi Innovation Center Company Ltd:stä, USA:ssa toimivasta Business Finland USA Inc -yrityksestä ja Suomessa rekisteröidystä Finpro Finland Oy:stä, jolla ei ole varsinaista toimintaa. Rahoituskeskuksen ohjauksessa toimii myös pääomasijoitusyhtiö Business Finland Venture Capital Oy.

3 Vaikuttavuus

3.1 TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS

Business Finlandin toiminnan vaikuttavuus syntyy asiakkaiden ja sidosryhmien toiminnasta. Business Finlandin asiantuntija- ja rahoituspalvelut liittyvät toisiinsa niin tiiviisti, ettei niiden vaikuttavuutta ole tarkoituksenmukaista käsitellä erikseen. Vaikuttavuus on raportoitu seuraavassa luvussa.

3.2 SIIRTO- JA SIJOITUSMENOJEN VAIKUTTAVUUS

3.2.1 VAIKUTTAVUUDEN SEURANTA

Business Finland arvioi säännöllisesti tehtävässään onnistumista vaikuttavuustutkimusten avulla sekä pyrkii osaltaan kehittämään tätä koskevia menetelmiä. Business Finland hyödyntää uusia tapoja tulosten viestinnässä sekä kehittää yhdessä muiden toimijoiden kanssa innovaatiotoimintaa kuvaavia tilastoja ja kansainvälisiä vertailutietoja yhteiskunnan hyödynnettäväksi. Tehtyjen vaikuttavuusarviointien ja jälkiseurannan perusteella voi todeta, että Business Finlandin rahoitustoiminta on tuot-

tanut yrityksille sekä liikevaihdon että viennin kasvua, joten rahoitus tuottaa yhteiskuntaan merkittäviä hyötyjä, jotka jäisivät muuten toteutumatta.

Työ- ja elinkeinoministeriö ja Business Finland ovat sopineet, että Business Finlandin vaikuttavuutta, eli tulosopimuksessa asetettujen strategisten päämäärien toteutumista, seurataan ensisijaisesti asiantuntijoilla teettävillä vaikuttavuusarvioinneilla. Päämääriä koskevia vaikuttavuusselvityksiä tilataan yksi vuosittain vuorotellen kustakin päämäärästä. Vuonna 2022 tehdystä arvioinnista, Business Finlandin vaikutuksista asiakkaiden kestävään kehitykseen, on raportoitu luvussa 3.2.3.

Business Finlandin arvioinnit perustuvat vaikuttavuusmalliin. Sen mukaan kehitetään Business Finlandin sisäisiä työkaluja kuten arviointia, jolla palveltavat ja rahoitettavat yritykset valitaan, sekä toimivampaa asiakkaiden ja ekosysteemien hallintaa. Vaikuttavuusmallia on kehitetty kuvaamaan Business Finlandin eri asiakassegmenttejä ja instrumenttikohtaisia tuloksia ja vaikutuksia sekä vastaamaan kaikkia palvelualueiden tarpeita. Vaikuttavuusviestintää on kehitetty edelleen hyödyntäen visualisointia, asiakassegmentointia, case-analyyssejä ja vaikuttavuuskatsauksia.

Missiokonsepti on Business Finlandille uudenlainen toimintatapa, jossa yhdistyy pitkän aikajänteen strateginen ennakointityö yritysten auttamiseen nykyhetkessä. Business Finlandin ohjelmatoiminta tulee jatkossa kiinnittymään vahvasti missioihin. Missioiden avulla pyritään luomaan arvoa yhteiskunnalle laajasti ja etsimään merkittäviä tulevaisuuden markkinamahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Business Finlandin missioiden aiheet valikoituvat alueille, jotka ovat maailmanlaajuisesti muutoksessa, ja tarjoavat tätä kautta myös merkittäviä tulevaisuuden markkinamahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Koska missiot ovat uudentyypinen toimintatapa Business Finlandille, tulee myös niiden seuranta, arviointi ja vaikuttavuuden varmistaminen rakentaa uusista lähtökohdista. Työ on käynnistynyt prosessina, jossa rakennetaan missioiden tarkempi konsepti sekä viitekehys vaikuttavuuden seurantaan ja arviointiin hyödyntäen Business Finlandin toimintoja entuudestaan tuntevia konsultteja. Koska ohjelmat tulevat vastaisuudessa ohjautumaan nimenomaan missioista, koskee tämä suunnittelutyö tarvittavilta osin myös ohjelmia.

3.2.2 TAVOITE 1: GLOBAALISTI ERITTÄIN MENESTYVIÄ YRITYKSIÄ

Viime vuosikymmeninä maailmassa on tapahtunut merkittäviä tullien ja muiden politiikan aiheuttamien kaupan esteiden vähentymistä, mutta informaatio-ongelmiin liittyy edelleen huomattavia kaupan häiriötekijöitä. Vaapaat markkinat eivät ratkaise näitä informaatio-ongel-

mia, joten Suomen viennin koko potentiaalia ei saavuteta ilman julkisia toimia. Business Finlandin tehtävänä on korjata nämä markkinahäiriöt tarjoamalla rahoitusta, neuvontaa, markkinaymmärrystä ja verkostoja suomalaisille yrityksille, jotka haluavat aloittaa viennin, tulla uusille markkinoille tai vahvistaa markkina-asemaansa ja kehittää tuotteitaan innovaatiotoiminnan avulla.

Business Finlandin tavoitteena on, että Suomi on tuotava talous. Tämä perustuu suomalaisten tuotteiden ja palveluiden korkeaan nettoarvoon, positiiviseen vaihtotaseeseen ja korkeaan työllisyysasteeseen. Yhteiskunnan näkökulmasta tavoitteena on, että Business Finlandin rahoituksen ja palvelujen kautta syntyy uusia ideoita, jotka lisäävät suomalaisten tuotteiden ja palveluiden arvonalisäystä ja kokonaistuottavuus kasvaa. Tällöin syntyy uusia korkean lisäarvon aloja ja työpaikkoja, jotka lisäävät työn tuottavuutta (BKT/työtunti). Yksityisen sektorin arvonalisäyksen kasvattaminen parantaa Suomen talouden BKT:tä ja tämä positiivinen kierre lisää yksityisen sektorin osuutta Suomen BKT:stä.

Tukemalla asiakkaiden vientitulojen kasvua Business Finland edistää osaltaan positiivista vaihtotasetta kansallisella tasolla. Lisäämällä suomalaisten yritysten palkkojen kertymistä Business Finland auttaa parantamaan työllisyysastetta Suomessa. Yhteiskunnan tavoitteen asetannassa on syytä muistaa, että Business Finland on yksi toimija muiden joukossa ja muiden toimijoiden teot ja talouden mikro- ja makrotaloudelliset muutokset vaikuttavat näiden tavoitteiden toteutumiseen. Vaikutukset

yhteiskunnalliseen muutokseen toteutuvat moninaisten vaikuttavuuspolkujen kautta, jotka eivät ole suoraan todennettavissa.

PÄÄMÄÄRÄSELVITYS

Seuraava päämääräselvitys toteutetaan vuonna 2024.

MUU VAIKUTTAVUUSARVIOINTI VUONNA 2022

Business Finland tilasi innovaatioasetelin arvioinnin⁴ vuonna 2022. Arvioinnin tavoitteena oli vastata siihen, miten yritykset ovat hyödyntäneet innovaatioaseteliä tuodakseen markkinoille uusia tuote- tai palveluideoita, joilla on kansainvälistä kasvupotentiaalia ja millaisia vaikutuksia innovaatioaseteleillä on ollut yritysten TKI-toimintaan ja liiketoiminnan kehitykseen.

Business Finlandin myöntämä innovaatioaseteli on tarkoitettu pk-yrityksille, joilla on uusi kansainvälistä kasvupotentiaalia omaava tuote- tai palveluidea ja jonka eteenpäin viemiseksi yritys tarvitsee ulkopuolista osaamista. Vuonna 2016 käyttöönotetulla innovaatioasetelillä voidaan ostaa uutta ulkopuolista tietoa, asiantuntemusta ja osaamista yrityksen TKI-toiminnan kehittämiseen. Innovaatioasetelin on vuosina 2016–2022 saanut yhteensä 8 223 yritystä, ja rahoitusta on myönnetty noin 51 miljoonaa euroa. Setelin saaneista yrityksistä uusia asiakkuuksia, eli yrityksiä, jotka saivat Business Finlandilta ensimmäistä kertaa rahoitusta, oli 94 %. Innovaatioaseteli on siis tuonut useita tuhansia yrityksiä Business Finlandin palveluiden piiriin.

⁴ MDI Public Oy ja Melkior Oy. Mikko Valtakari (MDI), Juho Nyman (MDI) ja Juha Eskelinen (Melkior): [Business Finlandin innovaatioasetelin arviointi -vaikuttavuuskatsaus](#). 7.11.2022.

Arvioinnin mukaan innovaatioaseteli on mahdollistanut TKI-toimintaa, jota ei olisi monilta osin toteutettu ilman seteliä. Seteli on tätä kautta tuonut lisäarvoa mikro- ja pk-yritysten innovaatiotoimintaan. Arvioinnissa tehdyn kyselyn perusteella valtaosa, eli 46 % yrityksistä, ei olisi toteuttanut innovaatioasetelillä toteutettua hanketta lainkaan, mikäli seteliä ei olisi ollut.

Arvioinnin keskeiset tulokset olivat:

1. Seteliä käyttäneille yrityksille suunnatun kyselyn perusteella setelihankkeen suorina tuloksina raportoitiin syntyneen ennen kaikkea uusia ideoita liiketoiminnan kehittämiseen (41 %:ssa hankkeista), uusia tuotteita (33 %), uusia palveluita (25 %) sekä aineettomia oikeuksia, kuten patenteja (18 %);
2. Parhaimmillaan setelillä on saatu kehitettyä kyvykkyyttä ja osaamista liiketoiminnan kehittämiseen, kehitetty uusia tuote- ja palveluaihioita sekä parannettu ymmärrystä esimerkiksi IPR-asioihin liittyen;
3. Yritykset ovat itse kokeneet vähäisemmäksi setelihankkeen vaikutukset yritysten liikevaihdon kasvuun ja kannattavuuteen. Tämä onkin odotettua, sillä setelihankkeiden koko on lähtökohtaisesti pieni mittavien suorien liikeloudellisten vaikutusten aikaansaamiseksi;
4. Osalle yrityksistä innovaatioasetelin hyödyt näytettyvät vaatimattomina, ja seteli ei ole tuonut selkeitä ja merkittäviä hyötyjä. Näissä yrityksissä

- ei ole ollut selkeää suunnitelmaa kehittämistyön hyödyntämiselle ja jatkopolkuja ajateltuna kehittämistyölle;
5. Seteliä käyttäneille yrityksille suunnatun kyselyn perusteella kokonaisuutena eniten setelin käytöstä ovat arvioitujen tulosten ja vaikutusten valossa hyötynneet nuoret 1–2 vuotta toimineet yritykset, 10–15 henkilön (kyselyn luokittelussa) yritykset sekä yritykset, jotka ovat panostaneet omaa rahoitusta setelihankkeeseen,
 6. Arvioinnin ekonometrisen tilastoanalyysin perusteella yritysten kehitys on ollut setelin käytön jälkeen kasvavaa sekä liikevaihdon että henkilöstön kasvun suhteen. Vaikka tätä selittävät monenlaiset muutkin tekijät, on innovaatioaseteli ollut yhtenä tekijänä mahdollistamassa kasvua:
 7. Palvelutoimittajista yli 98 % on yksityisiä yrityksiä. Innovaatioaseteliä käytetään siis lähes kokonaisuudessaan yksityisten yritysten tarjoamiin palveluihin. Ammattikorkeakoulujen, ammattikorkeakoulujen alaisten yhtiöiden, yliopistojen ja tutkimuslaitosten osuus palvelutuottajista on noin 1 %;
 8. Palvelutarjonnan laadussa on arvioinnin setelinhyödyntäjille suunnatun kyselyn mukaan vaihtelua;
 9. Yleisesti innovaatioaseteli on vaikuttanut TKI-toiminnan yksityisen palvelusektorin kehittymiseen, mutta vain tiettyjen palvelutoimittajien kohdalla.

Arvioinnin mukaan innovaatioaseteli on synnyttänyt vain rajallisesti jatkuvaa uutta TKI-toimintaa ja kehittämistyön jatkumoa Business Finlandin muilla rahoitusinstrumenteilla. Koska innovaatioasetelin tavoitteena on lisätä pk-yritysten TKI-toimintaa, tulisi jatkuvuutta pystyä lisäämään.

BUSINESS FINLANDIN TOIMIA

Business Finland aktivoi vuonna 2022 uusia asiakkaita useilla eri kampanjoilla erityisesti rahoituskysynnän kasvattamiseksi. Tyypillisesti Business Finlandin jo olemassa olevien asiakkaiden aktivoituminen innovaatiotoimintaan on lopputulokseltaan vaikuttavampaa kuin täysin uusien asiakkaiden. Potentiaalisten kasvuyritysten määrä on myös rajallinen, minkä vuoksi kasvun edistämiseksi Business Finland on tunnistanut, että tärkeintä ei ole asiakasmäärän maksimointi, vaan kyky tunnistaa potentiaalisimpia yrityksiä.

Business Finland seuraa tiiviisti ja tarjoaa aktiivisesti palveluitaan asiakkaille, joilla on kunnianhimoisimmat tavoitteet ja suuret riskit kasvu-, uudistumis- ja kansainvälistymispolullaan. Business Finlandin rahoitus- ja kansainvälistymispalvelut potentiaalisimmille asiakkaille ovat nelinkertaistuneet, mikä viittaa merkittävään kasvupotentiaaliin. Potentiaalisimpia asiakkaita edustavat mm. veturit ja muut ekosysteemien johtavat yritykset. Matalamman potentiaalin asiakkaita on ohjattu käyttämään Business Finlandin digitaalisia palveluita.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 haastoi Business Finlandin etsimään suomalaisille Venäjälle viejille vaihtoehtoisia markkinoita. Business Finland aloitti selvitystyön nopeasti, oli yhteydessä yrityksiin ja neuvoi ja kertoi Business Finlandin palveluista ja uusista markkinamahdollisuuksista. Keväällä 2022 Business Finlandissa lanseerattiin uusi, entistä selkeämpi kansainvälistymiseen liittyvä palvelumalli, joka perustuu asiakkaiden tunnistettuihin tarpeisiin kansainvälistymisessä. Tarvekategoriat ovat kansainvälinen kasvu (ja markkinoille meno), kontaktit ja verkostot, markkinatieto, paikallinen liiketoimintakulttuuri ja kansainvälistymisen rahoitus. Jokaisessa tarvekategoriassa on yksi tai useampi kansainvälistymispalvelu. Asiakkaat ovat ottaneet selkeytettyt kansainvälistymisen palvelut hyvin vastaan. Asiakastyytyväisyys kansainvälistymispalveluissa on erittäin korkealla tasolla, 4,6/5. Kokonaisuutena uusia Team Finland Markkinamahdollisuuksia julkaistiin vuoden 2022 aikana 550 kpl. Markkinamahdollisuuksien kautta palveluihin on aktivoitu yhteensä 2087 yritystä.

Team Finland -verkostossa Business Finland vastaa verkoston operatiivisesta koordinoinnista kansallisella tasolla ELY-keskusten koordinoimissa alueellisen tason toimintaa. Team Finland -verkoston ohjaus kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle sekä ulkoministeriölle. Team Finland -verkostolla on tärkeä rooli Viennin ja kansainvälisen kasvun -ohjelman toteuttamisessa. Vuoteen 2023 ulottuvan ohjelman tarkoituksena on yritysten kasvun ja kansainvälistymisen laaja-alainen edistäminen sekä mil-

jardiluokan liiketoimintaekosysteemien synnyn ja kehittymisen tukeminen. Palvelukokonaisuuden kehittäminen on kytköksissä moneen muuhun työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan johtamaan prosessiin ja ohjelmiin. Ulkoministeriö on erityisesti Business Finlandin ulkomaanverkostolle tärkeä Team Finland -kumppani.

Team Finland -verkoston toiminnan kehittämisessä hyödynnettiin mm. vuonna 2022 valmistuneen Valtioneuvoston kanslian tilaaman Team Finland -verkoston arvioinnin tuloksia⁵. Team Finland -strategia päivitettiin syyskaudella Team Finland -kumppaneiden ja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Strategia valmistui joulukuussa 2022, mutta sen hyväksyntäkäsittely tehdään vuoden 2023 puolella. Team Finland -palvelupolun käyttöönottoa jatkettiin vuonna 2022 suunnitellusti ja koulutukset Team Finland -henkilöstölle aloitettiin syksyllä. Team Finland -organisaatioiden välisten liidien määrä ja laatu ovat kasvaneet edelleen vuonna 2022 edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2022 Business Finlandista lähti muualle Team Finlandiin 164 liidiä (v. 2021: 49 kpl) ja Team Finlandista tuli Business Finlandiin 335 liidiä (v. 2021: 118 kpl). Yhteensä rajaliikennettä oli siten 499 liidiä (v. 2021: 167 kpl). Määrien odotetaan kasvavan palvelupolun käyttöönoton jälkeen.

⁵ Salminen Vesa, Halme Kimmo, Roiha Ulla, Uitto Heidi, Koski Heli, Pajarinen Mika, Ylhäinen Ilkka: [Team Finland -verkoston arviointi](#). Valtioneuvoston kanslia. 6.6.2022.

TULOSMITTARIT

Business Finlandin asiakkaiden viennin kehittymisen vertailu OECD-maiden viennin kehittymiseen voidaan tehdä vasta kun riittävän kattavat vientitiedot sekä OECD-maiden vertailutiedot vuodelta 2022 ovat käytettävissä, arviolta huhtikuussa 2023.

Vientiodotuksia mittaava rahoitettujen hankkeiden synnyttämän viennin ennuste (kerroin 41) kasvoi edellisvuoden jo korkealta tasolta ja on yli kaksinkertainen tavoitetasoon verrattuna. Projektien tulosten hyvät hyödyntämisnäkyvät ja vientiodotukset näkyvät erityisesti veturihankekokonaisuuksissa sekä niihin tiivisti kytkeytyvissä kumppanuushankkeissa.

GLOBAALISTI ERITTÄIN MENESTYVIÄ YRITYKSIÄ				
Tunnusluku	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2022 toteutuma	2022 tavoite
1. (TAE) Business Finlandin asiakkaiden viennin kasvuprosentin ja OECD-maiden viennin keskimääräisen kasvuprosentin erotus, %-yksikköä.	1	1	- ⁶	> 1
2. Rahoitettujen hankkeiden synnyttämä vuosittainen vienti/Business Finlandin TKI-rahoitus (vientikerroin). ⁷	39	36	41	> 20

TAULUKKO 2 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT, GLOBAALISTI ERITTÄIN MENESTYVIÄ YRITYKSIÄ.

⁶ Mittarin toteuman laskenta voidaan tehdä vasta kun riittävän kattavat vienti- ja OECD-maiden vertailutiedot ovat käytettävissä vuodelta 2022, arviolta huhtikuussa 2023.

⁷ Rahoitetun hankkeen loppuraportissa asiakkaan antama vientiennuste korjattuna Business Finlandin asiantuntija-arviolla / hankkeen Business Finlandilta saama rahoitus.

SEURANTAMITTARIT

Vuoden 2022 seurantamittarit kehittyivät vaihtelevasti: Kaikkien Business Finlandin pk-asiakasyritysten vienti kasvoi alustavien tietojen mukaan 730 miljoonaa euroa (14,0 %), missä on hienoista laskua edellisvuoteen verrattuna, prosentuaalinen kasvu oli kuitenkin lähes samoissa lukemissa.

Kasvua ja kansainvälistymistä hakevien Business Finland –asiakkaiden jalostusarvo nousi merkittävästi (17 %) vuoteen 2021 verrattuna. Mittarin arvo perustuu vuoden 2021 tilinpäätöstietoihin.

Tiivistä kansainvälistä yhteistyötä sisältävien hankkeiden osuus kaikista hankkeista on hieman laskenut, mihin omalta osaltaan vaikuttavat tutkimustoiminnan katkenneet Venäjä-yhteydet. Suuret co-innovation, kasvumoottori- ja veturihankekokonaisuudet sekä Eureka-klusteriprojektit muodostavat merkittävän osan tiiviin kansainvälisen yhteistyön hankkeista.

Uusien yritysten osuus kaikista t&k&i-rahoitusasiakkaista on pysynyt useita vuosia 30–40 % tuntumassa; vuoden 2022 lukema on 29 %. Kansainvälistymispalveluja käyttäneiden pk-yritysten viennin kasvuvauhti pysyi samalla, varsin hyvällä tasolla edellisvuoteen verrattuna ja oli ennakkotietojen mukaan 24,4 % vuonna 2022.

Arvio t&k&i-rahoituksen aikaansaamista työpaikoista on noussut merkittävästi verrattuna edellisvuoteen. Veturihankkeissa työpaikkaodotukset ovat merkittävästi keskimääräistä suuremmat. Vuonna 2022 käynnistyi viisi veturihankekokonaisuutta vs. kolme vuonna 2021, mikä näkyy myös mittaritoteumassa.

Business Finlandin kokonaisasiakasmäärä kasvoi vuoteen 2021 verrattuna, mutta seurantamittarin 7 kautta seurattavien asiakkaiden määrä hieman laski. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kasvua ja kansainvälistymistä hakevien asiakkaiden palvelussa on keskitytty aiempaa enemmän lupaavimpien asiakkaiden palvelemiseen ja innovaatiotoimintaa aloittavia asiakkaita on vastaavasti palveltu aiempaa enemmän – viimeksi mainitut eivät ole seurantamittarin 7 laskennassa mukana. Sama asia näkyy myös rahoitusasiakkaiden lukumäärän kehityksessä – vuonna 2022 määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna ja mukana on paljon esimerkiksi innovaatioaseteli- ja muita de Minimis -rahoitusasiakkaita.

GLOBAALISTI ERITTÄIN MENESTYVIÄ YRITYKSIÄ				
Tunnusluku	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2022 toteutuma	2022 arvio
1. Pk-asiakasyritysten (sis. midcap) viennin kasvu (1 v. muutos), milj. euroa ja %.	71 milj. e 1 %	1500 milj. e 16,5 %	730 milj. e 14 % (ennuste)	400 milj. e 7 %
2. Kasvua ja kansainvälistymistä hakevien Business Finland -asiakkaiden jalostusarvon kasvu (%). ⁸	8	-4	17	5
3. Tiivistä kansainvälistä yhteistyötä sisältävien hankkeiden osuus kaikista rahoitetuista hankkeista (%).	17	16	11	14
4. Uusien t&k&i-yritysten osuus kaikista t&k&i-rahoitusta saaneista yritysasiakkaista, %.	34	30	29	35
5. Kansainvälistymispalveluja käyttäneiden pk- ja midcap-yritysten viennin kasvu (3 v. muutos) – Team Finland, % (arvio).	9 ⁹	25	24,4 (ennuste)	20
6. T&k&i-rahoituksen aikaansaamat työpaikat, lkm (arvio työpaikoista hankkeen tavoitevuonna).	38 835	24 937	32 610	35 000
7. Kasvua ja kansainvälistymistä hakevien Business Finland -asiakkaiden lukumäärän kasvu, %, ja poisluettuna t&k&i-rahoitusasiakkaat, %.	1 9,5	1 0	-5 -2,8	3 10
8. Business Finlandin rahoitusasiakkaiden lukumäärä, kpl. ¹⁰	3 270	3 150	3 718	3 200

TAULUKKO 3 TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT, GLOBAALISTI ERITTÄIN MENESTYVIÄ YRITYKSIÄ.

⁸ Mittarin arvo (vuosi 2022) perustuu vuoden 2021 tilinpäätöstietoihin.

⁹ Vuoden 2020 toteuma 9 % perustuu koko vuoden toteutuneeseen vientitietoon. Vuonna 2020 tilinpäätöksessä raportoitu 12 % on perustunut tammi-marraskuun toteutuneisiin tietoihin ja arvioon joulukuun viennistä.

¹⁰ Rahoitusasiakkaiden lukumäärässä v. 2020 ei ole mukana koronaviruspandemiaan liittyvän poikkeustilannerahoituksen asiakkaita. Poikkeustilannerahoitus vaikutti myös v. 2021 asiakasmääriin: useat vuonna 2020 käynnistyneet projektit jatkuivat vuodelle 2021, mikä vähensi normaalin TKI-rahoituksen kysyntää vuonna 2021. Vuonna 2022 rahoitusasiakkaiden määrä kääntyi jälleen nousuun.

3.2.3 TAVOITE 2: KESTÄVÄN KEHITYKSEN RATKAISUJEN JA TOIMINNAN KEHITTÄJIÄ

Business Finlandin tavoitteena on lisätä kestävyttä taloudellisen kasvun ja kilpailukyvyn edellytyksenä pitkällä aikavälillä. Tämä on erityisen merkityksellistä, kun otetaan huomioon talouskasvun irrottaminen resurssien käytöstä. Kestävä kehitys tarjoaa myös merkittävää markkinapotentiaalia Business Finlandin asiakkaille ja koko Suomen taloudelle: ihmiskunnan suurten haasteiden ratkaiseminen tarjoaa elinkelpoisia ja merkittäviä liiketoimintamahdollisuuksia.

Business Finlandin tehtävä kestävä kehityksen edistämässä on ensiksi varmistaa ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen vastuu asiakkaiden toiminnassa lieventämällä asiakkaiden mahdollisia kielteisiä vaikutuksia, ja toiseksi tukea suomalaisyrityksiä sellaisten ratkaisujen kehittämisessä, joilla on myönteinen vaikutus kestäväan kehitykseen ja joilla edistetään YK:n kestävä kehityksen tavoitteita (SDG:t). Vaikutukset syntyvät luonnollisena seurauksena kestävästä liiketoiminnasta, ja niihin sisältyvät muun muassa työpaikkojen luominen, ilmastomuutoksen hillitseminen, tasa-arvon edistäminen ja uuden teknologian vienti kohdemarkkinoille.

Kestävä kehitys tarjoaa uudenlaisia haasteita, riskejä ja mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Business Finland on ollut jo pitkään edelläkävijä ja kestävä kehityksen muutosajuri asiakkailleen ja koko Suomen elinkeinoelämälle.

Business Finlandin uusimmassa strategiassa kestävyystavoite on asetettu erittäin kunnianhimoiselle tasolle. Pitkällä aikavälillä Business Finlandin kestävä kehityksen asema on kehittynyt melko kapeasta reaktiivisesta lähestymistavasta proaktiiviseen suuntaan, jolloin tarkoituksena on vaikuttaa laajemmin yhteiskunnan kestävyteen ja siten edistää kestävä kehityksen nousemista monipuolisemmin yritysten ydinasiaksi.

PÄÄMÄÄRÄSELVITYS

Tämän tavoitteen päämääräselvitys toteutettiin vuonna 2022.¹¹ Arviointi oli kolmeosainen.

Ensimmäisessä osassa arvioitiin, miten vastuullisuus on integroitu Business Finlandin (myös Tekes ja Finpro) toimintaan aiemmin. Arvioinnin mukaan kestävyystavoitteet on sisällytetty melko systemaattisesti Tekesin teemavalintoihin vuosina 2010–2017. Finprossa vastuullisuus oli enemmänkin operatiivinen tavoite. Business Finlandin perustaminen johti siihen, että kestävä kehityksen tavoite katosi kokonaan strategiasta vuosina 2018–2020.

Ohjelmatoiminta on ollut sekä Tekesin että Finpron tärkein työkalu strategisten ja temaattisten prioriteettien toteuttamisessa. Sekä Tekesin että Finpron ohjelmia on ollut huomattava määrä, mutta ajan myötä määrä on vähentynyt. Arvioinneissa todettiin, että Business Finlandilla ja sen edeltäjillä on ollut merkittäviä myönteisiä, mutta epäsuoria vaikutuksia kestäväan kehitykseen ohjelmiensa kautta.

¹¹ Halme, K. – V. Salminen – U. Roiha – R. Loponen – M. Iweborg – S. Lähteenoja – O. Bremer, Superpower in Sustainable Development – from Ambition to Action, Business Finland Report 2023, tulossa.

Toisessa osassa käytiin läpi Business Finlandin nykytila ja tulevaisuuden rooli kestävän kehityksen edistäjänä. Sekä Business Finlandin johto että henkilökunta pitävät tärkeänä, että kestävä kehitys on nyt mukana strategiasa ja että tavoitetaso on kunnianhimoinen. Tavoitteen vaatima muutos organisaation sisällä edellyttää vahvempaa johtajuutta, resurssien lisäämistä ja asiantuntijuuden jäsentämistä palvelualueilla. Ymmärrys kestävästä kehityksestä, sen merkityksestä ja laajuudesta Business Finlandissa vaihtelee, joten sisältöjä ja tavoitteita tulisi edelleen konkretisoida. Joka tapauksessa kestävä kehityksen haasteet tunnustetaan yhdeksi uusien liiketoimintamahdollisuuksien tärkeimmistä tekijöistä.

Suurin osa Business Finlandin ohjelmista on sidottu kestäväan kehitykseen. Hanketasolla noin puolet projekteista on sidottu kestäväan kehityksen tavoitteisiin. Kokonaisuudessaan Business Finlandin rahoitussalkku korostaa erityisesti ympäristön kestävyyttä muiden näkökohtien edelle. Kestävyyskriteerien parempi integrointi rahoituskriteereihin nähdään usein tehokkaimpana keinona ohjata asiakkaiden käyttäytymistä. Business Finland soveltaa menestyksekkäästi EU:n kestäväan kehityksen periaatteita (DNSH) RRF-rahoituksessa.

Arvioinnin kolmannessa osassa laadittiin suunnitelma toiminnan kehittämiseksi, sekä viimeisteltiin Business Finlandin kestäväan kehityksen vaikutusmalli. Arvioinnin mukaan Business Finlandin tulisi vahvistaa kestäväan kehityksen roolia strategisten liiketoimintamahdollisuuksien näkökulmasta sekä asiantuntijuutta eri strate-

gioissa ja politiikanteossa. Siksi tulisi varmistaa, että Business Finlandin keskeiset sidosryhmät sitoutuvat ja investoivat kestävyteen. Lisäksi tarvittaisiin strategisia avauksia, kuten ohjelmia ja kampanjoita, joiden avulla yritykset voivat tehdä merkittäviä kilpailuloikkia, jotka tuottavat systeemiä muutoksia pitkällä aikavälillä. Rahoitusinstrumentit ja palvelut palvelevat suoraan asiakkaita kysynnän perusteella, mutta ne myös tarjoavat Business Finlandin strategisen palvelusisällön. Tätä varten voidaan rakentaa erilaisten kannustimien kautta mekanismeja ja välineitä erityisesti kestäväan kehityksen palveluille.

MUU VAIKUTTAVUUSARVIOINTI VUONNA 2022

Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmaa (RRP) kutsutaan Suomen kestäväan kasvun ohjelmaksi, jonka perusteella Suomi saa EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) rahoitusta. Business Finland tilasi arvioinnin¹², jonka painopiste oli keskittyä alkuvaiheessa RRP:n rahoitukseen Business Finlandin kautta.

Arvioinnin mukaan Business Finland on organisaationa onnistunut RRP-toiminnan toteuttamisessa ja hakujen järjestämisessä. Kaikki haastatellut yritykset antoivat positiivista palautetta Business Finlandille. Myöskään komission ohjeistama DNSH-kriteeristö (Do not significant harm) ei ole nostanut hakemusten hylkäysprosenttia tai että hakemusten määrä olisi pienem-

¹² Hjelt, M. – R. Pursiainen – M. Simanainen, Business Finland and Sustainable Growth Programme for Finland – Design Evaluation, Business Finland, 2022.

pi. Haastatellut yritykset suhtautuivat DNSH-kriteereihin joko neutraalisti tai positiivisesti. Hylkäysprosentit johduvatkin muista erilaisista tekijöistä, joilla ei ollut mitään tekemistä DNSH-kriteerien kanssa.

Business Finland on onnistunut viestinnässä asiakkaiden kanssa. Selkeän ulkoisen viestinnän jatkaminen RRF-aikajanasta ja hankkeiden päättymisestä määräajassa on välttämätöntä. Lisäksi jatkossa voitaisiin keskittyä uusiin asiakkaisiin. Lisäksi toimenpiteet edistävät enemmän resilienssi-tekijää, jolloin ohjelmalla näyttäisi olevan rajallinen vaikutus eniten kärsineille sektoreille.

Koska suuri osa Business Finlandin RRF-rahoituksesta suunnataan verkostojen ja innovaatioekosysteemien rakentamiseen, sekä tutkimusinfrastruktuurin vahvistamiseen, tulee huolehtia myös laajemmin hankkeiden jatkumosta RRF:n jälkeen ja vihreän siirtymän laajemmista vaikutuksista.

BUSINESS FINLANDIN TOIMIA

Business Finland on vuoden 2022 aikana edistänyt kiertotaloutta ja suunnannut rahoitusta bio- ja kiertotalouden, ilmastonmuutoksen hillinnän sekä terveysalan ja digitaalisuuden uusiin ratkaisuihin. Business Finland on tukenut kiertotalouden TKI- ja investointirahoituksella hankkeita, joilla on merkittävä päästövähennys- tai työllisyysvaikutus ja jotka edistävät systeemistä muutosta kohti kiertotaloutta. RRF-rahoituksen kautta rahoituksen vähähiilisyttä ja kiertotaloutta edistäviin ratkaisuihin arvioidaan kasvavan.

Suomeen matkailua edistävä Visit Finland on ohjannut vahvasti koko matkailuelinkeinon transformaatiota kohti yhteistä tavoitetta tehdä Suomesta kestävä matkailun kärkikohde. Esimerkiksi Sustainable Travel Finland (STF) -ohjelman puitteissa on tarjottu matkailuyrityksille ja -alueille yhteistä, jatkuvan kehittämisen mallia ja alustaa, jaettu uusinta tietoa ja tuettu osaamisen ja kestävien toimintatapojen lisäämistä. Myös Suomeen sijoitettavien kansainvälisten investointien hakutyössä kestävä kehitys on yksi ohjaavista kriteereistä. Ulkoministeriön kanssa tehtävää kestävä kehityksen tavoitteita tukevaa yhteistyötä jatkettiin erityisesti Developing Markets Platform-toiminnan kautta ja kestävä kehityksen edistämiseen liittyviä markkinamahdollisuuksia tunnistettiin ja markkinoitiin YK- ja IFI-toiminnan kautta.

Kestävä kehitys nivoutuu tiiviisti Business Finlandin missiolähtöisen toiminnan tavoitteisiin, joissa yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja kestävyysnäkökulma ovat tärkeässä ja näkyvässä roolissa. Missiot edistävät erityisesti kestävä kehityksen teemoja kuten hiilikädenjälkeä kasvattavia ratkaisuja. Business Finlandin ensimmäisten missioiden aihealueina ovat hiilineutraali tulevaisuus (Zero Carbon Future) ja tuottavuuden kasvu digitalisaation keinoin (Digital Native Finland), minkä lisäksi on valmisteltu uusia kestävä kehityksen teemoja edistäviä missioita. Valmistelut jatkuvat vuoteen 2023.

Kestävä kehitys on yksi kolmesta ydinalueesta Business Finlandin strategiassa, mikä tarkoittaa merkittävää kehittämistarvetta ja kestävä kehityksen näkökulman

laajaa jalkauttamista Business Finlandin toimintoihin ja palveluihin. Vuonna 2022 Business Finland toteutti strategian painopistealueensa 'Kestävän liiketoiminnan muutosagentti' ('Change Agent for Sustainable Business') puitteissa useita kehittämistoimia vahvemman roolin ottamiseksi kestävän kehityksen ratkaisujen synnyttämiseksi ja asiakkaiden kyvykkyyksien vahvistamiseksi. Osana tätä työtä Business Finland toteutti laajemman kestävän kehityksen aihepiiriin liittyvien kumppanuuksien tarkastelun ja liittyi UN Global Compact -vastuullisuusaloitteen jäseneksi.

Vuonna 2022 Business Finland toteutti lisäksi laajemman kestävään kehitykseen liittyvän konsultatiivisen arvioinnin, jossa kartoitettiin Business Finlandin edellytyksiä kestävään kehitykseen liittyvien strategisten tavoitteidensa saavuttamiselle. Arvioinnin pohjalta Business Finland jatkoi toimintansa tarkastelua ja kehittämistä kestävän kehityksen ja tähän liittyvän riskienhallinnan näkökulmasta, tarkentaen samalla Business Finlandin kestävän kehityksen periaatteita ja sisäisiä toimintamalleja. Business Finlandissa on mm. kehitetty rahoitustoimintaa, tarkasteltu Business Finlandin palveluportfoliota vastuullisuuden näkökulmasta ja laskettu Business Finlandin hiilijalanjälki. Experience Commerce -ohjelmassa on tuotettu digitaalisen kaupan alan yritysten vastuullisuusopas. Business Finland on raportoinut yhteiskuntavastuustaan vuosittain vuodesta 2018 lähtien.

Business Finlandin henkilöstön osaamisen kehittämisen osalta vuoden 2022 aikana panostettiin erityisesti kestävän kehityksen sosiaaliseen ulottuvuuteen ja ihmisoi-keusnäkökulmaan, johon liittyviä koulutuksia tarjottiin henkilöstölle ulkoministeriön rahoittaman SHIFT-hankkeen puitteissa.

TULOSMITTARIT

Kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista mitataan sillä, miten aihepiiri näkyy Business Finlandin asiakasrajapinnassa. Asiakkuudenhallintajärjestelmään kirjattuihin asiakaskohtaisiin ja -palvelutapahtumiin kirjataan tieto siitä, onko kestävän kehityksen edistäminen ollut niissä keskeisesti mukana. Vuoteen 2021 verrattuna mittarin 3 arvo lähes kaksinkertaistui, mutta tavoitetasosta jäätiin silti selvästi. Pehdytystä asiakastyön dokumentointiin on lisätty ja dokumentoinnin ohjeistusta täsmennetty, jotta kestävään kehitykseen liittyvä asiakastyö tulisi paremmin näkyväksi.

Vähähiilisyteen ja kiertotalouteen panostavien t&k&i -rahoitusasiakkaiden hankkeiden liikevaihto-odotukset ovat lähes kaksinkertaiset tavoitetasoon verrattuna. Tähän vaikuttavat vuoden 2022 aikana jatkunut Suomen kestävän kasvun ohjelma ja sen vihreä siirtymä -pilari sekä aihepiiriin osuvat veturi- ja co-innovation-hankeko-
konaisuudet.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN RATKAISUJEN JA TOIMINNAN KEHITTÄJIÄ				
Tunnusluku	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2022 toteutuma	2022 tavoite
3. (TAE) Niiden palvelutapahtumien osuus, jotka liittyvät kestävän kehityksen edistämiseen (%).	-	17	30,2	> 50
4. Vähähiilisyys- ja kiertotalouteen panostavien TKI-rahoitusasiakkaiden liikevaihto hankkeiden tavoitevuonna, milj. euroa (arvio).	13 262	8 117	12 880	7 500

TAULUKKO 4 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT, KESTÄVÄN KEHITYKSEN RATKAISUJEN JA TOIMINNAN KEHITTÄJIÄ.

SEURANTAMITTARIT

Rahoitus vähähiilisyttä ja kiertotaloutta edistäviin ratkaisuihin kasvoi merkittävästi verrattuna edelliseen vuoteen. Tähän ovat vaikuttaneet aihepiiriin osuvat suuret veturi- ja kasvumoottorihankkeet sekä ohjelmanpanostukset (Bio and Circular Finland) sekä vuoden 2022 aikana jatkunut Suomen kestävän kasvun ohjelma.

Business Finlandin rahoitus puhtaan energian t&k&i-toimintaan kasvoi edellisvuoden jo alun perin korkealta tasolta. Suomen kestävän kasvun ohjelma on myös tässä merkittävä selittävä tekijä.

Rahoitettujen innovatiivisia julkisia hankintoja valmistelevien hankkeiden volyymi ja lukumäärä jäivät selvästi odotetusta. Hankkeita käynnistyi vain kolme. Terveiden ja hyvinvoinnin alueella uuden alueellisen

SOTE-mallin käyttöönotto selkiyttäne jatkossa tämän sektorin osalta tilannetta ja investointisuunnitelmia. Työorganisaatioiden kehittämiseen merkittävästi panostavien hankkeiden määrä pieneni mutta rahoitusvolyyymi hieman kasvoi aiempiin vuosiin verrattuna. Tässä näkyy selvästi se, ettei työelämän kehittämiseen keskittyntä ohjelmamuotoista panostusta ole ollut käynnissä.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN RATKAISUJEN JA TOIMINNAN KEHITTÄJIÄ				
Tunnusluku	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2022 toteutuma	2022 arvio
9. Rahoitus vähähiilisyttä ja kiertotaloutta edistäviin ratkaisuihin, milj. euroa.	305	270	392	400
10. Business Finlandin rahoitus puhtaan energian t&G&i-toimintaan, milj. euroa.	66	62	103	70
11. Innovatiiviset julkiset hankinnat: lukumäärä ja rahoitus.	2 0,33 milj. e	3 0,75 milj. e	3 0,75 milj. e	5 2 milj. e
12. Johtaminen ja työn muutos: työorganisaatioiden kehittämishankkeiden lukumäärä ja rahoitus	78 2,7 milj. e	33 0,8 milj. e	7 0,95 milj. e	100 4 milj. e

TAULUKKO 5 TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT, KESTÄVÄN KEHITYKSEN RATKAISUJEN JA TOIMINNAN KEHITTÄJIÄ.

3.2.4 LIIKETOIMINNAN ROHKEITA UUDISTUJIA

Kilpailukyky on tärkeä tekijä, jolla varmistetaan pitkäaikainen vauraus. Keskittymällä sekä Business Finlandin asiakkaiden että Suomen kilpailukykyyn kehittämiseen vältetään taloudellisen kasvun alioptimointi lyhyellä aikavälillä. Business Finlandin roolina on vahvistaa asiakkaiden pitkäaikaista kilpailukykyä tukemalla heitä kehittämään sellaista osaamista ja kyvykkyyttä, jota tarvitaan uudistumiseen ja kansainvälistymiseen.

Yhteiskunnan tasolla tavoitteena on edistää dynaamisen, monipuolisen ja ketterän suomalaisen liiketoimintaympäristön syntymistä, jossa on helppo innovoida ja pysyä myös muutoksissa toimintakykyisenä.

Business Finland edistää asiakkaiden ja Suomen talouden rohkeaa uudistumista TKI-aloitteilla, rakentamalla ekosysteemejä ja kannustamalla aktiivisesti investointeja innovaatioihin, digitaaliseen transformaatioon ja uusiin liiketoimintamalleihin. Edellä mainituilla investoinneilla viitataan erityisesti aineettomiin investointeihin, kuten kansainvälistymiseen liittyvään osaamispääoman vahvistamiseen, vientiä parantavien toimien suunnitteluun ja immateriaalioikeuksien suojaamiseen valmistautumiseen.

Business Finland kannustaa asiakkaita rakentamaan arvoa tuottavia verkostoja ja kumppanuuksia sekä liittymään niihin ja kehittämään kansainvälistymiskykyjään.

Nämä kyvyt tukevat asiakkaiden kestävyyttä, jonka avulla ne selviävät äkillisistä liiketoimintaympäristön muutoksista ja pystyvät tarttumaan globaaleilla markkinoilla avautumassa oleviin uusiin mahdollisuuksiin.

Yhteiskunnallisella tasolla tavoitteena on tehdä Suomesta houkutteleva ja resilientti liiketoimintaympäristö, joka reagoi ulkoisiin haasteisiin kestäväällä ja ketterällä tavalla. Siksi painotetaan liiketoiminnan ja tutkimusympäristön monimuotoisuutta alustana nopeille innovaatioille sekä maailmanluokan ekosysteemien ja asiantuntijuuden kehittämiseksi. Lisäksi tavoitteena on parantaa Suomen houkuttelevuutta edistämällä vahvaa maabrändiä ja houkuttelemalla Suomeen suuntautuvia aktiviteetteja, kuten investointeja, vierailijoita ja osaajia.

Suomen kilpailukyvyn ylläpitäminen ja kirittäminen vaatii teollisuuden uudistumista, radikaaleja innovaatioita ja vahvaa kansainvälistä verkottumista. Ekosysteemin toimintatavan piirteitä ovat korkea yhteistyön ja tiedonvaihdon taso sekä dynaaminen yhteistyö, joka mahdollistaa sekä yhteiskehittämisen että loppukäyttäjien integroimisen prosessiin. Ekosysteemin toimintatapa ei ole poissulkeva - sillä voidaan täydentää olemassa olevia toimintatapoja.

PÄÄMÄÄRÄSELVITYS

Liiketoiminnan rohkeista uudistujista teetetään vaikutavuusarviointi vuonna 2023. Arvioinnin kohteena tulee olemaan Suomen houkuttelevuus sekä Business Finlandin Promotion Services: Invest-in, Visit Finland, Work in

Finland ja AV-tuotantokannuste. Lisäksi tehdään houkuttelevuuden näkökulmasta arviointi t&k-yhteistyöstä ja kannusteista.

MUU VAIKUTTAVUUSARVIOINTI VUONNA 2022

Business Finland on asettanut tukemilleen ekosysteemeille ylätasoinen tavoitteeksi tuottaa vuoteen 2025 mennessä miljardi euroa uutta liikevaihtoa. Business Finlandin ekosysteemitoinnin tavoitteita ja toimenpiteitä on arvioitu vuonna 2022 toteutetussa ekosysteemien arvioinnissa¹³. Arvioinnissa kohteena oli neljä instrumenttia: veturirahoitus, kasvumoottori – pääomalaina, kasvumoottori – orkestrintirahoitus ja kumppanuusmalli.

Veturirahoitus tarjoaa rahoituksen suurten yritysten ekosysteemien T&K-toimintaan. Rahoituksen kautta monikansalliset yritykset kannustetaan investoimaan t&k-toimintaan Suomessa. Verkoston yrityksille veturi-instrumentti tarjoaa mahdollisuuden organisoitua T&K-yhteistyöhön veturin laatiman tiekartan teemojen kautta. Johtava veturiyritys tarjoaa ekosysteemeille mahdollisuuden investoida yhteistyössä strategisesti tärkeään innovaatio-toimintaan.

Kasvumoottori – pääomalaina tarjoaa mahdollisuuden radikaaliin uudistumiseen, ja tavoitteena on käynnistää ekosysteemejä alustayritysten ympärillä. ”Korkea riski - korkea tuotto” konseptit tarjoavat mahdollisuuden uuden liiketoiminnan kehittämiseen. Se tarjoaa pääsyn

¹³ Zegel, S. – M. Ploeg – T. Guznajeva – V. Salminen – K. Piirainen: Evaluation of Ecosystem_Instruments and Partnership Model, Business Finland, tulossa 2023

pääomaan alustayrityksille niiden start-up/scale-up-vaiheessa. Muut yritykset hyötyvät ekosysteemin kehityksestä, koska ne voivat tuoda markkinoille uusia tuotteita ja palveluita alustakonseptien kautta.

Kasvumoottori – orkestrointirahoitus tukee ekosysteemin kokonaisvaltaista kehittämistä rahoittamalla ekosysteemin orkestraattoria, jossa tavoitteena on muun muassa luoda arvoa T&K-yhteistyön kautta. Kaiken kaikkiaan yrityksiltä puuttuu usein koordinaatiokykyä ekosysteemin varhaisessa kehitysvaiheessa, jolloin orkestrointirahoitus tarjoaa vipuvartta ekosysteemien kehittämistä tukeviin palveluihin ja yhteistyöhön ekosysteemien sisällä.

Kumppanuusmallin tavoitteena on luoda synergiaa Business Finlandin veturirahoituksen ja Suomen Akatemian lippulaivaohjelman välillä. Instrumentin tavoitteena on varmistaa pitkän aikavälin hyötyjä t&k-yhteistyön kautta Suomen kansantalouteen.

Arvioinnin mukaan veturirahoituksen kautta ekosysteemit on strategisesti sidottu selkeän tiekartan ympärille, jossa on pidemmän aikavälin sykli, selkeä suunta ja missio, johon ekosysteemin toimijat voivat keskittyä. Veturiyritykset tuovat ekosysteemiin kokemusta ja vakaudesta. Kuitenkin niillä on myös hallitseva asema ekosysteemeissä, joka voi rajoittaa muiden toimijoiden kannustimia. Vetureissa tulisi luoda enemmän kannustimia muun muassa niiden pk-yritysten osallistumiselle, jotka haluavat kehittää tuotteita ja palveluita ekosysteemissä. Kaiken kaikkiaan instrumentti lisää selvästi T&K-inves-

tointeja Suomeen. Tehty T&K-toiminta keskittyy entistä voimakkaammin tutkimukseen, ja tutkimusorganisaatioiden rooli on suuri, jolloin lähempänä markkinoita olevien yritysten kannusteet tehdä yhteistyötä ja jakamaan tietoa on myös turvattava. Tämän instrumentin osalta kannattaa edelleen keskittyä yksityisten T&K-investointien lisäämiseen ja samalla parantaa ekosysteemin jäsenten avoimuutta ja sitoutumista.

Arvioinnin mukaan Kasvumoottori – pääomalaina mahdollistaa investoinnin radikaaliin uudistumiseen. Investoinneilla on potentiaalisesti korkea tuotto: jos alustayhtiö menestyy, tuotto voi olla suuri. Samaan aikaan alustayritykset ovat korkean riskin yrityksiä, ja monet ulkoiset tekijät ratkaisevat menestyksen. Teoreettisesti ekosysteemin ja liiketoiminnan kehittämisen yhdistäminen on win-win-tila. Kuitenkin liiketoiminnan kehittämisen, ekosysteemin johtamisen ja ekosysteemijäsenten suorituskyky on suuri ponnistus alustayritykselle. Rahoitus on suunnattu vain alustayritykselle, joten alustayhtiöllä on vain vähän määräysvaltaa ekosysteemin muihin jäseniin, ja ne eivät ole silloin riittävästi mukana ekosysteemistrategian laadinnassa tai sitoutuneita strategiaan. Tämän instrumentin osalta tulisi edelleen tukea radikaalia uudistumista ekosysteemien sisällä, mutta erottaa se ekosysteemin kehittämisen tukemisesta.

Kasvumoottori – orkestrointirahoitus on luotu erityisesti ekosysteemin kehittämiseen. Orkestraattorin on mahdollista tarjota selkeää johtajuutta niin, että kaikilla jäsenillä on yhtäläinen pääsy ekosysteemin toimintoihin.

Ekosysteemit voivat kuitenkin olla orkesteriyrityksen tavoitteisiin tai vienti-, t&k- yms. KPI:hin sidottuja, jolloin liiketoimintamahdollisuudet hämärtyvät. Arvioinnissa saatiin ekonometrista näyttöä siitä, että orkestrointirahoituksella on tilastollisesti merkitsevä yhteys vientitoimintaan. Vahva keskittyminen T&K-toimintaan ja vientiin eivät kuitenkaan kannusta panostamaan muihin ekosysteemin toimintoihin (inhimillisen pääoman kehittäminen, standardointi, sääntely jne.), jotka ovat tärkeitä ekosysteemin kehitykselle. Tämän instrumentin osalta tulisi määrittää orkestroinnin lisäarvo selkeämmin kuitenkin aliarvioimatta orkestroinnin merkitystä.

Kumppanuusmallilla on suuri potentiaali ja mahdollisuuksia laajempaan sitoutumiseen on edelleen olemassa. Toistaiseksi konkreettista yhteistyötä on ollut melko vähän. Yhteinen näkemys yhteistyön lisäämisestä Business Finlandin ja Suomen Akatemian välillä vaikuttaa tärkeältä askeleelta. Tässä instrumentissa tulisi priorisoida ne keskeiset toimenpiteet, joilla veturirahoituksen ja lippulaivaohjelman yhteistyötä kannattaisi kehittää.

Arvioinnissa suositellaan, että Business Finlandin tulee kannustaa ja vaatia ekosysteemeiltä vahvempaa johtajuutta ja asettaa yhteisesti sovittuja erityisiä strategisia tavoitteita. Arvioitsija suosittelee, että Business Finlandin kannattaisi virtaviivaistaa instrumentteja avaintoimintojen mukaisesti: T&K-investoinnit, ekosysteemin kehittäminen, pysyvä T&K-kapasiteetti ja infrastruktuuri, joka mahdollistaa radikaalin uudistamisen.

Lisäksi Business Finlandin tulee ottaa aktiivinen rooli ekosysteemistrategioiden hahmottamisessa ja toteuttamisessa eli olla strateginen kumppani ekosysteemeissä.

BUSINESS FINLANDIN TOIMIA

Business Finland edistää osaltaan Suomen hallituksen TKI-tiekartan tavoitteiden mukaisesti TKI-toiminnan laajentamista ja kunnianhimon tason nostamista, osaa-keskittymien ja ekosysteemien vahvistamista sekä yritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteistyön lisäämistä.

Vuonna 2022 Business Finland toteutti kehitysprojektin, jossa kehitettiin TKI-tiekartan mukaista kumppanuusmallia (PPP). Projektissa kirkastettiin kumppanuusmallin elementtejä, terminologiaa sekä ekosysteemeille tarjottavia palveluita. Yhteistyö Suomen Akatemian kanssa tiivistyi entisestään. Yhteistyössä on pohdittu rahoitusvälineiden kehittämistä, jotta syntyneitä aukkoja perustutkimuksen ja teollisen tutkimuksen välissä voitaisiin paikata. Tämän pohjalta sekä myös asiakaspalautteiden perusteella Business Finland uudisti tutkimusrahoitustaan. Uusi Co-Research rahoituspalvelu otetaan käyttöön vuoden 2023 alusta. Palvelua pilotoi- tiin jo syksyn 2022 aikana Business Finlandin ohjelmallisessa toiminnassa. Rahoitusuudistus vahvistaa elinkeinoja uudistavaa soveltavaa tutkimusta ja tutkimuksesta kumpuavaa uutta liiketoimintaa.

Business Finlandin edistämien miljardiluokan uuteen liiketoimintaan tähtäävien ekosysteemien lukumäärä

kasvoi kymmenellä, kun viisi uutta veturia ja viisi uutta kasvumoottoria käynnistyi vuonna 2022. Yhteensä käynnissä on vuoden 2022 lopussa 14 veturiekosysteemiä ja 26 kasvumoottoriekosysteemiä. Aiemmin käynnistyneet veturiekosysteemit kasvoivat uusilla kumppanuuksilla. Erityisesti tutkimusorganisaatiot ovat olleet aktiivisia liittymään veturiekosysteemeihin. Asiakaspalaute veturiekosysteemeistä on ollut hyvin positiivista ja veturit ovat olleet myös median kiinnostuksen kohteena. Lisäksi Business Finland on tukenut osaamisellaan valtion sekä yliopisto- ja yliopistokeskuskaupunkien ekosysteemisojelmien toteutusta ja seurantaa.

Business Finland edisti vuoden 2022 aikana suomalaisten yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja muiden toimijoiden hakeutumista EU-rahoitusohjelmiin. Business Finland järjesti itse yhteensä 58 EU-rahoitusohjelmiin liittyvää tapahtumaa (infot ja koulutukset) sekä osallistui puhujana 61 ulkopuolisen kumppanin järjestämään tilaisuuteen. Näissä tavoitettiin yhteensä yli 5000 osallistujaa. Business Finlandin järjestämien tilaisuuksien asiakaspalaute oli erittäin positiivinen (NPS +69). Tapahtumien lisäksi tietoa jaetaan verkkosivujen ja sosiaalisen median välityksellä sekä tunnistetaan tärkeitä sidosryhmiä ja edistetään Suomen näkyvyyttä Brysselissä. Business Finlandin tarjoamia tutkimus- ja innovaatioyhteistyön väyliä Eurooppaan ja maailmalle olivat erityisesti EU:n rahoittama Horisontti Eurooppa-ohjelma, Eurekan yhteistyöalustat (varsinkin Eurostars ja Eureka-klusterit) sekä Euroopan avaruusjärjestö ESA.

Ulkomaisten investointien toimintaympäristö on ollut vaikea, johtuen ensin Covid-19-pandemiasta, sitten Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan, jota seurasi energiakriisi ja inflaatio ja lopuksi odotus taantumasta. Suorien työpaikkojen tavoite saavutettiin vuonna 2022 (735 työpaikkaa), vaikka ulkomaisten investointien määrässä (203 mil. euroa) jäätettiin asetetusta tavoitteesta. UNCTADin julkistaman globaalin raportin¹⁴ mukaan tulokset ovat olleet kuitenkin markkinatilanteeseen nähden hyvät.

Ulkomaisten investointien saamiseksi Suomeen on tehty myynti- ja markkinointityötä kohdennetusti erityisesti osaamisintensiivisille aloille. Useat alustavat ennakoilmoitukset suurista cleantech-investoinneista antavat toivoa vahvoista kestävästä kehityksen tuloksista 2–4 vuodessa. Suomen lupa- ja valitusprosessi vaativat kuitenkin suurta uudistusta tai nämä investoinnit ovat vaarassa. Loppuvuodesta 2022 avainhenkilöitä siirtyi uusiin tehtäviin Business Finlandin ulkopuolelle, ja päätökset heidän korvausrekrytoinneistansa ovat yhä avoimina. Tämä tuo haasteita 2023 tavoitteiden saavuttamiselle ja tiimin jaksamiselle tehtävien kasautuessa yhä harvemmille.

Business Finland on toimittanut työ- ja elinkeinoministeriölle investointien tilannekuvatietoa sekä osallistunut investointien kiihdytyskaistan toimeenpanoon.

¹⁴ United Nations UNCTAD: [Global Investment trends Monitor No 44](#), tammikuu 2023.

TULOSMITTARIT

Business Finlandin asiakkaiden yhteenlaskettujen TKI-panostusten kasvu (16,7 %) kehittyi merkittävästi vuoteen 2021 verrattuna ja ylitti tavoitteen lähes kolminkertaisesti. Yleinen T&K-kulujen nousu vastaavalla vertailujaksolla (2020 -> 2021) oli 8,1 %¹⁵, joten Business Finlandin asiakkaiden T&K-menojen kasvu oli kaksinkertainen yleiseen kasvuvauhtiin verrattuna. Taustalla ovat merkittävät kasvumoottori- ja veturihankekokonaisuudet.

Rahoitettujen ekosysteemialoitteiden määrä oli kaksinkertainen tavoitteeseen verrattuna, eli vuonna 2022 käynnistyi viisi uutta ekosysteemialoitetta. Uusien ekosysteemien synnyttämiseen on panostettu veturihanke- ja co-innovation -rahoituksilla sekä Business Finlandin tarkalla seurannalla ja tukipalveluilla. Suomen kokoisessa maassa laajojen yritysekosysteemien mahdollinen määrä on väistämättä rajallinen, joten jatkossa vuosittain käynnistettävien uusien ekosysteemien määrään ei odoteta merkittävästi kasvavan.

EU-neuvontapalveluja käytti 18,2 % fokusasiakkaista. Mittarin arvo on lähes kaksinkertaistunut edellisvuoteen verrattuna ja nyt ollaan jo lähellä tavoitetasoa (20 %). Business Finland on markkinoinut ja edistänyt suomalaisten toimijoiden hakeutumista EU-rahoitusohjelmiin sekä tiivistänyt yhteistyötään Business Finlandin asiantuntijoiden kanssa.

Koronapandemian ja sitä seuranneiden matkustusrajoitusten hellitettyä rekisteröityjen ulkomaisten yöpymisten määrä yli kaksinkertaistui vuoteen 2021 verrattuna. Melko lähellä tavoitetasoa oleva rekisteröityjen ulkomaisten yöpymisten määrä (5 milj.) on ennakkotieto; lopullinen tieto saadaan Tilastokeskuksesta myöhemmin keväällä vuonna 2023.

Ulkomaisten investointien arvioitu työllistävyys vuonna 2022 ylitti ilahduttavasti tavoitetason. Koronapandemian vaikutukset näkyvät edelleen ulkomaisissa investoinneissa, koska investointineuvottelut ja siihen liittyvät päätöksentekoprosessit vievät tyypillisesti useita vuosia. Saavutettu tulos (735 työpaikkaa) on tässä tilanteessa erinomainen.

¹⁵ Tilastokeskus: Tutkimus- ja kehittämistoiminta katsaus 27.10.2022.

LIIKETOIMINNAN ROHKEITA UUDISTUJIA				
Tunnusluku	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2022 toteutuma	2022 tavoite
5. (TAE) Business Finlandin asiakkaiden yhteenlaskettujen T&K-panostusten kasvu, %. ¹⁶	4,7	2,1	16,7	> 6
6. Rahoitetut ekosysteemialoitteet, joissa tavoitteena yli 1 mrd. euron kokonaisuus, kpl.	12	5	10	5
7. Business Finlandin EU-neuvontapalvelujen laajuus: Avain- ja fokusasiakkaille annettu EU-neuvonta, %.	-	11,1	18,2	20
8. Rekisteröidyt ulkomaiset yöpymiset, 1 000 vrk ¹⁷ .	2 292	2 085	5 000 (arvio)	6 000
9. Ulkomaisten investointien työllistävyys (työpaikkojen lukumäärä, arvio).	916	609	735	500

TAULUKKO 6 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT, LIIKETOIMINNAN ROHKEITA UUDISTUJIA.

SEURANTAMITTARIT

Pk-yritysten osuus t&k&i-rahoituksesta oli 54 % tasolla, missä on 5 prosenttiyksikön verran laskua edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2022 on rahoitettu useita suuria veturihankekokonaisuuksia, joissa suuret ja midcap-yritykset ovat rahoituksen saajina, tämä näkyy mittarin arvossa.

Ulkomaisten investointien määrä, 203 milj. euroa jää tavoitetasosta. Koronapandemia ja Ukrainan sota ovat tehneet potentiaaliset investoijat varovaisiksi ja markkinatilanteeseen liittyy paljon epävarmuuksia ja riskejä. Tämä hidastaa ja hankaloittaa suurten ulkomaille suuntautuvien investointien päätöksentekoa.

¹⁶ Mittarin arvo on vuoden 2020 Business Finlandin asiakkaiden TKI-panosten muutos vuosina 2020–2021, mikä on tuorein käytettävissä oleva tieto.

¹⁷ Visit Finlandin toimenpiteillä on vain osittainen vaikutus.

LIIKETOIMINNAN ROHKEITA UUDISTUJIA				
Tunnusluku	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2022 toteutuma	2022 arvio
13. Pk-yritysten (ei sis. midcap) osuus t&g&i-rahoituksesta, %.	58	59	54	65
14. Ulkomaisten investointien määrä (milj. euroa).	575	161	203	300
15. Suomen markkinaosuus ulkomais-ten matkailijoiden yöpymisistä suhteessa muihin Pohjoismaihin (%).	14	9	13 (arvio)	11
16. Kansainväliset matkailutulot (matkailutase), milj. e ¹⁸ .	1 089	909	2 120 (arvio)	2 000
17. Yritysten arvio tutkimustulosten ja osaamisten kaupallisen hyödyntämisen todennäköisyydestä, %.	78	89	85	75

Suomen markkinaosuus ulkomaisten matkailijoiden yöpymisistä suhteessa muihin Pohjoismaihin nousi edellisvuoden pudotuksen jälkeen ennakkotiedon mukaan selvästi (9 % -> 13 %). Myös kansainväliset matkailutulot yli kaksinkertaistuivat vuoteen 2021 verrattuna (arvioitu matkailutulo v. 2022 oli 2120 milj. euroa). Pandemian laantuminen ja matkustusrajoitusten purkaminen siis näkyvät selvästi. Tilastokeskus julkistaa tiedon v. 2022 matkailutulosta maaliskuussa 2023.

Yritysten arvio tutkimustulosten ja osaamisten kaupallisen hyödyntämisen todennäköisyydestä laski hie- man verrattuna vuoteen 2021, mutta pysyi silti hyvällä tasolla. Päättäneiden tutkimusprojektien loppuraporttien tietojen perusteella 85 % mukana olleista yrityksistä piti todennäköisenä, että he voivat hyödyntää omassa työs- sään projekteissa syntyneitä tutkimustuloksia ja osaa- mista. Tähän vaikuttaa se, että yritykset ovat aktiivisesti mukana suunnittelemassa projekteja sekä ohjaamassa tekemistä ohjausryhmätyöskentelyn kautta. Usein myös yritykset toimittavat omia tutkimusaineistoja tai -laittei- ta tutkimusprojektien käyttöön.

TAULUKKO 7 TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT, LIIKETOIMINNAN ROHKEITA UUDISTUJIA.

¹⁸ Ulkomaisesta matkailusta saatavat vientiin rinnastettavat tulot (ilman kuljetustuloja).

3.2.5 KAIKKIIN BUSINESS FINLANDIN STRATEGISIIN TAVOITTEISIIN LAAJA-ALAISESTI VAIKUTTAVIA TAVOITTEITA

SUOMEN KESTÄVÄN KASVUN OHJELMA

Suomen kestäväen kasvun ohjelma tukee ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää kasvua. Ohjelman avulla vauhditetaan kilpailukykyä, investointeja, osaa-mistason nostoa sekä tutkimusta, kehitystä ja innovaatioita.

Vuoden 2022 loppuun mennessä, suurin osa Business Finlandin kautta kanavoitavasta EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF, Recovery and Resilience Facility) rahoituksesta on myönnetty ja projektit lähteneet liikkeelle. Rahoitettujen projektien tulee valmistua vuoden 2025 loppuun mennessä. Kansallinen RRF-toimeenpanosäädös (Laki Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta) astui voimaan heinäkuussa 2022 ja sen vaatimusten mukaisesti, RRF-tukivälineellä rahoitettujen projektien sekä hallinnon itsensä toteuttamien investointien ja uudistusten tietoja (tuensaajat, tuensaajien edunsaajat, toimeksisaajat, toimeksisaajien edunsaajat sekä toimeksisaajien alihankkijat) on kerätty ja toimitettu Valtiokonttorin keskitettyihin tietojärjestelmiin 1.8.2022 lähtien.

Ohjelman toimeenpanoon liittyen, Business Finlandin toimenpiteitä ja hallintoa on auditoitu heinäkuussa Valtiokonttorin toimesta (VK/49268/05.02.00.02/2022)

ja marraskuussa EU-komission toimesta (FI-Q4/2022-PFIU). Auditointien perusteella Business Finland on järjestänyt toimenpiteet ja hallinnon asianmukaisesti. EU-komission lopullinen auditointiraportti valmistuu vuoden 2023 keväällä.

VIENNIN JA KANSAINVÄLISEN KASVUN OHJELMA

Vuoteen 2023 ulottuvan ohjelman tarkoituksena on yritysten kasvun ja kansainvälistymisen laaja-alainen edistäminen sekä miljardiluokan liiketoimintaekosysteemien synnyn ja kehittymisen tukeminen. Ohjelmassa painotuu muun muassa kansainvälisen liiketoiminnan osaa-minen, tuottavuuden ja jalostusarvon nostaminen sekä vähähiiliseen bio- ja kiertotalouteen siirtyminen. Palvelukokonaisuuden kehittäminen on kytköksissä moneen muuhun työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan johdettavaan prosessiin ja ohjelmiin. Team Finland -verkostolla on tärkeä rooli ohjelman toteuttamisessa.

Business Finland on vuodesta 2021 lähtien ollut mukana toteuttamassa viennin ja kansainvälisen kasvun ohjelmaa sekä siihen vahvasti liittyen jatkanut kysyntälähtöisten yhteistarjoamien rakentamista ja kehittänyt innovaatioekosysteemien kansainvälistymispalveluita. Vuonna 2021 luotu toimintamalli suomalaisten yritysten tarjoamien rakentamiseen on ollut vahvasti käytössä. Vuosina 2021–2022 on käynnistetty yhteensä 21 yritysten yhteistarjoamaa konkreettisiin markkinamahdollisuuksiin. Koska malli on edelleen tuore, ovat useimmat näistä yhteistarjoaman vienninedistämisaktiviteeteista

vielä käynnissä. Vuonna 2021 aloitettuja pilottihankkeita globaaleista markkinamahdollisuuksista lähtevän innovaatiotoiminnan vahvistamiseksi jatkettiin vuonna 2022 Keniassa ja Etelä-Afrikassa, ja mallia laajennetaan koskemaan vuodelle 2023 koko maailmaa. Tavoitteena on identifoida tulevia markkinamahdollisuuksia, joihin kytketään Suomessa toimivia innovaatioekosysteemejä.

KIERTOTALOUDEN EDISTÄMISOHJELMA

Business Finland on sekä Bio&Circular Finland -ohjelman että kierrätyksen ja uudelleen käytön RRF -hakuksen kautta myötävaikuttanut kansallisen kiertotalouden edistämishjelman tavoitteiden toteutumiseen. Vuonna 2022 Bio&Circular ohjelman alla rahoitettiin 88 bio- ja kiertotaloutta edistävää projektia yhteensä 131,5 milj. eurolla (63 yritysprojektia – 117,0 milj. euroa ja 25 tutkimusorganisaation projektia – 14,5 milj. euroa).

TALENT BOOST

Vuonna 2022 Business Finlandiin perustettiin Work in Finland -yksikkö osaksi Finland Promotion Services -palvelualueetta. Yksikkö toteuttaa yhteistyössä muiden Team Finland -toimijoiden ja suurimpien kaupunkien kanssa yhteistä Talent Boost -ohjelmaa. Vuonna 2022 käynnistettiin työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan yhteisen Work in Finland -toiminnon suunnittelu ja ylösajo. Work in Finland -toiminto muodostetaan asiakaslähtöiseksi työvoiman maahanmuuton palvelukokonaisuudeksi yhdessä Work in Finland -yksikön sekä TE-toimistojen, ELY-keskusten ja Keha-keskuksen kanssa.

Work in Finland -verkkosivuston suunnittelu ja rakentaminen toteutettiin vuoden 2022 aikana poikkihallinnollisena yhteistyönä ja julkaistiin loppuvuonna 2022. Sivuston kehitystyötä jatketaan vuonna 2023. Work in Finland -sivuston tavoitteena on olla keskitetty palvelualue kaikille kansainvälisille osaajille, jotka ovat kiinnostuneita työskentelystä Suomessa sekä työnantajille, jotka ovat kiinnostuneita rekrytoimaan kansainvälisiä osaajia. Vuonna 2022 Jobs in Finland -työpaikkaportaaliin kävi yhteensä 150 000 vierailijaa, jotka avasivat sivuston kautta 310 000 englanninkielistä työpaikkailmoitusta.

Vuonna 2022 Talent Explorer -rahoitusta myönnettiin 71 kpl, yht. 1 389 045 euroa. Vuoden 2022 aikana tehtiin mittava uudistustyö Talent Explorer -rahoitustuotteen, jotta sen avulla voitaisiin tukea vaikuttavammin yritysten valmiutta rekrytoida kansainvälisiä osaajia. Uusi Talent-rahoitus avautui haettavaksi 16.1.2023. Yrityksille suunnatulla markkinointiviestinnällä kannustetaan yrityksiä kansainväliseen rekrytointiin ja ohjataan yrityksiä Talent Boost -palveluihin. Investointien houkuttelua on tuettu tarjoamalla investoiville yrityksille Talent Boost -verkoston palveluita.

Kansainväliseen tunnettuuteen ja maakuvaan panostettiin erityisesti Intiassa ja Kaakkois-Aasiassa tapahtumilla ja houkuttelukampanjoilla, joilla tavoitettiin miljoonia ihmisiä globaalisti. Business Finlandin ja ulkoministeriön teettämän Nordic Branding Index (NBI) 2021 tutkimuksen mukaan Suomen tunnettuus Intiassa on noussut merkittävästi vertailuvuodesta 2020 (+8 %),

joten järjestelmällinen ja pitkäjänteinen maakuvatyö on alkanut tuottaa tulosta.

Osaajille kohdennettua Business Finlandin markkinointia suunnattiin aikaisemmin Intian lisäksi Venäjälle ja Itä-Eurooppaan, mutta Ukrainan sodan myötä kohdemat määriteltiin uudelleen. Business Finland osallistui aktiivisesti työ- ja elinkeinoministeriön johdolla toteutettuun kansainvälisen rekrytoinnin tilannekuvan tuottamiseen ja kohdemaanalyyysin tekemiseen. Tilannekuvan pohjalta Talent Boost -ohjausryhmä päätti kesäkuussa 2022 uusiksi kärkikohdemaiksi Intian ohella Brasilian, Turkin ja Vietnamin. Syksyllä Business Finlandissa käynnistettiin Talent Managereiden rekrytointi näihin uusiin kohdemaihin.

Business Finland osallistui poikkihallinnolliseen, RRF-rahoitteiseen Osaajien oleskelulupaprosessien digitaalinen infrastruktuuri (OLEDIGI) -hankkeeseen yhdessä työ- ja elinkeinoministeriön, Migrin, ulkoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Business Finlandin osuus liittyi kasvuyrittäjien oleskelulupaprosessin sujuvoittamiseen. Luomalla lausuntohakemusten käsittelyjärjestelmä mahdollistettiin prosessin manuaalisten vaiheiden vähentämisen lisäksi hakijoille koko kasvuyrittäjän oleskelulupaprosessin hoitaminen Enter Finland -portaalin kautta. Uusi prosessi otettiin käyttöön elokuussa 2022. Uuden järjestelmän mahdollistama sujuvampi käsittelyprosessi on ollut tarpeen, sillä lausuntohakemusten määrä kaksinkertaistui edellisestä vuodesta (2022: 480 hakemusta).

MATKAILU

Vuonna 2022 Suomeen suuntautuva kansainvälinen matkailu alkoi elpyä toimialaa yli kaksi vuotta piinanneen pandemian jälkeen. Kansainvälinen matkailu Suomeen on palautunut kuitenkin selvästi hitaammin kuin muihin Pohjoismaihin tai Euroopan maihin keskimäärin. Matkailun loppuminen suurimmalta yksittäiseltä lähtömarkkinalta, Venäjältä sekä Venäjän asettaman ylilentokiellon aiheuttamat seuraukset Aasian matkailulle tulevat pitkään hidastamaan pandemiaa edeltävien matkailijavolyymien palautumista. Visit Finland vahvisti vuoden 2022 aikana toimenpiteitään erityisesti tärkeimmillä Euroopan markkinoilla, kuten Saksassa, Ranskassa, UK:ssa ja Hollannissa sekä Yhdysvalloissa. Näistä maista saatiinkin merkittävää kasvua kompensoimaan Venäjän ja Aasian markkinoita.

Vuoden 2022 aikana Visit Finland järjesti yhteensä 139 matkailukysyntää aktivoivaa myyinnedistämistapahtumaa (vs. 113 tapahtumaa v. 2021). Näistä noin puolet järjestettiin kotimaassa ja puolet valituilla kohdemarkkinoilla. Yhteensä näiden tapahtumien aikana mahdollistettiin noin 9000 tapaamista suomalaisten matkailuyritysten ja ulkomaisten ostajien välillä. Lisäksi Visit Finland toteutti 110 PR-matkaa Suomeen joko toimittajille tai sosiaalisen median vaikuttajille. EU:n elpymisvälineen mahdollistamaa työtä matkailualan kilpailukyvyyn vahvistamiseksi jatkettiin erityisesti digitalisaation ja kestävän matkailun edistämiseksi. Visit Finland käynnisti suomalaisen matkailuteollisuuden ilmastotyön si-

toutumalla yhdessä 60 yrityksen kanssa Glasgow Declaration on Climate Action'in ilmastojulistukseen.

SMART MOBILITY AND BATTERIES FROM FINLAND

Liikennealan kestävän kasvuohjelman kanssa tehtävä yhteistyö toteutuu pääosin Business Finlandin ohjelmakokonaisuuden Smart Mobility ja Smart Logistics -teemojen kautta. Päästöttömän liikenteen osalta osin myös Batteries & Electrification -alueella.

Business Finland on osallistunut ohjausryhmän työkentelyyn ja operatiivisiin palavereihin, sekä toteuttanut suunniteltuja yhteisiä aktiviteetteja kotimaassa ja ulkomailla. Strategiset keskustelut ovat koskeneet mm. RRF-yhteistyötä ja uudenlaisia yhteistoimintamalleja. Operatiivisella tasolla toimintaa on ollut mm. ITS World Congress Los Angeles ja Team Finland -delegaation toteutuksessa. Tiivistä kansallista yhteistyötä on tehty mm. kasvuohjelman ja ITS Finlandin kanssa Liikennealan kasvufoorumin toteutuksessa.

Ohjelma on toteuttanut lukuisia kansainvälistä verkottamista tukevia aktiviteetteja ja erityisesti akkualan investointien houkutteluun liittyviä toimenpiteitä. Näillä tuetaan akkualan strategian toimeenpanoa ja akkuklusterin kehittymistä.

LUOVA TALOUS

Business Finland on toteuttanut työ- ja elinkeinoministeriön luovan talouden tiekarttatyötä ja RRF-elpymisvälinettä Creative Business Finland -kampanjassa. Skaa-

lautuvan luovien alojen liiketoiminnan kasvuedellytyksiä on kehitetty suunnitelman mukaisesti ensivaiheessa AV-alan kasvusopimustyön kautta. AV-alan kasvusopimus julkistettiin elokuussa 2022 Screen Helsinki-tapahtumassa ja jatkotyöstö etenee työ- ja elinkeinoministeriön ohjauksessa. Syksyllä kasvusopimusprosessia on alettu alustavien keskustelujen kautta soveltaa myös muille monistettaville ja skaalautuville luovan talouden toimialoille.

Tapahtuma-alan edistämistä on jatkettu aikaisempien toimenpiteiden jatkona mm. Fact Sheets-työn kautta, jossa selkiytettiin tapahtuma-alan arvoverkkoja, tilannekuvaa ja kasvun edellytyksiä. Fact Sheets-työssä käsitelään myös luovien palvelujen arvoverkkoja.

Alueiden kykyä tuottaa laadukkaita neuvontapalveluja luovan talouden yrityksille tuettiin hankkeen kautta, samoin aluekehittäjien kyvykkyksiä luovan talouden strategisessa kehittämisessä.

EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen mukaiset rahoitushakutoimenpiteet toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Hakuteemoina olivat ”luovat sisällöt palveluna” ja ”AV-alan formaattien tuotantoon liittyvät kehittämishankkeet”. Hakemuksia saatiin yrityksiltä 53 kpl ja lisäksi neljältä konsortiolta. Yrityksille tehtiin 27 positiiivista päätöstä ja lisäksi rahoitusta myönnettiin kolmelle konsortiolle. Hyväksytyjen hakemusten osuus nousi ilahduttavasti noin 55 %:iin.

SUSTAINABLE MANUFACTURING

Business Finland on edistänyt Sustainable Manufacturing -ohjelmassa teolliseen digitalisaatioon ja kestävään kehitykseen liittyvää uudistumista ja näihin pohjautuvaa liiketoiminnan kasvua ja kansainvälistymistä aktiivomalla uudistumiseen tähtäävää toimintaa, osallistamalla uudistumiseen tähtäävien hankkeiden riskinjakoon sekä tarjoamalla kansainvälistyville yrityksille neuvontapalveluita niin esikaupallisten kumppanuuksien löytämiseksi kuin kaupallisille markkinoille pääsemiseksi.

Sustainable Manufacturing -ohjelma on onnistunut kasvattamaan erityisesti kestävään kehitykseen liittyvien uusien TKI-hankkeiden määrää. Ohjelman aktivointien vuonna 2022 käynnistyneiden kehityshankkeiden yhteenlaskettu kokonaisbudjetti ylitti ennätykselliset 206 miljoonaa euroa. Tähän on päästy aktiivisella asiakastyöllä ja yritysten aktivoinnilla mm. keskusteluin, teemawebinaarein ja aktivointitilaisuuksin.

Vuonna 2022 Sustainable Manufacturing -ohjelma on keskittynyt tukemaan erityisesti kestävään kehitykseen liittyvien yritysten (ns. 'hiilikädenjälkiyritysten') kasvua ja kansainvälistymistä. Vuoden aikana Business Finland on koonnut kansallisen yhteistarjoaman teollisuuden hiilikädenjälkeä kasvattavista yrityksistä vientipromootiotarkoituksiin. Markkinoille pyrkivät toimet tämän ryhmän kanssa aloitetaan vuoden 2023 aikana.

Business Finland on toiminut aktiivisesti Sustainable Manufacturing -ohjelman kautta Tekoäly 4.0 -ohjelmassa ja sen ohjaustyössä. Tekoäly 4.0 -ohjelman keskeisten

tavoitteiden mukaisia toimia on toteutettu Sustainable Manufacturing -ohjelmassa kun ne ovat olleet ohjelmatoiminnalle luontevia. Toimia ovat olleet mm. pk-yritysten aktivoiminen ja verkottaminen, tiedon vaihtaminen ja tavoitteiden mukaiseen uudistamiseen tähtäävien hankkeiden rahoitus.

TERVEYSALAN TUTKIMUS- JA INNOVAATIOTOIMINTA

Business Finland on toimeenpannut osaltaan poikkihallinnollista terveysalan tutkimus – ja innovaatiotoiminnan kasvustrategiaa ja sen tiekarttaa osallistamalla aktiivisesti kasvustrategiaan ja kansalliseen yhteistyöhön. Business Finland on toteuttanut tiekartan tavoitteita mm. Smart Life Finland ja Personalized Health ohjelmien kautta. Ohjelmissa on edistetty erityisesti tiekartan tavoitteita kestävään kehitykseen, yritysten verkottamiseen ja ekosysteemyöhön liittyen. Business Finland on toteuttanut toimenpiteitä tki-aktivointiin, tki-rahoitukseen ja kansainvälisen liiketoiminnan edistämiseen. Kansallista yhteistyötä on tehty myös HIMMS 2022 -konferenssin yhteisessä toteuttamisessa.

ALKAVIEN YRITYSTEN PÄÄOMASIOITUSTOIMINTA

Business Finlandin pääomasijoitustoiminnan toteuttamisesta vastaa Business Finland Venture Capital Oy (BFVC tai Yhtiö), joka on valtion kokonaan omistama ja on rahoituskeskuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön omistajaohjauksessa oleva osakeyhtiö.

Yhtiön toimintaa sääntelee laki Business Finland Venture Capital Oy -nimisestä valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä (13.12.2013/967, muutoksineen). Tilikauden aikana eduskunta hyväksyi lakiin muutoksen, joka mahdollistaa, että yhtiö tekee yksittäisiä valtioneuvoston sisältyviä oman pääoman ehtoisia sijoituksia työ- ja elinkeinoministeriön teollisuus- ja elinkeinopoliittisten toimeksiantojen perusteella.

Valtion pääomasijoittajien työnjaon mukaan BFVC kohdistaa toimintansa alkavan vaiheen venture capital -rahastoihin. Yhtiö voi tarvittaessa käyttää epäsymmetristä voitonjakoa yksityisen pääoman kanavoimiseksi alkuvaiheen riskirahoitukseen. Yhtiön sijoitukset rahastoihin voivat sisältää valtioneuvoston ja yhtiön riskirahoitusohjelma on ilmoitettu Euroopan komissiolle. Vuonna 2022 toteutui yksi uusi rahastosijoitus, BFVC antoi 8,7 milj. euron sitoumuksen FOV Venture Fund I Ky -rahastoon, joka sijoittaa metaverse-tekniikoita kehittäviin tai hyödyntäviin startupyrityksiin. Yhtiö on tehnyt kaksi ehdollista sijoituspäätöstä pääomarahastosijoituksesta tilikauden 2022 aikana.

Alkavan vaiheen rahastojen varainkeruumarkkina on ollut haastava. Yksityisen pääoman saaminen alkavan vaiheen pääomarahastoihin on entistä vaikeampaa. Rahastojen varainkeruu on hankaloitunut ja varainkeruujat ovat pitkittyneet. Tämä tuo epävarmuutta rahastojen toiminnan käynnistymiseen. Rahastot, joiden ennakoitiin aloittavan toiminnan vuoden 2022 aikana eivät toteutuneet tai niiden toiminnan aloitus siirtyi vuodelle 2023.

Tämän takia tavoitetta Yhtiön rahastosijoituskohteiden vuosittaisesta pääomanlisäyksestä ei saavutettu.

BFVC on valmistellut tilikauden aikana bisnesenkeleiden kanssa rinnakkaissijoituksia tekevän kanssasijoitusrahaston toimintaa yhdessä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Yhtiölle osoitettiin vuoden 2022 lisätalousarviossa 30 milj. euron määräraha sijoitukseksi rahastoon. Kanssasijoitusrahaston hallinnointiyhtiö valitaan julkisessa hankintamenettelyssä, joka aloitettiin marraskuussa 2022, ja valinta tehdään kevään 2023 aikana. Yhtiö ennakoii, että kanssasijoitusrahaston toiminta alkaa vuoden 2023 jälkimmäisellä puoliskolla.

Vuoden 2022 aikana BFVC on aloittanut toimintatavan, jossa BFVC on suoraan yhteydessä henkilöihin, joiden työ-, yrittäjä- ja/tai sijoituskokemuksen perusteella arvioidaan olevan kiinnostunut alkavan vaiheen pääomarahaston hallinnoinnista. Tämän ja Yhtiön muiden toimien ansiosta uusien pääomarahastohankkeiden määrä on kasvanut yhtiön aktiivisen työn tuloksena ja vuoden 2023 aikana on mahdollista, että näistä osaan tehdään ehdollinen sijoituspäätös.

BFVC on ollut aloitteellinen startup-, businessenkeli- ja venture capital -ekosysteemi-hankkeen käynnistämiseksi ja sen työskentelyn johtamisessa. Hankkeessa on mukana keskeiset pääomasijoittamisen, enkelisijoittamisen ja startupalan toimijat ja sen tavoitteena on edistää ekosysteemin toimintaa ja kansainvälistä kilpailukykyä.

BFVC jakaa tietoa ja kokoaa yhteen pääomasijoitus-alasta kiinnostuneita henkilöitä eri tavoin. Vuonna 2022

ALKAVIEN YRITYSTEN PÄÄOMASIOITUSTOIMINTA				
Tunnusluku	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2022 toteutuma	2022 tavoite
Vuoden aikana tehtyjen uusien rahastositoumusten lukumäärä, kpl (TAE)	1	0	1	1–3
Yksityisen pääoman osuus Business Finland Venture Capital Oy:n rahastosijoituskohteissa, % (TAE)	50	50	50	50
Business Finland Venture Capital Oy:n rahastosijoituskohteiden vuosittainen pääomanlisäys, milj. euroa ¹⁹	-	7	17	75

TAULUKKO 8 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT, ALKAVIEN YRITYSTEN PÄÄOMASIOITUSTOIMINTA.

yhtiö järjesti tai oli mukana järjestämässä webinaareja ja tilaisuuksia, joissa kerrottiin pääomasijoittamisesta ja ajankohtaista tietoa yhtiön toiminnasta sekä edistettiin pääomasijoittamista tietyillä toimialoilla.

Siemenvaiheen venture capital -sijoitusten määrä on kasvanut Yhtiön tavoitteen suuntaisesti. Vuoden 2021 aikana sijoitusten määrä siemenvaiheen yhtiöihin oli 43 milj. euroa ja vuoden 2022 ensimmäisellä puolikkaalla 59 milj. euroa.

BFVC:n Riskirahoitusohjelman mukaisten rahastojen määrä vuoden 2022 lopussa oli seitsemän ja niiden yhteenlaskettu koko oli 148,1 miljoonaa euroa ja rahastojen varoista oli kutsuttu 64 prosenttia. Yhtiöllä oli vuoden lopussa osuudet 14 pääomarahastossa, joiden yhteenlaskettu koko oli 218,2 miljoonaa euroa. Yhtiön rahastoille antamat sijoitussitoumukset olivat yhteensä 81,1 miljoonaa euroa. Yhtiön kohderahastot tekivät ensisijoituksia 20 yhtiöön. Vuoden lopussa rahastojen kohdeyhtiöiden lukumäärä oli yli 340 kpl. Tavoite yksityisen pääoman osuudesta rahastosijoituskohteissa saavutettiin.

BFVC raportoi Business Finlandille yhteiskuntavastuutavoitteidensa toteutumisesta ja yritys vastuutavoitteistaan vuodelle 2022 varsinaisessa yhtiökokouksessaan.

BFVC laatii oman tilinpäätöksensä ja sen yhtiökokous järjestetään Business Finlandin tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen. Jos ilmenisi, että yhtiökokouksella on vaikutusta Business Finlandin tilinpäätöksen sisältöön, BFVC toimittaa Business Finlandille tarvittavat lisätiedot.

¹⁹ Pääomanlisäykseen lasketaan uusien rahastosijoituskohteiden pääomat vuoden lopulla sekä vuoden aikana tapahtuneet pääoman korotukset aiemmissa rahastosijoituskohteissa. Pääomanlisäykseen lasketaan mukaan Business Finland Venture Capital Oy:n ja rahastosijoituskohteiden muiden sijoittajien sijoitukset.

4 Toiminnallinen tehokkuus

TAVOITE 4: BUSINESS FINLAND TOIMII KUSTANNUSTEHOKKAASTI

KANSALLISEN HANKINTASTRATEGIAN TOTEUTTAMINEN

Business Finland on sitoutunut kansallisen hankintastrategian tavoitteiden edistämiseen hankintatoimensa osalta ja laatinut julkisten hankintojen toimintasuunnitelman. Osana näiden toteuttamista, Business Finlandissa on vuonna 2022 jalkautettu hankintapartnerimalli, lanseerattu henkilöstölle Licence to buy -verkkokoulutus, pidetty kohdennettuja hankintakoulutuksia sekä otettu syksyllä käyttöön Hankintasalkku-ohjelmisto hankintojen suunnitelmallisen toteuttamisen, seurannan ja raportoinnin tueksi.

DIGITAALINEN MURROS

Business Finland toteuttaa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan yhteisen, vuodet 2019–2025 kattavan dTEM-ohjelman tavoitteita. Ohjelman toteutumista seurataan digikypsyysarvioinnilla. Tämän lisäksi valtion ja hallinnonalan yhteisenä tavoitteena on siirtyä Digital Go-

vernment -tasolle²⁰. Digital Government -tason tavoitteena on mm. julkishallinnon yhteen toimivat, asiakaslähtöiset palvelukokonaisuudet ja tiedon jakaminen.

Digikypsyysarvionti tehtiin vuonna 2022 ulkopuolisen asiantuntija-arviona. Business Finland sai keskiarvoksi 2,9. Digikypsyys ei tällä arvioinnilla ole parantunut vuodesta 2020 ja jäi alle asetetun tavoitteen >3,1 (v. 2020 ulkopuolinen arvio 2,9, v. 2021 itsearvio 3,26). Business Finland on käynnistänyt toimenpiteet digitransformaation valmistelemiseksi vuonna 2021 toteutetun digilinjausprojektin tulosten perusteella.

Kokonaisarkkitehtuuria ja sen hallintaa on kehitetty rakentamalla käyttöön organisaatiotasosta kehystä. Arkkitehtuuriperiaatteet on tarkistettu ja päivitetty. Business Finlandissa on jatkettu merkittävää panostamista kyberturvallisuuden ja tietosuojan hallintaan sekä automaatioon. Tämä on osoittautunut hyvin tarpeelliseksi Ukrainan sodan aiheuttaman tilanteen ja siihen varautumisen kannalta.

Rahoitusasiakkaiden asiointipalveluun ja rahoituksen järjestelmiin rakennettiin tuki EU:n Recovery Resilience

²⁰ OECD Digital Government Index; Recommendation of the Council on Digital Government Strategies (OECD, 2014).

Facility (RRF)-rahoituspalveluille ja niiden raportoinnille. Team Finland -yhteistyöhön liittyen Business Finland ja Finnvera ovat pilotoineet rahoitusdokumenttien vaihtamista suojatulla sähköpostilla. Pilotin tarkoituksena on selvittää, millainen digitalisaatio hyödyttäisi yhteistyötä ja tiedonvaihtoa. Digitaalisuuden kehittämisen yhtenä osana on valmisteltu mm. Business Finlandin asiointipalveluiden yhdenmukaistamista ja uudistamista MyBusinessFinland-projektissa.

Tiedolla johtamisen kehittämisessä jatkettiin teknisten kyvykkyyksien rakentamista. Business Finlandin Data Platform -ratkaisu otettiin tuotantokäyttöön. Sinne tuotetaan vaiheittain kaikki Business Finlandin eri järjestelmissä ja palveluissa käsiteltävä ja tarvittavista ulkopuolisista lähteistä saatava data raportointia, analytiikkaa ja koneoppimista varten. Ensimmäisinä Data Platformia hyödyntävät sen pohjalta toteutettu Funding-toiminnon analytiikka ja raportointi sekä Voice of Customer -asiakastyytyväisyyden seuranta.

Team Finland -toimijoiden yhteisen KasvuCRM-käyttö on laajentunut, ja sen merkintöjen järjestelmällisyys eli hyödynnettävyys on samalla parantunut. Työ- ja elinkeinoministeriön yhteisen asiakastietovarannon Y-ATV:n tietomäärää rikastettiin edelleen. Vuoden 2022 aikana täydennettiin korona-ajan häiriörahoitusasiakkuuksiin liittyviä tietoja, käynnistettiin CRM:n tapahtuma- ja palvelutietojen siirto ATV:lle sekä tehtiin asiakastiedon laadunhallintaan liittyviä toimenpiteitä. Asiakastietovarannon rooli keskitettynä yritys- ja palvelutiedon lähtee-

nä on edelleen vahvistunut ja eri toimijat ovat voineet käyttää tietoja omissa rahoitus- ja päätöksentekojärjestelmissään. Business Finland on edelleen kehittänyt data-analyyseihin liittyvää osaamista, mm. yhdistelemällä eri järjestelmien tietokantoja, vientitietoja ja palvelutietoja. Tietoja on hyödynnetty yhteisen asiakasymmärryksen rakentamisessa ja Team Finland -palvelupolkujen määrittelyssä.

TULOSMITTARIT

Toiminnan tehokkuutta kuvataan rahoitustyön kustannusten prosenttiosuutena myönnetystä rahoituksesta. Mittarin arvo oli 2,3 %. Myönnetyn rahoituksen määrä oli kaikkiaan 881,5 milj. euroa (2021: 706,9 milj. euroa). Rahoitukseen on laskettu mukaan sekä innovaatorahoitus (682,6 milj. euroa) että elinkeinorahoitus (199,0 milj. euroa). Lukuihin sisältyy myönnetty RRF- rahoitusvaltuus (272,5 milj. euroa). Laskennassa on huomioitu sekä Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin, että Business Finland Oy:n rahoitustyyliä kohdistetut kustannukset.

Business Finlandin asiakasmäärän suhde toimintamenoihin (61 asiakasta / milj. euroa) jäi jonkin verran tavoitetasosta (66). Erityisesti aivan loppuvuodesta 2022 asiakasmääräkertymää ei juuri enää tapahtunut, mutta toimintamenot kuitenkin kasvoivat edellisvuoteen verrattuna. Töitä tehtiin siis pääasiassa sellaisten asiakkaiden parissa, joita oli jo palveltu aiemmin vuoden aikana. KPI-laskennassa käytetty asiakasmäärä ei sisällä

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS				
Tunnusluku	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2022 toteutuma	2022 tavoite
10. Rahoitustyön kokonaiskustannus / myönnetty rahoitus, %. ²¹	1,0	2,8	2,3	<3,0
Rahoitustyön kokonaiskustannus / myönnetty rahoitus, %, ilman häiriö- ja RRF rahoitusta.	1,7	2,5	2,9	
11. Business Finlandin asiakkaiden lukumäärä / yhteenlasketut toimitamenot (operatiiviset kustannukset yhteensä), asiakasta / milj. euroa. ²²	65	62	61	>66

asiakkaita, joiden ainoa asiointimuoto vuonna 2022 on ollut koronapandemiaan liittyvä poikkeustilannerahoitus (valtaosin projektien raportointiin liittyviä maksatuk-sia).

SEURANTAMITTARI

Uuden t&k&i -rahoitushakemuksen käsittelyaika pk-yri-tyksille oli 43 päivää. Käsittelyaika on pienentynyt ver-rattuna vuoteen 2021. Laajojen co-innovation-projekti-kokonaisuuksien käsittely on tehostunut ja yksittäisten hakemusten käsittelyssä on priorisoitu käsittelyn nope-utta.

TAULUKKO 9 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT, TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS.

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS				
Tunnusluku	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2022 toteutuma	2022 arvio
18. Uuden t&k&i-rahoitushake-muksen käsittelyaika pk-yrityksille (vrk). ²³	50	84 ²⁴	43	45

TAULUKKO 10 TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT, TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS.

²¹ Sisältää koronaviruspandemiaan liittyvän poikkeustilannerahoituksen, mikä näkyy erityisesti vuoden 2020 toteutuksessa.

²² Asiakkaiden lukumäärässä ei ole mukana asiakkaita, joiden ainoa asiointimuoto on koronaviruspandemiaan liittyvä poikkeusti-lannerahoitus, sillä koronarahoitus on Business Finlandin normaalista toiminnasta poikkeava erillistehtävä.

²³ Ei sisällä koronapandemiaan liittyvää poikkeustilannerahoitusta.

²⁴ Vuoden 2021 tilinpäätöksessä raportoitu vuoden 2021 toteuma (84 vrk) sisältää vain osan laskennan piiriin kuuluvista projekteista. Kun kaikki projektit otetaan mukaan laskentaan, käsittelyaika on 55 vrk. Virhe johtuu raportointijärjestelmän asetuksista, jotka on korjattu loppuvuonna 2022. Vuoden 2022 toteuma on laskettu korjatuilla asetuksilla.

YDINPROSESSI	2020		2021		2022	
	Työaika	Htv	Työaika	Htv	Työaika	Htv
Rahoitus	95,3 %	123	95,3 %	131	95,5 %	139
Ohjaus ja kehittäminen	2,6 %	3	2,9 %	4	2,4 %	4
Strategiset ohjelmat	2,0 %	3	1,8 %	2	2,0 %	3
Yhteensä	100,0 %	129	100,0 %	138	100,0 %	146

TAULUKKO 11 TYÖAJAN SEURANTAJÄRJESTELMÄSTÄ SAATU TYÖPANOKSEN KOHDISTUMINEN ERI YDINTOIMINNOILLE.

YDINPROSESSI	2020		2021		2022	
	1 000 €	%	1 000 €	%	1 000 €	%
Rahoitus	14 460	89,9 %	14 947	89,5 %	17 068	95,3 %
Ohjaus ja kehittäminen	1 283	8,0 %	1 445	8,7 %	461	2,6 %
Strategiset ohjelmat	350	2,2 %	306	1,8 %	380	2,1 %
Yhteensä	16 093	100,0 %	16 697	100,0 %	17 909	100,0 %

TAULUKKO 12 TOIMINTOLASKENNAN TULOSENA SAATU KUSTANNUSTEN KOHDISTUMINEN ERI YDINTOIMINNOILLE.

4.1 TOIMINNAN TUOTTAVUUS

Työpanoksen kokonaismäärä Rahoituskeskuksessa kasvoi kuudella prosentilla 2021 vuoteen verrattuna. Kasvu johtuu henkilöstön lisäyksistä RRF- rahoitustoimintoihin.

4.2 TOIMINNAN TALOUDELLISUUS

Toiminnan kustannusjakauma selvitettiin toimintolaskennan ja sen taustalla olevan työajan kohdentamisen avulla. Rahoituskeskuksen toimintoihin sisältyy tehtäviä, joiden osalta tehokkuuden tunnusluvut ovat vain suuntaa antavia. Toiminnallisen tehokkuuden mittaus ja raportointi toteutetaan sijaissuureiden avulla. Kehitystä seurataan kohdistamalla kustannukset ja työpanokset ydinprosesseille. Laskennassa ei ole huomioitu palvelusopimuksella tehtyjä ostoja Business Finland Oy:ltä. Tällä on pyritty siihen, että ydinprosessien toiminta olisi vertailtavissa edellisvuosiin.

Toiminnan kokonaiskustannukset nousivat vuoteen 2021 verrattuna. 7,3 %. Kasvu selittyi RRF- rahoitukseen liittyvillä henkilöstökululisäyksillä sekä rahoitusjärjestelmiin tehdyillä RRF-muutostöillä.

4.3 MAKSULLISEN TOIMINNAN TULOS JA KANNATTAVUUS

Maksullisen palvelutoiminnan tuottoja ei ollut vuonna 2022 lainkaan, joten maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmaa ei esitetä.

4.4 YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUS

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat niin vähäiset, että kustannusvastaavuuslaskelmaa ei esitetä.

5 Tuotokset ja laadunhallinta

5.1 SUORITTEIDEN MÄÄRÄT JA AIKAANSAADUT JULKISHYÖDYKKEET

Tässä luvussa Business Finlandin toimintaa vuonna 2022 kuvataan Business Finlandin keskeisten kokonaisuuksien ja palvelualueiden näkökulmista.

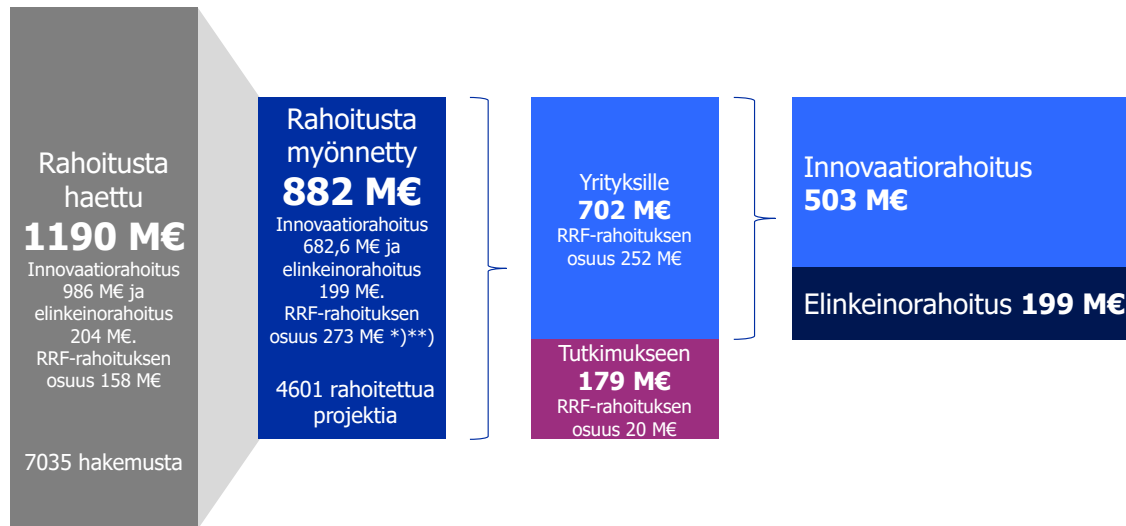
5.1.1 RAHOITUSPALVELUT

Business Finland tarjoaa rahoitusta tutkimukseen, tuotekehitykseen ja monenlaisiin liiketoiminnan kehittämisen tarpeisiin. Business Finlandin rahoitus on joko innovaatio- tai elinkeinorahoitusta. Alle 100.000 euron de minimis -rahoituspäätökset tehdään ja hankkeet käsitellään Business Finland osakeyhtiössä.

Business Finland uudisti vuonna 2022 de minimis -rahoituspalveluita. Uudistukset otetaan käyttöön vuonna 2023. Syksyllä 2022 Business Finland kiinnitti erityistä huomiota innovaatiorahoituksen kysynnän aktivoimiseen. Aktivointikampanja onnistui varsin hyvin ja hakemusten ja hakemusmäärän taso nousivat niin, että myönteisiä rahoituspäätöksiä voitiin tehdä hyvissä määrin. Johtavien kasvuyritysten merkitys uusien projektien aktivoinnissa oli huomattava.

Covid-19-pandemian myötä vuonna 2020 Business Finlandille myönnetty ns. häiriötilannerahoitus näkyi Business Finlandin rahoitustoiminnassa edelleen vuonna 2022. Niihin liittyvä työ painottui rahoitettujen hankkeiden loppumaksatuksiin, seurantaan ja valvontaan.

Häiriötilannerahoitusta saaneista asiakkaista noin 13000 on ollut Business Finlandille uusia asiakkaita. Yrityksistä, joille häiriörahoitus oli ensimmäinen Business Finlandin rahoituspalvelu, 11 % on hakenut myöhemmin muuta de minimis- tai innovaatio- rahoitusta. Jatkorahoitukseen hakeutuminen oli vuonna 2021 vilkkaampaa ja hiipui vuoden 2022 aikana. Suosituimmat jatkorahoituksen palvelut ovat olleet innovaatioaseteli ja Tempo (hyväksytty 661 kpl, joista 180 vuonna 2022). T&K- ja NIY-hankkeita jatkoksi koronarahoitukselle on vuoden 2022 loppuun mennessä rahoitettu vain 41 kappaletta, joista 15 kappaletta vuoden 2022 aikana. Vaikuttaa siltä, että jos asiakkaat aikoivat hakea jatkorahoitusta, ovat he hakeneet sitä heti saatuaan koronaprojektinsa valmiiksi. Matalan kynnyksen rahoituksilla ei ole ainakaan vielä saavutettu T&K-toiminnan volyymin kasvua eikä se näytä toimivan kannusteena pitkäjänteiseen T&K-toimintaan.

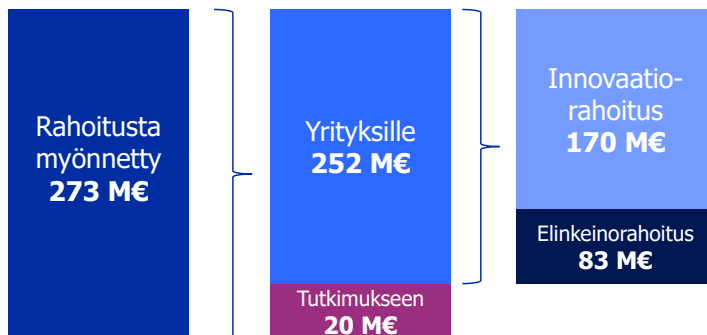

KUVA 1: BUSINESS FINLANDIN RAHOITUSTOIMINNAN VOLYYMI 2022.

RRF-rahoituksesta innovaatorahoitusta 190,0 milj. ja elinkeinorahoitusta 82,5 milj.

*) Myönnetystä rahoituksesta 29 milj. e, 2 304 kpl, on Business Finland Osakeyhtiön tekemiä.

***) Haetun ja myönnetyn rahoituksen määrät sisältävät jäsenmaksuja. Vuonna 2022 myönnetystä rahoituksesta 55,1 milj. euroa oli jäsenmaksuja.

KUVA 2: BUSINESS FINLANDIN RRF-RAHOITUKSEN VOLYYMI 2022.

Konkurssiin asetettujen innovaatio- ja elinkeinorahoitus-asiakkaiden määrä nousi ennätyslukemiin. Asiakasyrityksiä asetettiin vuonna 2022 konkurssiin 404 (v. 2021: 245, v. 2020: 46). Luvussa on mukana ne yritykset, joille on maksettu rahoitusta viiden vuoden aikana ennen konkurssia (yht. 29,0 milj. euroa) tai joilla on vielä lainaa maksamatta takaisin (yht. 25,3 milj. euroa). Yrityksistä 242 oli saanut häiriörahoitusta.

Business Finland on vuonna 2022 myöntänyt rahoitusta EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF, Rescue and Resilience Facility)²⁵. RRF-rahoitus tähtää innovatiivisten, kestävästä kehitystä ja digitalisaatiota edistävien ratkaisujen kehittämiseen kansainvälisille markkinoille. Business Finland myöntää RRF-rahoitusta vakiintuneiden rahoituspalveluidensa kuten tutkimus- ja kehitysavustuksen, co-innovation rahoituksen ja veturi-rahoituksen avulla. RRF-rahoitus on avustusmuotoista. RRF-rahoitusta saavien hankkeiden on täytettävä mm. Euroopan komission ympäristöperiaate ”do no significant harm”, eli ne eivät saa aiheuttaa merkittävää haittaa ympäristölle. RRF-rahoituksesta on kerrottu luvuissa Innovaatorahoitus ja Elinkeino-rahoitus.²⁶

²⁵ Tässä tarkastellaan Business Finlandin saamaa RRF-rahoitusvaltuutta. Business Finland on saanut käyttöönsä myös RRF-toimintamenoa, josta on kerrottu Luvussa 2.2.4.

²⁶ Tarkastelu on tehty Business Finlandin saaman RRF-rahoituksen eli RRF-momenttien näkökulmasta, pl. haettu rahoitus ja hakemuskäärä, jotka on RRF-ohjelmaluokituksesta. RRF-ohjelma-luokitustiedossa on RRF-avainaloihin liittyviä hankkeita, jotka täyttävät EU:n RRF-kriteerit, mutta joita on voitu rahoittaa RRF-rahoituksen lisäksi tai sijaan Business Finlandin omalta rahoitusmomentilta. Tällaiset hankkeet voivat olla esimerkiksi eri osapuolten välisiä yhteishankkeita, joiden kokonaisuus on merkitty RRF-ohjelma-luokitustiedon alle. Tarkastelu on lisäksi tehty vuoden 2022 myöntöpäätösten näkökulmasta. Vuonna 2022 on käytetty vuodelta 2021 siirrettyä rahoitusvaltuutta ja osa vuoden 2022 käyttämättä jääneestä rahoitusvaltuudesta on siirretty vuonna 2023 käytettäväksi. Sen vuoksi vuoden 2022 RRF-rahoitusluvut eivät täysin täsmää EU:n Business Finlandille vuodelle 2022 myöntämään RRF-rahoituksen määrään

KUVA 3 TUNNUSLUKUJA BUSINESS FINLANDIN RAHOITTAMISTA PK-YRITYKSISTÄ.

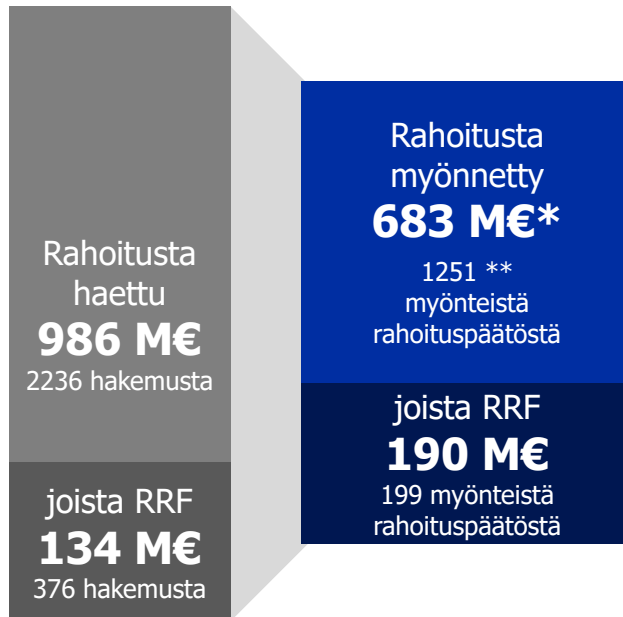

KUVA 4 TUNNUSLUKUJA BUSINESS FINLANDIN RAHOITTAMISTA, VUONNA 2022 PÄÄTTYNEISTÄ PROJEKTEISTA.

Business Finlandin myöntämästä rahoituksesta 702 milj. euroa kohdistui yrityksille ja 179 milj. euroa tutkimukseen. Yrityksille myönnetystä rahoituksesta 252 milj. e oli RRF-rahoitusta. Tutkimukseen myönnetystä rahoituksesta 20 milj. e oli RRF-rahoitusta.

Vienti kasvoi Business Finlandin rahoittamissa pk-yrityksissä 29 % vuosina 2018–2021, ja niiden liikevaihto samalla ajanjaksolla 20 % (yritykset, joiden projekti päättyi vuosina 2015–2018, yhteensä 5700 yritystä). Viennin osuus liikevaihdosta 2021 oli 38 %. Pk-asiakasyritysten tuottavuus kasvoi vuosina 2018–2021 6 %. Pk-asiakasyritysten työpaikkojen määrä kasvoi 17 % 11800 henkilöllä vuosina 2018–2021 ja yritysten maksama palkkasumma 42 %.

Vuonna 2022 päättyneissä Business Finlandin rahoittamissa projekteissa syntyi 1663 uutta tai parannettua prosessia, palvelua, tuotetta tai sovellusta (v. 2021: 1853) sekä 639 patenttia tai patenttihakemusta (v. 2021: 592). Lukumääräisesti prosesseja palveluja ja tuotteita syntyi hieman vähemmän kuin vuonna 2021, mutta päättyneiden projektien lukumäärään suhteutettuna oltiin samalla tasolla. Suurin osa patenteista tulee Tutkimus, kehitys ja pilotointi -hankkeista.

KUVA 5: TUNNUSLUKUJA BUSINESS FINLANDIN INNOVAATORAHOITUKSESTA 2022.

*) Myönnetystä innovaatorahoituksesta 16,5 milj. e, 339 kpl, on Business Finland Osakeyhtiön tekemiä.

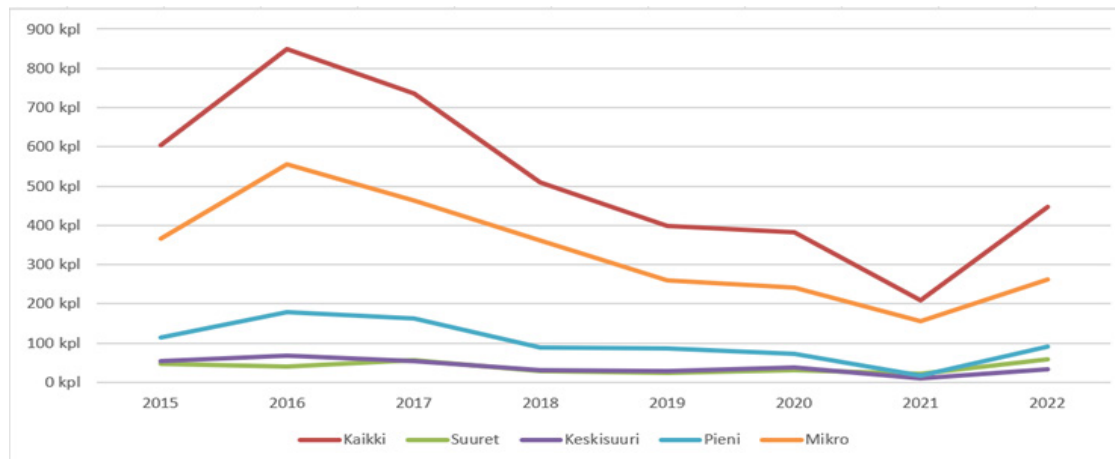
**) Luvut sisältävät uudet hakemukset ja jaksorahoitteisten hankkeiden jaksopäätökset.

5.1.1.1 INNOVAATORAHOITUS

Haetun innovaatorahoituksen määrä nousi, mutta hakemusten määrä laski vuonna 2022. Haettu rahoitus oli 986 milj. euroa, 2236 hakemusta, josta RRF-rahoitusta 134 milj. e, 376 kpl (v. 2021: 852 milj. e, 2601 hakemusta, josta häiriölainaa 0,195 milj. e, 481 hakemusta). Vuonna 2021 häiriölainahakemusten määrä oli vielä merkittävä. Haetun rahoituksen määrä projektia kohti nousi yritysprojekteissa selvästi edellisen vuoden tasosta. Keskimääräinen haettu rahoitus vuonna 2022 oli 419 768 euroa/hanke (v. 2021: 267 983 ja vuonna 2020: 374 877 euroa/hanke. Luvuissa on mukana TKI-laina häiriötilanteisiin.).

Business Finland myönsi innovaatorahoitusta vuonna 2022 kaikkiaan 682,6 milj. euroa, 1251 rahoituspäätöstä, josta RRF-rahoitusta 190 milj. e, 199 kpl (v. 2021: 543,8 milj. e, 1455 kpl, josta RRF 54 milj. e, 65 kpl). Business Finlandin innovaatorahoituksesta 49 % kohdistui teollisuuden ja 51 % palveluiden toimialoille.

Myönnetystä innovaatorahoituksesta 71 % oli avustus- ja tutkimusmuotoista ja 29 % lainamuotoista. Rahoituksesta 48 % on käytetty tuotteiden ja 52 % palveluiden kehittämiseen. Volyymiltaan ylivoimaisesti tärkeimpänä yritysten rahoitusinstrumenttina säilyi edelleen rahoitus tutkimus- ja kehittämisprojekteihin. T&K-rahoitusta myönnettiin 542 projektiin yhteensä 443 milj. euroa, josta lainojen osuus oli 185 milj. euroa (42 %). Edelliseen vuoteen verrattuna projektien keskimääräinen rahoitus ja lainojen osuus nousi. Tutkimushankkeiden, sisältäen

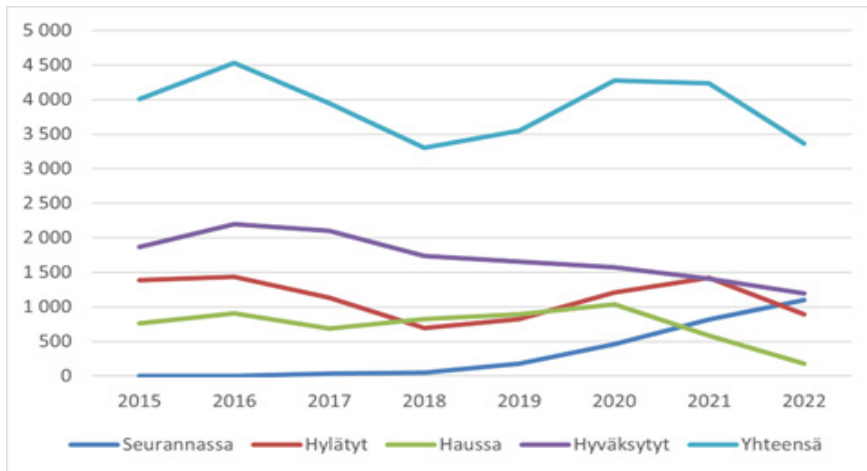

KUVA 6 UUSIEN INNOVAATIORAHOITUKSEN YRITYSASIAKKAIDEN LUKUMÄÄRÄ 2015–2022

tutkimuksesta liiketoimintaa (TUTL), elinkeinoelämän kanssa verkottuneen tutkimuksen (EVET), rahoitus oli noin 179 milj. euroa 269 hankkeeseen (v. 2021: 146 milj. euroa 289 hankkeeseen). Julkisen tutkimuksen projektien saama rahoitus on siis kasvanut, mutta projektien määrä on laskenut. Volyymltaan eniten myönnettiin yritysten avustusta 308 milj. euroa. Lainaa myönnettiin 195 milj. euroa. Vuoteen 2021 verrattuna lainan suhteellinen osuus on lisääntynyt 2 prosenttiyksikköä.

Innovaatorahoitusta saaneiden uusien yritysasiakkaiden lukumäärä nousi viiden vuoden laskun jälkeen. Vuonna 2022 uusia asiakkaita oli 446 (kuva 6), joka on 114 % enemmän kuin vuonna 2021 ja samalla tasolla kuin vuonna 2020. Nousua oli kaikissa kokoluokissa, mutta selvintä nousu oli mikroyritysten määrässä. Myös uusille yrityksille myönnetty rahoitus nousi, jopa enemmän kuin määrä eli myös uusille yrityksille myönnetyn rahoituksen keskikoko nousi. Uusille yrityksille myönnettiin 125 milj. euroa (v. 2021: 32 milj., v. 2020: 70 milj. euroa).

Innovaatorahoituksen hakemusten hylkäysprosentti oli 43 %. Hylkäysprosentti laski sekä yritysten projekteissa että julkisen tutkimuksen projekteissa selvästi ja oli yritysprojekteissa 46 %. (v. 2021: 52 %, v. 2020: 40 %; v. 2021: TKI-laina häiriötilannerahoituksessa 60 % ja innovaatorahoitus ilman häiriölainaa 51 %). Julkisen tutkimuksen projekteissa hylkäysprosentti jatkoi laskuaan ja oli nyt ennätysalhaalla 28 %:ssa (v. 2021: 41 %, v. 2020: 57 %).

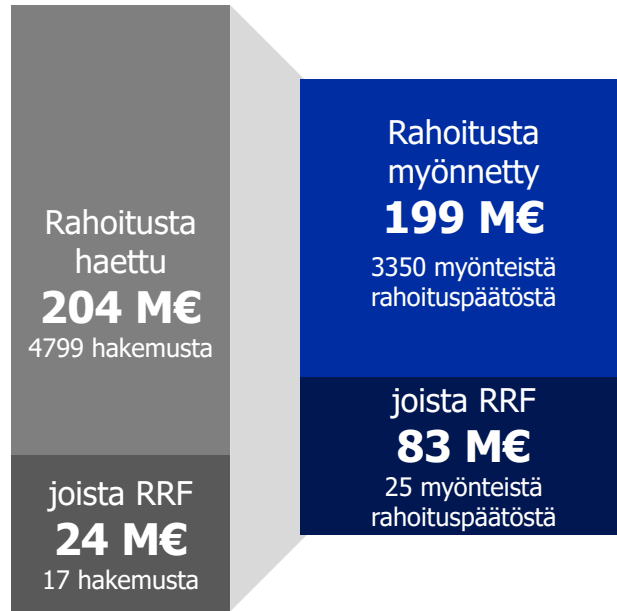
KUVA 7 BUSINESS FINLANDIN AKTIIVINEN PROJEKTISALKKU 2015–2022

Vuonna 2022 projektisalkussa oli 3 361 projektia (v. 2021: 4525, ilman häiriörahoitusta 3937), (kuva 7). Projektisalkun koko on siis laskenut. Käsiteltyjen ja seurattavien hankkeiden kokonaismäärään lasketaan mukaan kaikki vuonna 2022 hylkäävän tai hyväksyvän rahoituspäätöksen saaneet projektit, sekä aiemmin rahoitetut hankkeet, joiden seuranta oli kesken vuoden lopussa.

Innovaatorahoituksen maksatuspäätösten yhteismäärä laski 14,1 %. Lasku kohdistuu yritysten maksatuspäätöksiin. Selvempää lasku oli julkisen tutkimuksen maksupäätösten määrässä (22 %) mutta myös yritysten maksatusten määrä laski (11 %). Yritysmaksatuksia oli vuonna 2022 yhteensä 3117 kappaletta (v. 2021: 3507 kpl).

Yritysten uusien hakemusten käsittelyaika laski. Käsittelyajan mediaani pk-yrityksillä oli 43 vrk (vuonna 2021²⁷: 84/55 vrk) ja suuryrityksillä 126 vrk (vuonna 2021: 143/133 vrk). Maksupyynnön ja raportin käsittelyajat nousivat hieman. Pk-yrityksillä käsittelyaika oli 24 vrk (vuonna 2021: 21 vrk) ja suurilla yrityksillä 38 vrk (v. 2021: 35 vrk).

²⁷ Vuoden 2021 tilinpäätöksessä raportoidut vuoden 2021 hakemusten käsittelyajat (84, 143, ja 97 vrk) sisältävät vain osan laskennan piiriin kuuluvista projekteista. Kun kaikki projektit otetaan mukaan laskentaan, käsittelyajat ovat 55, 133 ja 88 vrk. Virhe johtuu raportointijärjestelmän asetuksista, jotka on korjattu loppuvuonna 2022. Vuoden 2022 toteuma on laskettu korjatuilla asetuksilla.

KUVA 8: TUNNUSLUKUJA BUSINESS FINLANDIN ELINKEINORAHOITUKSESTA 2022.
*) Myönnetystä elinkeinorahoituksesta 12,6 milj. e, 1 965 kpl, on Business Finland osakeyhtiön tekemiä.

5.1.1.2 ELINKEINORAHOITUS

Innovaatorahoituspalvelujen lisäksi Business Finlandin tarjoama kattaa myös elinkeinorahoituspalveluja. Näitä olivat vuonna 2022 AV-alan tuotantokannustin, Eetu ei-taloudellinen toiminta, Energiatuki, Esiselvitys liiketoiminnan häiriötilanteessa, Kehitysrahoitus liiketoiminnan häiriötilanteessa, Exhibition Explorer, Group Explorer, Market Explorer, Talent Explorer, Innovaatioseteli, Laivanrakennuksen innovaatiotuki, Materiaalikatselemus ja Kiertotalouden investointiavustus. Lisäksi tehtiin yksi päätös Kehitysrahoitus liiketoiminnan häiriötilanteessa -rahoituspalveluun.

Vuonna 2022 Business Finlandista haettiin elinkeinorahoitusta 204,1 milj. euroa, 4799 hakemusta, josta RRF-rahoitusta 24 milj. euroa, 17 kpl (v. 2021: 507,1 milj. e, 3 476 kpl, josta RRF rahoitusta 178,7 milj. euroa 67 kpl). Business Finland myönsi elinkeinorahoitusta vuonna 2022 kaikkiaan 199,0 milj. euroa, 3350 rahoituspäätöstä, josta RRF:ää 82,5 milj. euroa, 25 kpl (v. 2021: 162,9 milj. euroa, josta RRF 20 milj.).

Rahoitushakemuksia elinkeinorahoituksen palveluihin saatiin 4 799 kpl, joista RRF-hakemuksia oli 17 (v. 2021: 4 476 kpl). Myönteisiä rahoituspäätöksiä tehtiin 3 350 kpl, joista RRF-rahoitusta oli 25 kpl (v. 2021: 2 412 kpl). Hakemusten hylkyprosentti laski vuodesta 2021 ja oli nyt 26 % (Vuonna 2021: 29 %).

Elinkeinorahoitusta saaneita yrityksiä on siirtynyt innovaatorahoituksen asiakkaiksi. Business Finlandin elinkeinorahoitusta saaneista yrityksistä, jotka eivät

ole aikaisemmin olleet Business Finlandin asiakkaita, 196 on saanut sen jälkeen hyväksytyt innovaatorahoituspäätöksen vuonna 2021 (v. 2021: 164). Suurimpana ryhmänä innovaatioaseteliasiakkaat, joita siirtyi 111 (v. 2021: 143). Tyypillisesti näille uusille tehtiin ensimmäisenä Tempo-rahoituspäätös.

Elinkeinorahoituksessa uuden hakemuksen käsittelyaika nousi ja oli 12 vuorokautta (v. 2021²⁸: 14/10 vrk). Elinkeinorahoituksen maksatusten käsittelyajan mediaani nousi yhdeksällä vuorokaudella ja oli 36 vrk. (v. 2021: 15/27 vrk). Käsittelyajan piteneminen johtui erityisesti energiatukien suuresta kysynnästä sekä isoista kiertotalouden investointihankkeista.

5.1.2 ASiantuntijapalvelut

VERKOSTOPALVELUT

Verkostopalveluissa edistetään kansainvälisesti kilpailukykyisiä ekosysteemejä ja yhteistarjoamia, rakennetaan houkuttelevaa innovaatioympäristöä sekä kannustetaan suomalaisia toimijoita hyödyntämään eurooppalaisia verkostoja. Business Finland auttaa ekosysteemejä kehittämään tarjoamalla verkostoitumis-, kansainvälistymis- ja rahoituspalveluja. Ekosysteemit parantavat yritysten mahdollisuuksia innovoida, kasvaa ja menes-

²⁸ Vuoden 2021 tilinpäätöksessä raportoidut elinkeinorahoituksen (ilman häiriörahoitusta) hakemuksen käsittelyaika 14 vrk ja maksatusten käsittelyaika 15 vrk sisältävät vain osan laskennan piiriin kuuluvista projekteista. Kun kaikki projektit otetaan mukaan laskentaan, käsittelyajat ovat 10 vrk ja 27 vrk. Virhe johtuu raportointijärjestelmän asetuksista, jotka on korjattu loppuvuonna 2022. Vuoden 2022 toteuma on laskettu korjatuilla asetuksilla.

tyä kansainvälisessä kilpailussa. Erityisesti pk-yritykset saavat eväitä kasvuun ja suuret, usein veturiyrityksinä toimivat, vauhtia uudistumiseen.

Vuonna 2022 Business Finland on mm. valmistellut viennin ja kansainvälisen kasvun ohjelmaa, toteuttanut osaltaan Suomen kestävän kasvun ohjelmaa ja tämän osana olevaa EU:n elpymis- ja palautumistukiväliseellä (RRF) rahoitettavaa Suomen kansallista elpymis- ja palautumissuunnitelmaa sekä vienyt eteenpäin kansallista kumppanuusmallia ja T&K-tiekarttaa.

Verkostopalveluiden toimista on luvussa 3.2.4 ja 3.2.5.

OHJELMATOIMINTA

Business Finlandin ohjelmat ovat rahoitus- ja asiantuntijapalveluiden kokonaisuuksia, joiden avulla yrityksille tarjotaan verkostoja ja tietoa kansainvälisen liiketoiminnan kehittämisen tueksi. Ohjelmat mahdollistavat toimialojen poikkialaisen uudistumisen ja niissä tarjottavat palvelut tukevat asiakkaiden innovaatiotoimintaa ja kansainvälistä kasvua. Ohjelmatoiminta kattaa toimintoja ja palveluita liittyen tulosten hyödyntämiseen lyhyemmällä ja pitemmällä aikajänteellä. Ekosysteemyö ja -palvelut ovat keskeisessä roolissa ohjelmien toimintaa. Kaikissa ohjelmissa aktivoidaan ja rahoitetaan myös tutkimus- ja innovaatiohankkeita. Uusi missiolähtöinen ohjelmatoiminta edistää hyödyntämään erityisesti uusia markkina-mahdollisuuksia, joita syntyy systeemisten muutosten seurauksena.

Vuonna 2022 Business Finlandin ohjelmallista toimintaa toteutettiin missiolähtöisesti ja uusien ohjelmien valmistelu käynnistettiin Zero Carbon Future ja Digital Native Finland -missioiden tiekarttojen ja tavoitteiden mukaisesti. Zero Carbon -mission tavoitteeseen käynnistettiin Decarbonized Cities -ohjelma ja aloitettiin Hydrogen & Batteries -ohjelman ja Decarbonized Maritime and Ports -kampanjan valmistelu. Digital Native -mission tavoitteeseen käynnistettiin 6G Bridge -ohjelma ja Quantum Computing -kampanja ja käynnistettiin Dataeconomy-ohjelman valmistelu. Vuonna 2022 päättyi viisi Business Finland -ohjelmaa: Smart Life Finland, Personalized Health, Smart Mobility & Batteries, Bio & Circular ja New Space Economy. Näiden lisäksi toteutettiin neljää RRF-kampanjaa vuonna 2022: Health, Decarbonized industries, Low Carbon Built Environment ja Creative Businesses. Vuoden 2022 lopulla Business Finlandissa oli käynnissä 16 ohjelmaa tai kampanjaa.

Vuonna 2022 Business Finlandin ohjelmien ja kampanjoiden kautta rahoitettiin 315 projektia 303 milj. eurolla eli 33 % myönnetystä innovaatio- ja elinkeinorahoituksesta ohjautui ohjelmien tai kampanjoiden hankkeisiin (2021: 306 milj. eur, 42 %). Innovaatorahoituksen osuus oli 213 milj. eur (2021: 256 milj. eur). Avustusta myönnettiin yritysten hankkeisiin yhteensä 214 milj. euroa ja lainaa 31 milj. euroa. Tutkimushankkeille myönnettiin rahoitusta 58 milj. euroa. Luvut eivät sisällä RRF-rahoitusta.

Business Finlandin, yritysten ja tutkimuslaitosten yhteenlaskettu panostus ohjelmiin vuonna 2022 oli 763 milj. euroa (vuonna 2021: 777 milj. euroa). Rahoituksella mitattuna suurimpia ohjelmia olivat Bio and Circular (131 milj. euroa), Sustainable Manufacturing (83 milj. euroa) ja Smart Mobility and Batteries (29 milj. euroa).

Korona-epidemia ja epävarma maailman tilanne vaikuttivat edelleen Business Finlandin ohjelmatoimintaan. Ohjelmien ryhmille kohdistettujen palveluiden ja verkottumistapahtumien toteutuksessa pystyttiin hyödyntämään sekä fyysisiä aktiviteetteja että virtuaali- ja hybridi-toimintaa tehokkaasti. Ohjelmien toimintaa suunnattiin erityisesti syntyviin uusiin markkinamahdollisuuksiin ja niihin yhteistarjoamien rakentamiseen.

KANSAINVÄLISEN KASVUN PALVELUT

Business Finlandin kansainvälinen verkosto auttaa Business Finlandin asiakkaita tunnistamaan lupavia liiketoimintamahdollisuuksia ja löytämään sopivia kumppaneita ja kontakteja globaaleilta markkinoilta järjestämällä. Yhteistyöulkoasiainministeriön kanssa on tärkeää. Lisää luvussa 3.2.2.

FINLAND PROMOTION SERVICES

Finland Promotion Services -palveluilla Business Finland edistää Suomeen suuntautuvia ulkomaisia investointeja ja pääomasijoituksia (Invest in Finland), Suomeen suuntautuvaa ulkomaista matkailua (Visit Finland), työperäistä maahanmuuttoa (Work in Finland), suurtapah-

tumia sekä promootioalustoja maailmalla, AV-tuotannon systeemistä kehittämistä palveluviennin toimialana sekä Suomen kaupallista maakuvaa.

Vuonna 2022 on toimintoja yhdistävänä painopistealueena ylläpidetty ja kehitetty työkaluja sekä positiivista kaupallista maakuvaa ja matkailumielikuvaa. Vuonna 2022 on aloitettu Expo 2025 Osakan yhteispohjoismaisen paviljongin ja projektin valmistelut. Lisäksi on edistetty Suomea kansainvälisten elokuvien kuvauspaikkana mm. AV-tuotantokannustin-rahoituksella sekä suomalaisen AV-ekosysteemin fasilitoinnilla Film in Finland -brändin alla.

Invest in Finlandin toiminnasta on kerrottu luvussa 3.2.4.

Visit Finlandin ja Work in Finlandin toiminnasta on kerrottu luvussa 3.2.5.

ASIAKKUUDENHALLINTA

Asiakkuudenhallinnassa edustetaan ja hallitaan koko Business Finlandin laajaa asiakaskuntaa sekä tuodaan asiakkaiden tietoon Business Finlandin palvelutarjoama.

Vuonna 2022 Business Finland on käyttöönottonut segmentointimallin, uudistanut asiakkuusstrategian ja tarjoama- ja palveluportfolioprosessin sekä hallintamallin palveluportfolion jatkuvaksi kehittämiseksi vastaamaan muuttuvia asiakastarpeita. Business Finland on rakentanut systemaattisesti strategiansa mukaisesti asiakaslähtöistä ja monikanavaista markkinointia ja viestintää,

uudistanut digitaalisia palvelujaan www-sivustoilla, houkutellut kansainvälisiä toimijoita Suomeen, vahvistanut Suomen maakuvaa ja kehittänyt kansainvälisen asiakkaan asiakaspolkua. Business Finland on ottanut käyttöön avainasiakkuuden hallintaan uuden mallin, jatkokehittänyt datapohjaista asiakassegmentointia sekä ottanut käyttöön toimialaosaamiseen ja toimialajohdamiseen liittyvän mallin. Lisäksi Business Finland on jatkokehittänyt asiakaspalveluprosessiaan ja parantanut asiakkaan polkua digitaalisissa kanavissa.

Vuoden 2022 aikana Business Finlandilla oli n. 7 850 Suomessa toimivaa yritysasiakkuutta (v. 2021: 17 100, v. 2020: 23 070, v. 2019: 7 800). Vuosina 2020 ja 2021 asiakasluvuissa oli mukana runsaasti Korona-rahoituksen saaneita yrityksiä). Luvuissa ei ole mukana Invest in Finlandin eikä Visit Finlandin asiakkaita. Suurin osa Business Finlandin rahoitus- ja asiantuntijapalveluiden asiakkaista oli mikro- ja pienyrityksiä (n. 80 %). Kaikista yritysasiakkaista eniten tulee Uudenmaan maakunnasta (49 %), sitten Pirkanmaalta (10 %), Varsinais-Suomesta (9 %) ja Pohjois-Pohjanmaalta (7 %). Yritysasiakkaiden toimialoista eniten oli edustettuna teollisuus (26 %), informaatio ja viestintä (21 %) sekä ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (17 %). Vuonna 2022 Business Finlandin asiakkaina oli 32 tutkimuslaitosta (v. 2021: 29, v. 2020: 37, v. 2019: 34).

PALVELUTARJOOMAN HALLINTA, MARKKINOINTI JA VIESTINTÄ

Palvelutarjooman hallinnassa, markkinoinnissa ja viestinnässä Business Finland kehittää kyvykkyksiään toimia entistä asiakaslähtöisemmin.

Vuonna 2022 Business Finland on käyttöönottonut segmentointimallin, uudistanut asiakkuusstrategian ja tarjooma- ja palveluportfolioprosessin sekä hallintamallin palveluportfolion jatkuvaksi kehittämiseksi vastaamaan muuttuvia asiakastarpeita. Business Finland on rakentanut systemaattisesti strategiansa mukaisesti asiakaslähtöistä ja monikanavaista markkinointia ja viestintää, uudistanut digitaalisia palvelujaan eri www-sivustoilla, houkutellut kansainvälisiä toimijoita Suomeen, vahvistanut Suomen maakuvaa ja kehittänyt kansainvälisen asiakkaan asiakaspolkua. Business Finland on jatkanut henkilöstön osaamisen tukemista ajatusjohtajuuden rakentamisessa.

T-Media Oy:n Luottamus&Maine-tutkimusten mukaan Business Finlandin maine on parantunut päättäjien (v. 2022: 3,63, v. 2019: 3,21), suuren yleisön (v. 2022: 3,27, v. 2020: 3,14) ja asiakkaiden (v. 2022: 3,47, v. 2021: 3,44) keskuudessa.

5.1.3 YHTEISET PALVELUT

Business Finlandin yhteiset palvelut varmistavat, että koko Business Finlandin toiminnalla on selkeä ja hyvin perusteltu strategia sekä ohjaus- johtamismalli, tarvittava kyvykkyys, toimintamallit ja kehittämishankkeet toiminnan jatkuvaan uudistamiseen sekä moderni ja luotettava hallinnollinen perusta.

Business Finlandin strategia on laadittu vuosille 2021–2025. Strategiassa on huomioitu hallitusohjelman keskeisten tavoitteiden, ohjelmien ja strategioiden toimeenpano, erityisesti kasvu- ja kilpailukykytavoitteet sekä elinkeino- ja innovaatiopoliittiset tavoitteet. Business Finlandin strategia on linkittynyt vuosittaiseen toiminnan suunnitteluun ja seurantaan strategiasta johdettujen tehtävien ja vuositavoitteiden kautta.

Business Finlandin kehittämishankekokonaisuuden ja projektijohtamisen toimintamallit tukevat strategian toimeenpanoa. Kehittämistoimintaa ohjaavat erityisesti strategiassa määritellyt viisi strategista painopistealuetta. Painopistealueita ja niissä vuonna 2022 tehtyjä kehittämistoimia ovat:

1. Proaktiivinen ja arvoa lisäävä kumppani asiakkaille, jossa on jatkettu asiakasymmärryksen, asiakkuushallinnan ja palvelutuotannon kehittämistä.
2. Vahva ja proaktiivinen toimija yhteiskunnassa, jossa on jatkettu Business Finlandin ajatusjohtajuuden kehittämistä, toimeenpantu pilottimissioiden tiekarttoja ja kehitetty missiokonseptia. Lisäksi on panostettu päättäjaviestintään ja seuraavan hallitusohjelman tukemiseen.
3. Kestävän liiketoiminnan muutosagentti, jossa on kartoitettu ja kehitetty uusia kestävän kehityksen edistämiseen liittyviä palveluita ja sisäisiä toimintamalleja.
4. Paras työpaikka huippuasiantuntijoille, jossa Business Finlandin asiantuntijoille on tarjottu mahdollisuuksia osaamisen ja asiantuntijuuden ke-

hittämiseksi sekä kehitetty keinoja varmistamaan osaamispääoman pysyvyys sekä uuden osaamisen houkuttelu.

5. Toimintatavoilta ketterä ja laadukas organisaatio, jossa on aloitettu prosessien kuvaamistyö, edistetty digitaalisuutta ja tiedolla johtamista sekä pyritty entistä tiiviimpään yhteistyöhön ja synergioiden hyödyntämiseen kumppaneiden kanssa.

Vuonna 2022 toteutettiin lisäksi strategiaa täydentävä laaja temaattinen strategiatyö, jonka yhteydessä tunnistettiin Suomelle merkittävimpiä tulevaisuuden kestävä kasvun mahdollisuuksia. Suomelle merkittäviksi tunnistetuista kasvumahdollisuuksista valittiin viisi kokonaisuutta, joihin erityisesti Business Finlandin ohjelmallista toimintaa kohdennetaan: tuottavuutta digitalisaatiosta, kokonaisvaltainen terveys ja hyvinvointi, hiilineutraali ja kriisinkestävä energiajärjestelmä, kiertotalous ja nollahukka sekä virtuaalirajapintojen osallistavat ja immerssiiviset kokemukset. Kohdentaminen tapahtuu erityisesti Business Finlandin missioilla, joilla vastataan pitkäjänteistä ja laajaa yhteiskuntatasolla tehtävää työtä edellyttäviin globaaleihin haasteisiin auttaen samalla suomalaisia yrityksiä hyödyntämään systeemisten muutosten seurauksena syntyviä uusia markkinamahdollisuuksia.

Business Finland arvioi toimintaansa säännöllisesti EFQM-viitekehityksellä. Vuonna 2022 arviointi tehtiin itsearviointina. Business Finlandin keskeisimpiä vahvuuksia olivat strategia, strategiaprozessi sekä strateginen ja

operatiivinen suorituskyky. Keskeisiä parantamisalueita olivat sidosryhmäyhteistyö sekä suorituskyvyn ohjaaminen ja uudistuminen.

Vaikka Business Finland ei kuulu rahanpesulaissa niihin organisaatioihin, joilla on velvollisuus ilmoittaa havaituista epäilyttävistä liiketoimista, Business Finland kiinnittää erityistä huomiota asiakkaiden taustojen ja toiminnan selvittämiseen. Vuonna 2022 perustettiin asiakkaiden normaalin tuntemisen prosessien rinnalle erillinen know your customer -tiimi, jonka ensisijaisena tarkoituksena on varmistaa pakotteiden huomioiminen ja tunnistaa mm. riskialttiita omistusrakenteita. Esimerkiksi rahoitusta ei voida myöntää tai maksaa yritykselle, jolla on liityntä pakotteisiin joko toiminnan, omistuksen tai määräysvallan perusteella.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen 19.3.2019 antamaan päätökseen (EOK/883/2018) liittyen, Business Finlandia koskevan lain hallituksen esitys on ollut lausuntokierroksella ja lain tekninen viimeistely on tehty. Hallituksen esitys on lähetetty eduskuntaan loppuvuonna 2022. Lakimuutoksella halutaan selkiyttää Business Finlandin toiminnan oikeudellista perustaa. Business Finlandissa on aloitettu muutosohjelman valmistelu ja henkilöstölle on pidetty asiasta useita infotilaisuuksia.

5.2 PALVELUKYKY SEKÄ SUORITTEIDEN JA JULKISHYÖDYKKEIDEN LAATU

TAVOITE 5: BUSINESS FINLANDIN PALVELUIDEN LAATU SÄILYY KORKEANA JA TUOTTAA ASIAKKAILLE LISÄARVOA

Business Finlandin palveluiden laatu oli pääosin erinomaisella tasolla. Vuodesta 2021 vuoteen 2022 tärkeimmät asiakaskokemuksen mittarit yleistytyväisyys Business Finlandin palveluihin ja palveluiden suositteluhaluus paranivat molemmat.

TULOSMITTARI

Business Finland -asiakkaiden suositteluhaluus (NPS) oli vuonna 2022 erittäin hyvällä tasolla +67 nous-
ten vuodesta 2021 (+59). Tunnusluku koostuu Business Finlandin asiakkaiden halukkuudesta suositella Business Finlandin tarjoamia palveluita. Laskennassa ovat mukana ohjelmatoimintaan liittyviin tapahtumiin osallistuneet asiakkaat, Invest in Finlandin, Business Coachingin, Visit Finlandin, Talent Boostin, yritysvaltuuskuntien, kansainvälisen verkoston, innovaatorahoituksen sekä Business Finlandin Fokus-asiakkaat. Tavoitetaso vuodelle 2022 oli +60.

Suositteluhaluus eli NPS lasketaan vähentämällä suosittelijoiden (ne, jotka antavat arvosanan 9 tai 10 kysymykseen ”kuinka todennäköisesti voisit suositella palveluitamme?” asteikolla 0–10) prosentuaalisesta osuudesta kriittisten vastaajien (ne, jotka antavat arvosanan

0–6) prosentuaalinen osuus. NPS-arvo on kokonaisluku, joka sijoittuu välille -100 - +100. Yleisesti arvoa, joka ylittää +40 pidetään hyvänä ja arvoa, joka ylittää +50 pidetään erinomaisena.

Business Finlandin rahoitusasiakkaiden yleistytyväisyys saamaansa palveluun vuonna 2022 oli 4,3 asteikolla 1-5, jossa 1 = ei lainkaan tyytyväinen ja 5 = erittäin tyytyväinen. Palaute jatkui edellisvuosien tapaan hyvällä tasolla (v. 2021: 4,2). Erityisesti Business Finlandin asiantuntijoiden aktiivisuuden ja tavoitettavuuden, asiakaspalveluasenteen, kyvyn auttaa hakemuksen tekemisessä, kyvyn perustella rahoituspäätös, hakemuskäsittelyn ja raportoinnin sujuvuuden sekä Business Finlandin sähköisen asiointipalvelun ja asiointipalvelun puhelin- ja sähköpostineuvonnan arvioitiin olevan erittäin hyvällä tasolla. Myös rahoituspalveluiden tuottaman liiketoimintahyödyn arviointiin olevan erittäin hyvällä tasolla. Muut olivat hyvällä tai melko hyvällä tasolla, joskin verkkosivuhjeistuksissa liittyen hakuprosessiin nähtiin olevan kehitettävää samoin kuin rahoituskriteerien selkeydessä.

Kielteisen rahoituspäätöksen saaneet olivat kautta linjan merkittävästi tyytymättömämpiä kuin myönteisen päätöksen saaneet. Kielteisen päätöksen saaneiden tyytyväisyys Business Finlandin palveluihin ylipäätään oli keskiarvoltaan 3,2 (v. 2021: 3,3) ja suositteluhaluus -18 (v. 2021: -15), kun myönteisen päätöksen saaneet antoivat vastaavasti yleistytyväisyydeksi 4,5 ja suositteluhaluudeksi +73 (v. 2021: 4,5 ja +72).

Rahoitusasiakkaiden asiakastyytyväisyys vaihtelee maakuntatasolla yleistyytävyyden osalta 3,5 ja 5,0 välillä (asteikko 1-5) ja suositteluhaluuden osalta +1:n ja +100:n välillä (asteikko -100 - +100). Ääripäissä vastaajien lukumäärät (N) ovat kuitenkin erittäin matalia, joten pitkälle meneviä johtopäätöksiä yksittäisten maakuntien luvuista ei voi tehdä.

Business Finlandin häiriörahoitusasiakkaista kehittämisrahoitusta saaneet olivat erittäin tyytyväisiä saamaansa palveluun suositteluhaluuden ollessa +62 ja yleistyytävyyden 4,7 (asteikko 1-5). Myös esiselvitysrahoitusta saaneet häiriörahoitusasiakkaat olivat tyytyväisiä saamaansa palveluun suositteluhaluuden ollessa +40 ja yleistyytävyyden 4,2 (asteikko 1-5). Asiakkaat, jotka eivät saaneet kumpaakaan häiriörahoitusta, kehittämisrahoitus tai esiselvitysrahoitus, puolestaan olivat tyytymättömiä suositteluhaluuden ollessa -68 ja yleistyytävyyden 2,0 (asteikko 1-5).

Ekosysteempipalveluihin kuuluvien ohjelmien puitteissa järjestettyjen tapahtumien osallistujien tyytyväisyys laski hieman edellisvuodesta; keskiarvo 3,7 asteikolla 1-5 (v. 2021: 4,2) ja suositteluhaluus +63 (v. 2021: +64). Business Finlandin järjestämien korkeatasoisten yritysvaltuuskuntavierailuiden kokonaispalautteen yleistyytävyyden arvona oli erittäin hyvä 4,5 (v. 2021: 4,3, asteikko 1-5). Myös suositteluhaluus nousi edellisvuodesta ollen +67 (v. 2021: +59, asteikko -100 - +100).

Business Finlandin kansainvälistymispalveluita käyttäneet asiakkaat olivat erittäin tyytyväisiä saamaansa

palveluun; kokonaisarvosana oli 4,5 (v. 2021: 4,5, asteikko 1-5), suositteluhaluus +69 (v. 2021: +65, asteikko -100 - +100) ja tyytyväisyys palveluiden tuottamaan liiketoimintahyötyyn 4,1 (v. 2021: 4,2, asteikko 1-5). Myös Invest in Finlandin asiakkaat olivat tyytyväisiä saamaansa palveluun; yleistyytävyyden keskiarvo oli 4,3 (v. 2021: 4,3, asteikko 1-5) joskin suositteluhaluus oli vain nolla (v. 2021: +57, asteikko -100 - +100). Vastaajien lukumäärä Invest in Finlandin kyselyssä oli vain kolme, joten yleistäviä johtopäätöksiä ei ole mahdollista tehdä.

Business Coaching -neuvontapalvelua saaneilta asiakkailta kysyttiin palautetta ensimmäistä kertaa syksyllä 2022. Asiakkaat olivat tyytyväisiä saamaansa palveluun yleistyytävyyden ollessa 4,3 (asteikko 1-5), tyytyväisyyden palvelun tuottamaan liiketoimintahyötyyn ollessa 4,1 (asteikko 1-5) ja suositteluhaluuden ollessa +58 (asteikko -100 - +100).

Business Finlandin Fokus- ja Key-asiakkailta kysyttiin vuonna 2020 ensimmäistä kertaa heidän tyytyväisyytään Business Finlandiin asiakkuustasolla. Vuoden 2022 kyselykierros tehtiin pelkille Fokus-asiakkaille. Kyselyn mukaan yleistyytävyyden arvona Business Finlandin palveluihin oli Fokus-asiakkaiden parissa 4,3 (v. 2021: 4,4, asteikko 1-5). Suositteluhaluus nousi edellisvuodesta ollen +68 (vs. 2021: +58).

TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA				
Tunnusluku	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2022 toteutuma	2022 tavoite
12. (TAE) Business Finland -asiakkaiden suositteluhaluus (NPS, asteikko -100 - +100).	+66	+59	+67	>+60

TAULUKKO 13 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT, TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA.

SEURANTAMITTARIT

Business Finlandin rahoitusta saaneiden pk-yritysasiakkaiden suositteluhaluus oli erittäin hyvällä tasolla (+76, asteikko -100 - +100) samoin kuin yleistyvyys Business Finlandin palveluihin (keskiarvo 4,5, asteikko 1–5). Laskennassa ovat mukana Business Finlandin rahoitusta saaneet pk-yritysasiakkaat. Suositteluhaluuden tavoitetaso vuodelle 2022 oli +60.

Visit Finlandin sidosryhmätyytyväisyys nousi ennätystasolle (keskiarvo 4,5, asteikko 1–5) ja parani edellisvuodesta (v. 2021: 4,3) sekä ylitti selvästi vuodelle 2022 asetetun tavoitteen (4,0). Samoin matkailun sidosryhmien sekä ulkomaisten matkanjärjestäjien ja median suositteluhaluus Visit Finlandin palveluiden osalta ylsi uusiin ennätyslukemiin (+79, asteikko -100 - +100). Matkanjärjestäjille sekä medialle suunnattujen Suomen tutustumismatkojen (FAM trips) arvosanat olivat hyvin lähellä täysiä pisteitä (4,9 sekä +87). Myös myyntitapahtumien palaute oli erinomainen (4,7 sekä +83). Nämä molemmat kertovat osaltaan vahvasta ammattitaidosta tutustumismatkojen sekä tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa kuin myös matkailutoimijoiden hyvistä tunnelmista, kun koronan jälkeisessä maailmassa kasvotusten toteutetut tapahtumat ovat jälleen mahdollisia. Kotimaan elinkeinolle järjestettiin useita työpajoja, seminaareja sekä webinaareja viime vuoden aikana ja myös niiden osalta asiakastytyväisyys sekä suositteluhaluus ylsivät hyvälle tasolle (4,1 sekä +70).

TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA				
Tunnusluku	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2022 toteutuma	2022 arvio
19. Business Finland pk-yritysasiakkaiden suositteluhaluus (asteikko -100 - +100).	+65	+54	+76	> +60
20. Sidosryhmätyytyväisyys Business Finlandin Visit Finland -toimintoon (asteikko 1–5).	4,4	4,3	4,5	4,0
21. Sidosryhmätyytyväisyys Business Finlandin Talent Boost -toimintoihin (asteikko 1–5).	3,9	3,9	4,6	3,6
22. Business Finland -asiakkaan kokemus Team Finland -palveluiden tiedonsaannista (asteikko 1–5).	3,6	3,3	3,5	3,9

TAULUKKO 14 TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT, TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA.

Sidosryhmätyytyväisyys Business Finlandin Talent Boost -toimintoihin ylitti selkeästi tavoitetason (3,6) ollen 4,6 (v. 2021: 3,9, asteikko 1–5). Mittarilaskenta perustuu Talent Boost -tapahtumien asiakastytyväisyyskyselyihin sekä Talent Explorer -rahoitusasiakkaille tehtyyn asiakastytyväisyyskyselyyn rahoituspäätöksen jälkeen. Korkean asiakastytyväisyyden takana saattaa olla se, että Talent Boostin asiakasmäärät ovat kasvaneet yritysten ymmärrettyä palvelun tärkeyden.

Business Finland -asiakkaiden kokemus Team Finland -palveluiden tiedonsaannista jäi tavoitetasosta (3,9) nouden kuitenkin vuodesta 2021 tasolle 3,5 (v. 2021: 3,3, asteikko 1–5). Samoin Fokus-asiakkaiden tyytyväisyys Team Finland -palveluista tiedottamiseen ja palveluiden tuottamaan liiketoimintahyötyyn nousivat kumpikin tasolle 3,6 (v. 2021: 3,3 ja 3,4). Vuonna 2022 aloitetun Team Finland -asiakkaiden palvelupolkujen kehitystyön tulisi näkyä jatkossa aiempaa parempana ja sujuvampana palveluun ohjauksena eri Team Finland -toimijoiden kesken.

6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

TAVOITE 6: HENKILÖSTÖN TYÖHYVINVOINTI JA JOHTAMINEN PARANEE

Henkilöstöjohtamisen näkökulmasta merkittävimpiä asioita vuonna 2022 on ollut, että vuoden 2020–2021 Covid-rajoitusten jälkeen työyhteisössä oli vihdoinkin mahdollisuus kasvokkain kohtaamisille ja yhteisöllisille tapahtumille. Vuoden kohokohta oli elokuussa toteutunut World Ideas Week, jolloin henkilöstö ympäri maailmaa kokoontui kolmeksi päiväksi Helsinkiin yhteiseen tapahtumaan verkostoitumaan ja jakamaan ajatuksiaan strategisista painopistealueista.

Työ- ja muun elämän parempaa yhteensovittamista tuettiin hybridityön mallin vakiinnuttamisella toistaiseksi voimassa olevaksi käytännöksi. Hybridityön malli mahdollistaa henkilön työtehtävistä riippuen monipaikkaisen työskentelyn. Laajat etätyömahdollisuudet näkyvät mm. henkilöstön asuinpaikoissa. Työnhakijoita on edelleen aiempaa laajemmalta maantieteelliseltä alueelta ja toisaalta nykyinen henkilöstö on jossain määrin muuttanut takaisin kotipaikkakunnilleen tai muuten lähemmäksi sukulaisiaan.

Pitkään jatkuneet etätyösuositukset ja epävarma maailmantilanne ovat heijastelleet henkilöstön hyvinvointiin.

Osana hybridimallin vakiinnuttamista on keskusteltu yhteisöllisyyden kokemuksen vaalimisesta, vaikka etätyö onkin jäänyt osaksi arkea. Vuonna 2022 käynnistettiin Työkyky 2.0 -projekti, jossa yhteistyössä henkilöstön ja esihenkilöiden kanssa rakennetaan globaali työkykyjohtamisen toimintamalli ja -tavat. Tavoitteena on, että Business Finlandin työkykyjohtamisen painopiste on ennakoivassa ja proaktiivisessa työssä sekä jaksamista tukevassa toiminnassa huomioiden myös yksilön oma vastuu työhyvinvoinnista. Projektin lisäksi henkilöstön jaksamisen haasteisiin on tartuttu myös muilla keinoin mm. kiinnittämällä huomiota palautumisen merkitykseen ja vahvistamalla mielen hyvinvointia tukevia palveluita.

Business Finlandin yksi strateginen painopiste on olla paras työpaikka huippuasiantuntijoille. Tämä edellyttää henkilöstön osaamisen ja asiantuntijuuden vahvistamista. Merkittäviä uusia osaamisen kehittämistä edistäviä toimenpiteitä vuonna 2022 oli mm. Campus-digitaalisen oppimisen ympäristön käyttöönotto sekä koko henkilöstölle tarjottu työyhteisö- ja vuorovaikutustaitoja edistävä valmennus. Campuksen avulla voidaan johtaa osaamista, hyvinvointia ja työntekijäkokemusta

modernisti. Myös Learning Day -konsepti vakiintui osaksi organisaation arkea. Muita henkilöstöjohtamisen strategista painopistealuetta edistäviä toimenpiteitä olivat vuonna 2021 käynnistyneen Business Finland Oy:n palkkatasa-arvotyön jatkaminen sekä kertapalkkiomallin pilotointi.

Business Finlandissa noudatetaan yhteistä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa, johon on kirjattu nykytilanne ja toimenpiteet syrjinnän estämiseksi ja tasa-arvon edistämiseksi. Suunnitelmassa on kuvattu myös miesten ja naisten sijoittuminen eri tehtäviin sekä palkkakartoituksen tulokset. Suunnitelma on laadittu vuonna 2022, ja sen päivittäminen on ajankohtaista jälleen vuonna 2024. Henkilöstön erilaisuutta arvostetaan ja syrjintä on kielletty kaikissa muodoissaan. Samat periaatteet pätevät niin Suomessa kuin ulkomaantoiminoissa. Rahoituskeskuksen YT-toimikunnassa ja Yhtiön YT-vuoropuhelussa seurataan toimenpiteiden toteutumista.

Vuonna 2021 ensimmäistä kertaa järjestetty Seis sikailulle – Take No Bullshit -koulutuspaketti järjestettiin uudelleen syksyllä 2022. Koulutuksessa tarjottiin työkaluja häirinnän ja syrjinnän tunnistamiseen ja siihen puuttumiseen sekä kollegan tukemiseen häirintätilanteessa. Hyvää työilmapiiriä ja vuorovaikutustaitoja edistävää koulutusta järjestettiin World Ideas Week'n yhteydessä sekä myöhemmin syksyllä uudelleen. Molempia koulutuskokonaisuuksia tarjottiin koko henkilöstölle sekä suomen että englannin kielellä.

TULOSMITTARI

Business Finlandin kokonaistyötyytyväisyys parantui tasolle 73 (vuonna 2021: 69). Asteikolla 1–5 kokonaistytyväisyys oli 3,7 (vuonna 2021: 3,5). Tulos on saatu Business Finlandin toukokuussa 2022 toteuttamasta Signi-henkilöstökyselystä, jonka tarkoituksena oli selvittää henkilöstölle merkityksellisimmät asiat ja niiden toteutuminen työpaikalla. Kyselyn tulokset raportoitiin asteikolla 0–100, yli 80 tulos on hyvä ja alle 60 heikko. Vastausaktiivisuus kyselyssä oli korkea, 83 % henkilöstöstä. Henkilöstöllä oli siis selkeä halu vaikuttaa asioihin työpaikallaan.

Kyselyn mukaan henkilöstölle viisi merkityksellisintä asiaa olivat 1) mielekkäät työt tehtävät, 2) vapaus tehdä töitä ajasta ja paikasta riippumatta, 3) työn ja vapaa-ajan tasapaino, 4) mahdollisuus käyttää omaa osaamista päivittäin ja 5) oikeudenmukainen palkka ja luontoisedut. Tulosten perusteella henkilöstö koki, että kaikilla em. osa-alueilla on tapahtunut parannusta vuodesta 2021 (3–5 prosenttiyksikön parannus).

Avoimissa kommentteissa nousee esiin tarve tiimien ja palvelualueiden yhteistyön parantamiseen. Tämä nostettiin koko organisaation yhteiseksi kehitysteemaksi vuodelle 2022. Yhteistyötä on pyritty parantamaan monenlaisin toimenpitein, mm.

- World Ideas Week kokosi yhteen koko Business Finlandin yhteisön verkostoitumaan ja vaihtamaan ajatuksia.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN				
Tunnusluku	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2022 toteutuma	2022 tavoite
13. (TAE) Kokonaistyötyytyväisyys (asteikko 1–5). ²⁹	3,3	3,5	3,7	>3,7

TAULUKKO 15 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARI, HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN.

- Business Finlandin exchange -ohjelmassa henkilöstö pääsi tutustumaan toisen palvelualueen toimintaan kahden päivän ajaksi.
- Syksyllä koko organisaation esihenkilöt kokoontuivat yhteen suunnittelemaan tulevaa toimintaa.
- Monet poikkileikkaavat kehitysprojektit ovat tarjonneet mahdollisuuden yhteistyön syventämiseen.

Yhteisen kehitysteeman lisäksi palvelualueet ja tiimit ovat tehneet omia tuloksiaan peilaavia toimintasuunnitelmia.

SEURANTAMITTARIT

Johtamisindeksi on laskettu em. Signi-kyselyyn sisältyvän kysymyksen ”Oikeudenmukainen ja pätevä lähiesimies” vastausten perusteella. Väittäjä sai kyselyssä arvosanaksi 81, mikä vastaa 1–5 asteikolla tulosta 4,1. Henkilöstökyselyn avovastauksien perusteella henkilöstö arvostaa erityisesti lähiesihenkilön osoittamaa luottamusta ja valmentavaa johtamisotetta sekä häneltä saatavaa tukea arjen työssä. Johtamisvälineenä säännölliset kahdenkeskiset 121-keskustelut koetaan toimivaksi. Vuonna 2022 kaikki uudet esihenkilöt ovat käyneet valmentavan johtamisen koulutuksen.

Business Finlandin henkilöstön liikkuvuudelle asetettu tavoite ylittyi (toteuma 5,6, tavoite 4). Tehtävä- ja työkierto on yksi Business Finlandin vahvassa fokuksessa oleva osaamisen ja yhteistyötaitojen kehittämistä edistävä malli osana työssä oppimista. Sisäisiä tehtäväsiirtoja onnistuttiin toteuttamaan esimerkiksi sijaisuuksien

²⁹ Vuosien 2020–2022 toteumat on laskettu Signi-palautteesta. Kyselyjen tulokset on muunnettu asteikolle 1–5 vertailua varten.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN				
Tunnusluku	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2022 toteutuma	2022 arvio
23. Johtamisindeksi (asteikko 1–5). ³⁰	3,9	3,9	4,1	3,9
24. Business Finlandin henkilöstön liikkuvuus, %.	8,7	4,6	5,6	4

TAULUKKO 16 TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT, HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN.

ja rekrytointien kautta palvelualueiden välillä Suomessa sekä Suomen ja ulkomaantoimipisteiden välillä. Myös usea määräaikainen häiriörahoituksen projektioorganisaatioissa työskennellyt henkilö siirtyi rotaation kautta muihin Business Finlandin tehtäviin. Työkiertoa on ollut myös kumppanioorganisaatioiden välillä. Covid-19-pandemia on vaikuttanut kuitenkin edelleen suunnitelmiin Suomen ja ulkomaisten toimipisteiden välisen täysimittaisen rotaation edistämiseksi.

MUITA HENKILÖSTÖÖN LIITTYVIÄ TUNNUSLUKUJA

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin henkilötyövuosikertymä vuonna 2022 oli 145,5 (2021: 137,6 ja 2020: 128,8) eli htv-määrä on hieman noussut edellisestä vuodesta, johtuen määräaikaisen henkilöstön palkkaamisesta sekä häiriö- että RRF-rahoitukseen liittyen.

Koko Business Finlandin henkilöstömäärä 31.12.2022 oli 674 henkilöä, joista Rahoituskeskuksessa 144 ja Yhtiössä 530 henkilöä (2021: 713 henkilöä, josta Rahoituskeskuksessa oli 144 henkilöä ja Yhtiössä 569 henkilöä). Yhtiön henkilömäärään on laskettu työsuhteiset Suomessa ja ulkomailla.

Rahoituskeskuksen henkilöstöstä vähintään ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus oli 76 % (2021: 74 %). Henkilöstöstä 8 % työskenteli johto- ja esimiestehtävissä, 88 % asiantuntijatehtävissä ja 3 % toimihenkilötehtävissä. Henkilöstöstä 82 % (2021: 85 %) oli vakinaisessa palvelussuhteessa. Määräaikaisten määrä lisääntyi häiriörahoituksen tarvitsemien lisäresurssien vuoksi.

³⁰ Vuosien 2020–2022 toteumat on laskettu Signi-palautteesta. Kyselyjen tulokset on muunnettu asteikolle 1–5 vertailua varten.

TUNNUSLUKU	2020 TOTEUTUMA	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA
Henkilöstömäärä ja henkilöstörakenne:			
Henkilöstön lukumäärä	133	144	144
Henkilöstön lukumäärän muutosprosentti	+6,4	+8,2	0
Keski-ikä (n/m)	50,5/53,1	50,5/51,8	51,0/50,3
Koulutustaso, indeksiluku (n/m)	6,2/6,8	6,3/6,9	6,4/6,9
Vakinaiset, määräaikaisten prosenttiosuus	88,7	85	82
Kokoaikaisten, prosenttiosuus	98,5	97	96
Työhyvinvointi:			
Lähtö- ja tulovaihtuvuus (% henkilöstöstä)	4,8/14,4	5,26/12,0	5,56/13,2
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen (% henkilöstöstä)	0	0	0
Sairauspoissaolot, pv/htv	4,9	3,0	6
Työterveyshuolto (euroa/htv)	433	529	594
Työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen (euroa/htv)	238	287	508
Osaaminen ja muu aineeton pääoma:			
Koulutus ja kehittäminen (euroa/htv)	113	369	231
Koulutus ja kehittäminen (työpäivät/htv)	1,5	2,4	4,7

Naisten osuus Rahoituskeskuksen henkilöstöstä oli 56 % (2021: 57 %). Johdossa naisten osuus oli 40,0 % (2021: 50,0 %), keski johdossa 71 % (2021: 71 %), asiantuntija-tehtävissä 54 % (2021: 55 %) ja toimihenkilötehtävissä 100 % (2021: 100 %)

Rahoituskeskuksen henkilöstö oli vuonna 2022 keskimäärin 6 työpäivää sairaana henkilötyövuotta kohden (2021: 3 pv) eli sairastavuus lisääntyi selvästi, mutta tämä johtui pääosin muutamista pitkistä sairauspoissaoloista.

TAULUKKO 17 MUITA TUNNUSLUKUJA, HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN.

7 Tilinpäätösanalyysi

7.1 RAHOITUKSEN RAKENNE

Rahoituskeskuksen käytössä oli vuonna 2022 TEM:n hallinnonalan määrärahoja 853,7 milj. euroa (1 022,5) sekä aiemmilta vuosilta siirtyneitä määrärahoja 195,6 milj. euroa (132,7), yhteensä 1 049,4 milj. euroa (1 155,3). Vähennystä edelliseen vuoteen oli 9 %.

Edellä mainitun rahoituksen lisäksi käytettävissä oli UM:n myöntämiä määrärahoja 5,2 milj. euroa (5,3), joka sisälsi aiemmilta vuosilta siirtyneitä määrärahoja 3,2 milj. euroa (2,7).

Suurin osa rahoituksesta myönnetään 1-vuotisena arviomäärärahana, minkä lisäksi osa rahoituksesta myönnetään yleensä 3-vuotisena siirtomäärärahana. Käytössä olleista määrärahoista avustus- ja lainamäärärahoja oli 795,0 (954,7), pääomasijoitustoiminnan määrärahoja 83,4 (44,8), toimintamenoluonteisia määrärahoja 152,9 (139,9) ja arvonlisäveromäärärahoja 23,2 (21,1) milj. euroa.

7.2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

7.2.1 VALTUUDET

Rahoituskeskuksen käytössä oli valtuuksia yhteensä 946 milj. euroa (2021: 909 milj. euroa). Kasvua edelliseen vuoteen oli neljä prosenttia. Avustusvaltuuksia oli suurempi määrä, kun taas lainavaltuuksia oli vähemmän kuin vuonna 2021. (Taulukko 18).

Momentin 32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen -valtuutta oli käytössä yhteensä 595 milj. euroa (468 milj. euroa), josta 245 milj. euroa (86 milj. euroa) oli Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF) Business Finlandin kautta välitettäviä avustuksia. Avustusvaltuuksista käytettiin yhteensä 94 % (95 %). Lähes kaikki käyttämättä jääneet avustusvaltuudet olivat RRF-valtuuksia ja niistä suurin osa uusittiin vuodelle 2023.

Momentin 32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan valtuutta oli käytössä yhteensä 194,8 milj. euroa (347 milj. euroa). Lainavaltuudet käytettiin kokonaan.

	MOMENTTI	2018 MILJ.€	2019 MILJ.€	2020 MILJ.€	2021 MILJ.€	2022 MILJ.€	KÄYTETTY 31.12.22	JÄLJELLÄ	KÄYTTÖ-% 2022	KÄYTTÖ-% 2018	KÄYTTÖ-% 2019	KÄYTTÖ-% 2020	KÄYTTÖ-% 2021
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen, julkinen tutkimus	32.20.40	89	109	117	139	156	156	0	100 %	100 %	100 %	100 %	95 %
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen, yritysten avustus	32.20.40	182	235	1 266	244	194	190	4	98 %	100 %	100 %	100 %	98 %
RRF-rahoitus	32.20.40				86	245	211	34	86 %				
Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan	32.20.83	163	155	147	158	195	195	0	100 %	100 %	100 %	92 %	61 %
Häiriötilannelaina	32.20.83			300	189	0	0	0	0 %			21 %	28 %
Pääomaehtoiset ekosysteemien alustayhtiöiden lainat	32.20.87	30	30	22	1	0	0	0	0 %	99 %	99 %	98 %	0 %
Valtuudet yhteensä		464	530	1 851	816	790	752	38	95 %	100 %	100 %	86 %	73 %
Energiatuki	32.20.41	23	32	30	43	68	57	11	83 %				
RRF Energiatuki	32.20.41					61	61	0	100 %				
Laivanrakennuksen innovaatiotuki	32.20.46			34	50	27	2	24	9 %				
EU:n rakennerahastot	32.30.64	4	8	5									
Varsinainen kehitys yhteistyö (BEAM)	24.30.66	4	3										
Valtuudet yhteensä		30	43	69	93	156	120	36	77 %				
Yhteensä		493	572	1 920	909	946	872	73	92 %				

TAULUKKO 18 MYÖNTÄMISVALTUUDET JA NIIDEN KÄYTTÖASTE 2018-2022 (MILJ. EUROA).

v.2022 tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiovaltuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 11,677252 milj.e. ja RRF 11,620498 milj.e.

v.2022 lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan-valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 48 milj.e.

v.2022 energiakivaltuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 3 milj.e.

v.2022 laivanrakennuksen innovaatiokivaltuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 11,595 milj.e.

v.2021 tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiovaltuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 0,448634 milj.e.

v.2021 lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan-valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 200 milj.e.

v.2020 energiakivaltuus momentti muuttui 32.20.41, aikaisemmin 32.60.40

v.2020 tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiovaltuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 0,018568 milj.e.

v.2020 lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan-valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 0,031132 milj.e.

v.2020 pääomaehtoiset ekosysteemien alustayhtiöiden lainat-valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 1,531250 milj.e.

v.2020 EU-rakennerahastot valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 5,265509 milj.e.

v.2020 EU-rakennerahastot momentti muuttui 32.30.64, aikaisemmin 32.50.64

v.2019 lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan-valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 0,041296 milj.e.

v.2019 pääomaehtoiset ekosysteemien alustayhtiöiden lainat-valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 0,360250 milj.e.

v.2019 EU-rakennerahastot valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 2,320 milj.e.

v.2018 tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiovaltuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 0,00211374 milj.e.

v.2018 lainavaltuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 0,009985 milj.e.

v.2018 EU-rakennerahastot valtuus sisältää edelliseltä vuodelta uusittua valtuutta 3,520 milj.e.

VALTUUSMOMENTTI	ALKUPERÄINEN VALTUUS 2017-2022 MILJ. €	SITOUUKSET 31.12.22 ASTI MILJ. €	MAKSETTU 31.12.22 MENESSÄ MILJ. €	2017	2018	2019	2020	2021	2022
32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen	3 302	3 186	2 128	3,8 %	3,3 %	3,4 %	2,1 %	2,4 %	3,5 %
32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan ¹	1 479	969	763	16,2 %	15,5 %	15,0 %	27,2 %	35,4 %	34,5 %
32.20.87 Pääomaehtoiset ekosysteemien alustayhtiöiden lainat	80	78	59		1,0 %	3,1 %	2,9 %	3,6 %	3,0 %
Yhteensä	4 861	4 233	2 950	7,8 %	7,5 %	7,5 %	9,9 %	13,2 %	12,9 %

TAULUKKO 19 RAHOITUSKESKUKSEN MYÖNTÄMISVALTUUKSIEN KÄYTTÄMÄTTÄ JÄTÖT 2017-2022.

¹Lainat sisältävät tuotekehityslainat, pääomaehtoiset lainat sekä perustamisvaiheen pääomalainat. Käyttämättä jätöt sisältävät rahoituspäätösten (ko. valtuuden) peruutukset ja käyttämättä jäämiset 31.12.2022 asti, siltä osin kuin projekti jostain syystä keskeytyy, toteutuu aiottua suppeampana tai päättyy suunniteltua aikaisemmin. Prosentit on laskettu kyseisen ja viiden edeltävän valtuusvuoden yhteenlasketuista tiedoista.

7.2.2 TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOTOIMINNAN MÄÄRÄRAHAT

TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOTOIMINNAN TUKEMINEN

Määrärahojen käyttöä momenttikohtaisesti kuvataan taulukossa Talousarvion toteumalaskelma (Kappale 11). Momentin 32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen -määrärahoja oli käytettävissä 416 milj. euroa (543 milj. euroa). Määrärahoista 38,7 milj. euroa oli osoitettu RRF-projektien maksuihin. Avustusmäärärahoista käytettiin yhteensä 74 % (84 %). Vuoden 2022 aikana havaittiin, että avustusvaltuuden kysyntä tulee painottumaan loppuvuoteen, mikä tarkoitti sitä, ettei määrärahaa kulunut alkuperäisten oletusten mukaisesti, koska rahoitusta maksetaan asiakkaille projektien etenemisen mukaan. Tämän takia vuoden 2022 toisessa ja neljännessä lisätalousarviossa ehdotusten mukaisesti vähennettiin avustusten arviomäärärahaa yhteensä 57,2 milj. euroa.

LAINAT TUTKIMUS- JA INNOVAATIOTOIMINTAAN

Momentilla 32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan oli käytössä määrärahoja 188 milj. euroa (203 milj. euroa). Myönnettyistä määrärahoista käytettiin 65 % (67 %). Määrärahan maltillista käyttöä selittää se, että lainavaltuuksienkin osalta kysyntä keskittyi voimakkaasti loppuvuoteen, minkä johdosta lainaennakkomaksuja

siirtyi vuodelle 2023. Toisessa lisätalousarviossa vähennettiin BF:n ehdotuksesta lainamäärärahaa 56 milj. euroa.

PÄÄOMALAINAT TEOLLISUUDEN UUDISTUMISEEN JA YRITYSVETOISTEN LIIKETOIMINTAEKOSYSTEEMIEN KEHITTÄMISEEN

Rahoituskeskukselle myönnettiin kasvumoottorien rahoitukseen määrärahoja momentille 32.20.87 Pääomalaikat teollisuuden uudistumiseen ja yritysveltoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen yhteensä 14,4 milj. euroa (23,3 milj. euroa). Vuodelle 2022 varatuista määrärahoista käytettiin 42 % (61 %). Vähäinen määrärahan kysyntä johtui yhden merkittävän projektin keskeytymisestä ja muutaman projektin viivästyisestä.

MUUTA TIETOA LAINOISTA

Valtiokonttorin ohjeen mukaisesti lainojen budjetointiperuste on talousarviossa maksatuspäätösperuste. Rahoituskeskus kirjaa lainat Rahoituskeskuksessa tehtävän maksatuspäätöksen perusteella. Valtiokonttori maksaa lainan asiakkaalle asiakkaan pyynnöstä. Asiakkaat eivät aina nosta myönnettyä lainaa heti. Rahoituskeskus on sopinut Valtiokonttorin kanssa, että Valtiokonttori seuraa nostamattomia lainoja ja raportoi niistä säännöllisesti Rahoituskeskukselle, joka poistaa kirjanpidostaan sellaiset lainat, joita asiakas ei aio nostaa.

Talousarviokirjanpidossa oli joulukuussa 2022 9,3 milj. euroa (4,0 milj. euroa) nostamattomia lainoja, jot-

ka on kirjattu momentille maksatuspäätösperusteisesti. Tämä sama summa on myös mukana taseessa sekä kohdissa pitkäaikaiset saamiset että muut lyhytaikaiset velat. Nostamattomista lainoista 0,18 milj. euroa oli vuodelta 2021 ja loput viime vuodelta. Yhteensä niitä oli 61 maksatuspäätöksestä (30 kpl). Tilapäisten häiriölainojen osuus nostamattomista lainoista oli 0,8 milj. euroa (0,6 milj. euroa) ja se koostui kymmenestä maksatuspäätöksestä (6 kpl).

Nostamattomien lainojen määrä oli 0,9 % (0,4 %) lainakannasta.

Asiakkaat nostivat uusia lainoja 122,8 milj. eurolla, mikä on 21 % vähemmän kuin vuonna 2021. Lainakanta pieneni noin kaksi prosenttia ja oli vuoden 2022 lopussa 1 115 milj. euroa (1 136 milj. euroa). Lainoja lyhennettiin 65,5 milj. eurolla (80,5 milj. euroa).

Maksuvapautuspäätöksiä tehtiin 39,9 milj. eurolla (17,2 milj. eurolla). Tehtyjen päätösten lukumäärä oli 114, mikä on 29 kappaletta enemmän kuin vuotta aiemmin. Osaltaan kasvua selittää yhdelle yritysasiakkaalle tehty yli 16 milj. euron suuruinen maksuvapautusjärjestely, mikä koostui 14 erillisestä rahoituspäätöksestä.

Varsinaiset luottotappiot nousivat viiteen prosenttiin lainakannasta (4 %). Valtiokonttori on viime vuosina hakenut itse yhtiöitä konkurssiin aiempaa enemmän. Viime vuonna aikaisemmin alkaneita konkursseja päättyi ja niihin liittyviä lainojen tileistöpoistoja tehtiin ennätysellisen paljon.

(1000 €)	31.12.2018	% LAINA-KANNASTA	31.12.2019	% LAINA-KANNASTA	31.12.2020	% LAINA-KANNASTA	31.12.2021	% LAINA-KANNASTA	31.12.2022	% LAINA-KANNASTA
Lainakanta	970 351		1 045 654		1 126 146		1 136 095		1 114 940	
- Tuotekehityslainat	862 513		921 382		987 795		1 000 588		993 726	
- Tuoteparannuslainat	176		176		0		0		0	
- Pääomaehtoiset tuotekehityslainat	69 915		68 331		67 160		58 313		42 098	
- Perustamisvaiheen pääomalainat	5 953		5 584		4 671		4 020		3 292	
- Pääomalainaksi muutetut tuotekehityslainat	27 380		26 639		25 901		18 723		15 374	
- Pääomaehtoiset ekosysteemien alustayhtiöiden lainat	4 414		23 543		40 620		54 451		60 451	
Uudet lainat	169 004	17,4 %	173 212	16,6 %	184 791	16,4 %	155 929	13,7 %	122 754	11,0 %
Tileistä poistettut perimättäjätöt	19 070	2,0 %	25 901	2,5 %	30 591	2,7 %	18 450	1,6 %	19 457	1,7 %
Lainojen lyhennykset ¹	46 323	4,8 %	57 490	5,5 %	53 769	4,8 %	80 487	7,1 %	65 460	5,9 %
Maksetut korot	7 692	0,8 %	7 882	0,8 %	7 906	0,7 %	11 823	1,0 %	11 160	1,0 %
Varsinaiset luottotappiot	15 592	1,6 %	16 417	1,6 %	20 037	1,8 %	45 228	4,0 %	58 536	5,3 %
JÄRJESTÄMÄTTÖMÄT LAINAT	31.12.2018	% LAINA-KANNASTA	31.12.2019	% LAINA-KANNASTA	31.12.2020	% LAINA-KANNASTA	31.12.2021	% LAINA-KANNASTA	31.12.2022	% LAINA-KANNASTA
Erääntyneet korot	8 436		16 814		14 034		11 408		12 235	
Erääntyneet lyhennykset	52 819		111 569		124 639		119 843		147 424	
Erääntyneet viivästyskorot	79		91		92		96		81	
Erääntyneet yhteensä ²	61 335	6,3 %	128 473	12,3 %	138 766	12,3 %	131 346	11,6 %	159 740	14,3 %
Erääntyneiden lainojen pääoma	140 112	14,4 %	195 825	18,7 %	215 419	19,1 %	213 191	18,8 %	236 092	21,2 %
Järjestämättömien lainojen pääoma	102 770	10,6 %	153 299	14,7 %	172 867	15,4 %	163 930	14,4 %	174 530	15,7 %
PERIMÄTTÄJÄTTÄMISPÄÄTÖKSET BF	2018		2019		2020		2021		2022	
Jätetty perimättä, 1000 €	15 829	1,6 %	25 758	2,5 %	31 227	2,8 %	17 231	1,5 %	39 884	3,6 %
Perimättäjäyttämispäätösten lkm	89		100		152		85		114	

TAULUKKO 20 LAINAKANTAA KOSKEVIA TIETOJA.

¹ Lyhennysten jakaumat:

v. 2022: L/62,6 milj. = 95,6 %; POL/2,7 milj. = 4,2 %; Perustamisvaiheen POL/0,2 milj. = 0,2%

v. 2021: L/77,9 milj. = 96,9 %; POL/2,4 milj. = 2,9 %; Perustamisvaiheen POL/0,2 milj. = 0,2%

v. 2020: L/51,6 milj. = 96 %; POL/1,8 milj. = 3 %; Perustamisvaiheen POL/0,3 milj. = 1%

v. 2019: L/55,9 milj. = 97 %; POL/1,3 milj. = 2 %; Perustamisvaiheen POL/0,3 milj. = 1%

v. 2018: L/44,3 milj. = 96 %; POL/1,6 milj. = 3 %; Perustamisvaiheen POL/0,4 milj. = 1%

² Erääntyneet korot, lyhennykset ja viivästyskorot = vuoden lopun tilanne. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä v. 2021 jätetty perimättä summa oli virheellinen. Luku korjattu 2022 tilinpäätökseen.

VALTIOKONTTORIN LAINARAPORTTI	TUOTEKEHITYSLAINAT				PÄÄOMAehtoiset LAINAT				LAINAT YHTEENSÄ			
	(1000 €)	2020	2021	2022	Muutos 2021/2022	2020	2021	2022	Muutos 2021/2022	2020	2021	2022
Perimättäjätöt ja anteeksiannot (VK tileistäpoistot)	30 440	17 088	12 721	-26 %	151	1 361	6 736	395 %	30 591	18 450	19 457	5 %
Varsinaiset luottotappiot	19 451	32 050	47 855	49 %	586	13 178	10 681	-19 %	20 037	45 228	58 536	29 %
Yhteensä	49 891	49 139	60 576	23 %	737	14 539	17 417	20 %	50 628	63 678	77 993	22 %

TAULUKKO 21 RAHOITUSKULUJEN KEHITYS.

Pääomaehtoisten lainojen luottotappioissa mukana v.2020: 586.204 € ja v. 2021: 400.000 € perustamisvaiheen pääomalainan luottotappiota.

AVUSTUS TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOITOIMINTAAN SEKÄ KIERTOTALOUTEEN JA ERI TOIMIALOILLE

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi momentille 32.20.43.1 kolmivuotista siirtomäärärahaa vuonna 2020 76,1 milj. euroa ja vuonna 2021 58,2 milj. euroa.

Vuoden 2020 siirtomäärärahan käyttöaika päättyi 2022 lopussa. Määrärahasta käytettiin vuosien 2020–2022 aikana yhteensä 72 % ja sitä jäi käyttämättä 20,9 milj. euroa. Määrärahaa oli osoitettu käytettäväksi mm. veturihankkeisiin ja niihin liittyviin kumppanuusmalhankkeisiin. Ne ovat tavanomaista suurempia ja pitkäkestoisempia hankkeita, joille maksetaan rahoitusta projektin etenemisen mukaan. Käyttöajaltaan rajallinen siirtomääräraha soveltuu huonosti tämän tyyppisen toiminnan rahoittamiseen.

Vuoden 2021 siirtomäärärahasta oli 2022 lopussa si-
dottu, eli rahoituspäätöksiä tehty 55,9 milj. eurolla. Määrärahasta käytettiin 14 % (0,4 %) viime vuonna.

PÄÄOMASIOITUSTOIMINTA

Business Finland Venture Capital Oy (BFVC) on valtion kokonaan omistama ja Rahoituskeskuksen omistajaohjauksessa oleva osakeyhtiö. Rahoituskeskuksen taseen käyttöomaisuusarvopapereissa on BFVC:n osakkeissa 0,05 milj. euroa ja sijoituksena vapaan oman pääoman rahastoon on 117,5 milj. euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen on 14,9 milj. euroa.

Rahoituskeskukselle osoitettiin vuoden 2022 varsinaisessa talousarviossa 19,4 milj. euroa ja toisessa lisätalousarviossa 30 milj. euroa 3-vuotista siirtomäärärahaa pääomasijoitustoimintaan kohdennettavaksi BFVC:n oman pääoman maksamiseen momentilta 32.20.89. Aikaisempien vuosien määrärahaa oli käytettävissä 34 milj. euroa ja sitä maksettiin yhtiölle 14,9 milj. euroa.

Vuonna 2022 toteutui yksi uusi rahastosijoitus. Vuoden 2022 lopussa yhtiöllä oli rahasto-osuuksia 14 rahastossa ja yhtiön antamien sijoitussitoumusten yhteismäärä oli 81,1 milj. euroa. Tilikauden päättyessä

pääomarahasto-osuuksien yhteenlaskettu kirjanpitoarvo oli 28,5 milj. euroa ja annetuista sijoitussitoumuksista oli jäljellä 33,9 milj. euroa.

BFVC:n 31.10.2022 tilanteesta tehdyn nettoarvolaskelman mukaan yhtiön nettovarallisuus on valtion sijoituksia suurempi. BFVC:n tilinpäätös on käsitelty hallituksen kokouksessa ja tilintarkastaja on sen hyväksynyt.

7.2.3 ERILLISMÄÄRÄRAHAT

ENERGIATUKI

Työ- ja elinkeinoministeriö osoitti vuodelle 2022 Rahoituskeskuksen käyttöön momentilta 32.20.41 Energiatuki valtuutta 129 milj. euroa (43 milj. euroa). Summasta 61,4 milj. euroa oli osoitettu RRF-vety- IPCEI hankkeiden rahoittamiseen ja 25 milj. euroa akkustrategian mukaisille investoinneille. Valtuudesta käytettiin 91 % (88 %).

Määrärahaa energiatukihankkeisiin oli käytettävissä 28 milj. euroa (24,6 milj. euroa). Määrärahasta käytettiin 86 % (95 %).

LAIVANRAKENNUKSEN INNOVAATIOTUKI

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi momentille 32.20.46 Laivanrakennuksen innovaatiotuki valtuutta 26,6 milj. euroa (50,2 milj. euroa). Valtuudesta käytettiin 9 % (77 %).

Määrärahaa laivanrakennuksen innovaatiotuen hankkeisiin oli käytettävissä 19,8 milj. euroa (20,6 milj. euroa). Määrärahasta käytettiin 53 % (21 %).

Kustannusten ja korkotasojen nousu ovat vaikuttaneet telakoihin ja niiden toimintaympäristöön negatiivisesti, minkä johdosta uusia rahoituspäätöksiä ei tehty kuin yksi.

DEVELOPING MARKETS PLATFORM

Ulkoasianministeriön momentilta 24.30.66.4 Varsinainen kehitysyhteistyö, maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö myönnettiin Rahoituskeskuksen käyttöön 2022 2 milj. euroa. Lisäksi aiemmilta vuosilta siirtynyt määrärahaa oli käytettävissä n. 560 000 euroa. Määrärahaa käytettiin yhteensä 24 %.

Vuoden 2020 siirtomäärärahasta palautettiin UM:lle 344 000 euroa ja peruutettiin käyttämättä jäänyt osuus 39 000 euroa. BEAM/Developing markets platform -ohjelmaan liittyvien projektien maksatukset jatkuvat edelleen.

7.2.4 RAHOITUSKESKUKSEN OMAN TOIMINNAN MÄÄRÄRAHAT

TOIMINTAMENOT

Rahoituskeskus sai vuoden 2022 talousarviossa ja lisätalousarvioissa toimintamenomäärärahaa momentille 32.01.05 Innovaatorahoituskeskus Business Finland toimintamenot 112,4 milj. euroa (107,3 milj. euroa). Määrärahasta 14,2 milj. euroa (19,6 milj. euroa) oli osoitettu Rahoituskeskuksen toimintamenoihin, 84,9 milj. euroa (81,5 milj. euroa) Yhtiöltä ostettaviin palve-

luihin, 1 milj. euroa sanktioluonteisiin menoihin ja 12,3 milj. euroa EU:n elpymisvälineen (RRF) toimeenpanoon. Summat pitävät sisällään toisessa ja neljännessä lisätalousarviossa myönnetty määrärahalisäykset.

Aiemmilta vuosilta siirtynyttä toimintamenomäärärahaa oli käytettävissä yhteensä 40,4 milj. euroa (32,6 milj. euroa). Käytettävissä olevien määrärahojen yhteismäärästä 152,8 milj. eurosta (139,9 milj. euroa) käytettiin 109,6 milj. euroa (99,5 milj. euroa).

Kun RRF-toimintaan osoitetut toimintamenomäärärahat jätetään huomioimatta, määrärahoja oli käytettävissä 137,2 milj. euroa ja niitä käytettiin 103,6 milj. euroa. Vastaavasti vuonna 2021 määrärahaa (pl. RRF) oli 134,7 milj. euroa ja käyttö 97,6 milj. euroa. Näin ollen käyttämättä jäänyt määräraha eli ns. siirtyvä erä pieneni noin 3,5 milj. euroa. Siirtyvä erä (pl. RRF) oli vuoden 2022 lopussa 33,6 milj. euroa (37,1 milj. euroa).

Vuoden 2022 talousarviossa saatiin suurin osa EU:n elpymisvälineen (RRF) toimeenpanoon osoitetusta määrärahasta. RRF toimintamenomäärärahasta siirtyi seuraaville vuosille 9,6 milj. euroa. Määrärahaa käytetään tulevana vuosina RRF rahoitushakujen toteuttamiseen sekä käynnissä olevien RRF projektien hallintoon liittyviin tehtäviin.

Toimintolaskennasta ja sen tuloksista on raportoitu toiminnan tuottavuutta ja taloudellisuutta käsittelevissä kohdissa.

YHTIÖLTÄ OSTETTAVAT PALVELUT

Rahoituskeskuksella oli yhteensä käytettävissä Yhtiöltä ostettaviin palveluihin 101 milj. euroa (98,3 milj. euroa). Hankittuja palveluja olivat mm. innovaatiotoiminnan edistäminen sisältäen rahoitus- ja neuvontapalvelut yrityksille, ohjelmatoiminta, kansainvälistymispalvelut sekä Suomeen suuntautuvien ulkomaisten investointien, pääomasijoitusten ja matkailun edistäminen.

Rahoituskeskuksen ja Yhtiön välillä solmitun palvelusopimuksen mukaisesti, jos muista säädöksistä tai osapuolten välillä sovituista käytännöistä ei muuta johdu, Yhtiö toimii keskitettyjen ja tukipalvelujen kokonaistuottajana Business Finland -kokonaisuudelle. Yhtiö tekee ensisijaisesti yhteisiin palveluihin liittyvät hankinnat, vastaa hankintoihin liittyvistä kustannuksista ja veloittaa Rahoituskeskukselta tämän osuuden kokonaiskustannuksista. Palvelusopimuksen toteutumista seurataan sekä Business Finlandin johtoryhmässä että erillisessä palvelusopimuksen ohjausryhmässä.

KEINO-PROJEKTI

Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt momentilta 32.30.40 käyttöoikeuden Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomaisen osaamiskeskuksen (Keino) 5. toimintakaudelle. Käyttöoikeus on myönnetty helmikuun loppuun 2024, yhteensä 225 500 euroa. Projekti on alkanut vuonna 2018 ja se toteutetaan yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa. Keino-projektin kustannuksia laskutettiin yhteensä TEM:stä n. 64 000 euroa.

MATERIAALITEHOKKUUSKATSELMUSTEN RAHOITUSPALVELUT-PROJEKTI

Työ- ja elinkeinoministeriö osoitti lisää rahoitusta Rahoituskeskukselle Materiaalitehokkuuskatselmus -rahoituspalvelun ylläpitoon enintään 100 000 euron kustannuksiin käytettäväksi 1.12.2021-30.11.2022. Käyttöoikeus myönnettiin vuoden 2021 talousarvion momentille 32.01.01 ja Rahoituskeskus on laskuttanut ministeriöltä päätöksen mukaisia toteutuneita kustannuksia n. 17 000 euroa.

7.2.5 TULOT

Momentille 12.32.99 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot kertyi tuloja 8,7 milj. euroa (8,7), mikä ylitti talousarvion 6,4 milj. eurolla. Tulot sisältävät lähinnä avustusten takaisinperintöjä ja korkotuloja sekä eurooppalaisten yhteishankkeiden tuloja. Takaisinperintöjä kertyi arvioitua enemmän. Niitä on käsitelty kohdassa Takaisinperintöjä koskevat yhteenvetotiedot.

Siirrettyjä määrärahoja peruutettiin momentille 12.39.04 21,1 milj. euroa (0,3). Peruutuksia tehtiin vuoden 20 siirtomäärärahoista 24.30.66.4 Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö, 32.01.05.1 Toimintamenot sekä 32.20.43.1. Avustukset tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan sekä kiertotalouteen ja eri toimialoille (ks. tilinpäätöksen liite Peruutetut siirretyt määrärahat).

Momentin 12.39.10 Muut sekalaiset tulot 0,5 milj. euroa (1,4) sisältää pääosin nostamattomien lainojen palautuksia.

Momentille 13.01.05 Korot muista lainoista kirjattiin lainojen korkotuloja 11,2 milj. euroa (11,8). Momentille 15.01.04 Muiden lainojen lyhennykset kertyi tuloja 65,5 milj. euroa (80,5). Lainoja on analysoitu kohdassa Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan määrärahat.

7.3 TUOTTO- JA KULULASKELMA

Rahoituskeskuksen tuotto- ja kululaskelman kulujäämä oli 584 milj. euroa (662 milj. euroa). Kulujäämän pieneeminen johtui häiriötilanneavustusten maksujen vähenemisestä.

Toiminnan tuottoja kertyi 0,25 milj. euroa. Tuottoja kertyi mm. EU:n puiteohjelmahankkeista sekä työ- ja elinkeinoministeriöltä liittyen KEINO Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomaiseen osaa- miskeskukseen sekä materiaalitehokkuuskatselmuksiin. Business Finland teki lisäksi sopimuksen yhteistoiminnasta puolustusministeriön kanssa Euroopan puolustusrahaston (EDF) kansallisen neuvontatehtävän (NFP) hoitamisesta.

Toiminnan kulut olivat 113,3 milj. euroa (104 milj. euroa). Toiminnan kulujen merkittävimmät erät ovat palvelujen ostot (88 %) ja henkilöstökulut (11 %).

Henkilöstökulut, 12,3 milj. euroa, kasvoivat 8 %, mikä johtuu pääosin RRF-toimenpiteiden lisääntymisestä. Henkilöstökuluista häiriörahoitustehtävien osuus oli 0,8 milj. ja RRF-erillisrahoituksella maksettujen henkilöstökulujen osuus 0,6 milj. euroa. Lisäksi palkkoihin tulleet yleiskorotukset ja pieni normaaliin toimintaan liittyvä htv-kasvu nostivat henkilöstökuluja.

Vuokrakulut, 0,74 milj. euroa, kasvoivat 11 % edellisvuoteen verrattuna. Palaaminen täydestä etätyöstä toimistolle lisäsi jonkin verran kokoustilojen käyttöä, mikä nosi hieman vuokrakuluja. Vuokriin on kirjattu kertaeränä Ruoholahden toimitiloihin aiemmin tehtyjen muutosten jäljellä olleita muutostyövuokria. Vuoden 2022 sisäisten vuokrien tili sisältää toimitilavuokriin liittyviä kustannusten korvauksia ELY-keskuksille. Ne kirjattiin aiemmin yhteistoiminnan kustannusten korvauksiin. Kirjausmuutos liittyy valtion sisäisten kirjausten eliminointeihin.

Palvelujen ostot, 99,4 milj. euroa, lisääntyivät 9 %. Merkittävin erä oli Yhtiöltä ostettavat asiantuntijapalvelut, yhteensä 93,1 milj. euroa (84,2 milj. euroa). Niitä on kuvattu edellä oman toiminnan määrärahoja käsittelevässä kappaleessa. Kustannusten kasvu liittyy mm. RRF-toimenpiteiden toteuttamiseen.

Muut kulut, 1 milj. euroa, kasvoivat 5 %. Merkittävimmän erän muista kuluista, 0,9 milj. euroa, muodostavat jäsenmaksut ulkomaille. Ne sisältävät mm. Suomen osallistumisen pohjoismaiseen energiatutkimusyhteistyöhön (NER) sekä kansainväliseen energia-alan yhteistyöhön (IEA). Matkustaminen alkoi toipua hankalimpien pandemiavuosien jälkeen ja matkakulut olivat 0,11 milj. euroa (0,02 milj. euroa).

Valmistus omaan käyttöön, 1,1 milj. euroa, kasvoi 26 %. Erä koostuu hankerahoitusjärjestelmän kehittämisen kuluista.

Rahoitustuotot (11,6 milj. euroa) muodostuvat pääosin lainojen koroista. Tuotot vähenivät 5 %. Rahoitus-

keskuksen myöntämiin lainoihin liittyvät rahoituskulut, 78 milj. euroa, kasvoivat 22 %. Ne ovat lähinnä lainasäämistien tileistäpoistoja. Lainoja on käsitelty tarkemmin kohdassa Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan määrärahat.

Siirtotalouden tuotot (0,3 milj. euroa) koostuvat eurooppalaisista yhteistyöhankkeista. Siirtotalouden kulut (381,7 milj. euroa) ovat avustusmaksatuksia. Ne vähenivät 22 % edellisvuoteen verrattuna. Kulujen väheneminen johtui häiriörahoituksen vähenemisestä.

Tarkasteltaessa siirtotalouden kuluja, kannattaa huomioida, että siirtotalouden kuluihin valtioonhallinnolle (125,5 milj. euroa) kirjataan Rahoituskeskuksen valtioonhallinnon muille organisaatiolle maksamien avustusten lisäksi Yhtiön kautta pääosin elinkeinoelämän asiakkaille maksetut avustukset (63,2 milj. euroa). Tämä johtuu siitä, että Rahoituskeskus maksaa erän ensin Yhtiölle, joka kuuluu valtioonhallintoon ja kirjaus tehdään tämän perusteella. Business Finland -kokonaisuuden ulkopuoliselle valtioonhallinnolle maksettiin rahoitusta 62,3 milj. euroa eli 17 % vähemmän kuin vuonna 2021 (75,15 milj.).

7.4 TASE

Taseen loppusumma on 1 257 milj. euroa (1 266,3). Aineettomien hyödykkeiden kokonaissumma kasvoi hieman 4,2 milj. euroon (4,1). Erä sisältää itse valmistetut tai teetetyt tietojärjestelmät, mm. rahoituksen hankejärjestelmän, CRM-järjestelmän sekä asiakirjahallinta ja -arkistointijärjestelmän.

Käyttöomaisuusarvopaperien arvo oli 117,5 milj. euroa (102,6). Erä sisältää sijoitukset Business Finland Venture Capital Oy:n (BFVC) toimintaan, jota on käsitelty tarkemmin kohdassa Pääomasijoitustoiminta. Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset 121,2 milj. euroa (135,5) muodostuvat Rahoituskeskuksen myöntämien pääomalainojen saamisista. Pitkäaikaiset saamiset, 1 003,4 milj. euroa (1 005,4), muodostuvat pääosin tuotekehityslainojen saamisista. Lainoista on kerrottu tarkemmin kappaleessa Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan määrärahat.

Lyhytaikaisia saamisia on tilinpäätöksessä 10,8 milj. euroa (18,6). Siirtosaamiset sisältävät myönnettyjen lainojen erääntymättömiä korkoja 4,2 milj. euroa (4,2). 2021 siirtosaamisissa oli lisäksi Yhtiölle vuoden 2022 puolella maksettu ennakkomaksu 10,5 milj. euroa, joka oikaistiin 2021 tilinpäätöksessä muihin siirtosaamisiin. Muut lyhytaikaiset saamiset kasvoivat 74 % ollen 6 milj. euroa (3,4). Kasvu johtuu rahoituksen takaisinperintöjen lisääntymisestä erityisesti häiriörahoitukseen liittyen. Takaisinperintöjä on käsitelty tarkemmin kohdassa Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot.

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä taseen pitkäaikaisen vieraan pääoman muissa pitkäaikaisissa veloissa ollut lainarakennuksen innovaatiotukiavustus maksettiin vuoden 2022 aikana, eikä erä sisällä enää velkoja.

Lyhytaikainen vieras pääoma on 26,2 milj. euroa (34,3). Suurimman erän muodostavat siirtovelat ja muut lyhytaikaiset velat. Siirtovelat 15,7 milj. euroa (18,3) sisältävät merkittävimpinä erinä lomapalkkavelan 2,8 milj. euroa (2,6) ja Yhtiön palvelusopimuksen maksamatta olevat kulut 12,9 milj. euroa (15,7). Muut lyhytaikaiset velat 9,3 milj. euroa (4,0) sisältää nostamattomat lainat, joista on tehty maksatuspäätös vuonna 2022 ja joita asiakkaat eivät vielä ole nostaneet Valtiokonttorista.

8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Sisäisen valvonnan tilaa on vuoden aikana arvioitu sisäisten riskikartoitusten ja selvitysten, erilaisten kyselyiden ja henkilöstön kanssa käytyjen keskusteluiden sekä Business Finlandin toiminnasta laadittujen ulkopuolisten arvioiden avulla. Arvioinnin tukena on käytetty valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnon laatimaa sisäisen valvonnan arviointikehikkoa. Innovaattiorahoituskeskuksen sisäisen valvonnan arvioidaan olevan toiminnan laajuuteen ja laatuun nähden hyvällä tasolla.

Vuoden 2022 aikana Business Finlandissa on ollut meneillään useita sisäisen valvonnan kehittämiseen tähtäviä kehittämishankkeita. Hankkeissa on esimerkiksi parannettu ulkoisten palvelutuottajien hallintaa uusien tietojärjestelmien käyttöönoton avulla, täsmennetty ulkomaanverkoston sisäisen valvonnan prosesseja ja vahvistettu valvontavastuuta rekrytoinnilla sekä määritetty ja kuvattu Business Finlandin ydinprosesseja. Jatkossa on syytä kiinnittää erityistä huomiota eri kehittämishankkeissa tehtävien havaintojen ja muutosaihioiden priorisointiin ja toimeenpanoon.

Vuoden 2022 aikana on ollut meneillään myös Business Finlandin toiminnasta annetun lain muutos- ja täs-

mennysprosessi. Laki tullaan todennäköisesti hyväksymään kevään 2023 aikana, ja sen seurauksena Business Finlandin toiminnassa tapahtuvien muutosten valmistelu on käynnistymässä. Vaikka muutoksiin liittyy aina riskejä, tarjoaa muutos kuitenkin hyvän mahdollisuuden yhtiön ja viraston välisen yhteistyön sujuvoittamiselle. Tärkeä on myös varmistaa sisäisen valvonnan hyvä taso muutosvaiheen aikana.

SISÄINEN VALVONTA BUSINESS FINLANDISSA

Business Finlandin sisäisen valvonnan tarkoitus on varmistaa, että talous ja toiminta ovat lainmukaisia, toiminta on tuloksellista, Business Finlandin hallinnassa olevat varat ja omaisuus on turvattu ja johtamisen ja ulkoisen ohjauksen tarpeisiin saadaan oikeat ja riittävät tiedot. Sisäisen valvonnan perustan muodostavat toimiva valvontaympäristö, tavoitteellisuus ja tilivelvollisuus sekä kontrollit, järjestelmät ja riskien arviointi.

Sisäinen valvonta on erottamaton osa kaikkea ydintoimintaa ja sen johtamista. Sisäisen valvonnan tuki varmistaa ja tukee ydintoimintojen osana tapahtuvaa sisäistä valvontaa. Sisäinen tarkastus todentaa sisäisen

valvonnan tuloksellisuuden. Rahoituskeskus valvoo Yhtiön toimintaa ja voi tarkastaa Yhtiön valtiontukitoimintaa tarpeellisessa laajuudessa. Merkittävänä julkisen rahoituksen käyttäjänä Business Finlandilla on korostunut valvontavastuu myöntämänsä ja maksamansa rahoituksen asianmukaisesta käytöstä.

Sisäisen valvonnan tukena toimineessa Compliance-tiimissä työtehtävien pääpaino oli vuonna 2022 häiriörahoitukseen liittyvissä tarkastuksissa. Laatuauditointien osalta keskityttiin RRF-rahoitukseen. Lisäksi jatkettiin Business Finlandin muiden rahoituspalveluiden tarkastuksia aikaisempien vuosien volyymillä. Häiriörahoituksen tarkastamiseen ja valvontaan kehitettyjä toimintatapoja on pystytty hyödyntämään myös muissa Business Finlandin rahoituspalveluissa.

RISKIENHALLINTA BUSINESS FINLANDISSA

Riskienhallintaa tehdään Rahoituskeskuksen ja Yhtiön yhteistyönä. Business Finlandilla on mm. yhteiset riskienhallinnan linjaukset ja se tekee yhteisiä riskikartoituksia. Business Finlandin riskienhallinta on integroitu toimintaprosesseihin, jolloin riskien tunnistaminen ja

hallintakeinojen suunnittelu tehdään kunkin toiminnon yhteydessä. Riskienhallintatoimenpiteet keskitetään merkittävimpiin riskeihin. Riskejä seurataan suunnittelun ja raportoinnin kautta.

Riskienhallinnan toteuttamista varmistaa ja tukee riskienhallinnan erillinen prosessi. Keskeiset riskit raportoidaan Business Finlandissa kaksi kertaa vuodessa. Business Finlandin riskienhallintatiimi tukee riskienhallinnan koordinoitua, seuranta- ja raportointia. Tiimi koostuu neljä kertaa vuodessa.

Vuonna 2022 riskienhallinnan keskeinen tavoite oli riskienhallinnan osaamisen ja tunnettuuden lisääminen. Yhtenä toimenpiteenä osaamisen kehittämisen tueksi laadittiin riskienhallinnan verkkokurssi. Lisäksi systematisoitiin edelleen Business Finlandin palvelualueiden riskeistä raportointia kuukausi- ja vuosiraportoinnin yhteydessä. Riskienhallintatiimi teki riskienhallinnan itsearvioinnin ISO31000 -standardiin pohjatuena. Arvioinnin tulosten pohjalta kehitetään riskienhallintaa edelleen.

Vuosittain tehtävistä erillisistä toiminnan riskikartoituksista jatkettiin vuonna 2021 aloitettua riskienhallintatyötä EU:n elpymis- ja palautumistukivälineeseen (RRF)

liittyen sekä päivitettiin häiriörahoituksen riskikartoitus. Tämän lisäksi tehtiin riskikartoitus Business Finland -lakiuudistukseen liittyen sekä aloitettiin ulkomaantoimintojen hallinnollisten riskien päivitystyö. Ukrainan tilanteen vaikutuksista Business Finlandin toimintaan tehtiin useita riskikartoituksia. Edellisten lisäksi tehtiin erillisiä riskikartoituksia myös muutamista muista toiminta-alueista.

Riskinotossa lähtökohtaisesti tuotosten ja vaikutusten tulee olla suuremmat kuin panokset pitkällä aikavälillä. Strategisissa valinnoissaan ja rahoitus- ja muiden resurssien kohdistamisessa Business Finland on valmis hyväksymään markkinaehtoisia toimijoita suurempia riskejä, kun kansantaloudellisten ja yhteiskunnallisten tuottomahdollisuuksien arvioidaan olevan riittävän suuret. Tällaisten riskien ottaminen ja innovaatio toiminnan riskien jakaminen Suomen kansantaloudessa liittyy Business Finlandin olemassaolon perustaan.

Vuoden 2022 lopussa Business Finlandin keskeisimpiä riskejä, jotka toteutuessaan saattaisivat vaikuttaa merkittävästi Business Finlandin toimintaan ja tuloksellisuuteen, olivat:

- Luottamus Business Finlandin toimintaan ja sen vaikuttavuuteen kyseenalaistuvat.
- Tutkimus- ja innovaatiopolitiikkaa tehdään lyhytjänteisesti ja vaikeasti ennakoitavalla tavalla.
- Business Finland ei kykene olemaan riittävän resilientti muuttuvassa maailmantilanteessa.

- Business Finlandin rooli sekä innovaatorahoituksen ja kv. kasvun tuen synergia kyseenalaistetaan.
- Luottamuksellista tietoa päätyy väärin käsiin, mikä vahingoittaa Business Finlandin mainetta.
- Ulkomaanverkostossa ei pystytä turvaamaan operatiivisen toiminnan hyvää hallintoa.
- Business Finlandin strategian vieminen käyttöön epäonnistuu.
- Business Finland ei pysty varmistamaan innovaatorahoituksen kysyntää ja kohdentumista oikeisiin yrityksiin.
- Toiminnan digitalisointi ja tietojärjestelmät eivät tue Business Finlandin asiakastyön tekemistä.
- Business Finlandin resurssit eivät ole tasapainossa tavoitteiden ja toimintaympäristön edellyttämien muutosten kanssa.
- Henkilöstön hyvinvointi ja tyytyväisyys vaarantuvat työkuormien ja Business Finlandin toimintaa koskevien muutosten vuoksi.

9 Arviointien tulokset

Vuonna 2022 ei ole valmistunut ohjelma-arviointeja. Tehtyjen vaikuttavuusarviointien tuloksista on kerrottu luvussa 3 Vaikuttavuus.

10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

10.1 VIRHEITÄ JA VÄÄRINKÄYTÖKSIÄ KOSKEVAT YHTEENVETOTIEDOT

Rahoituskeskuksen päätökseen ja Yhtiön valtioneuvoston päätökseen saa siihen tyytymätön asiakas hakea oikaisua Rahoituskeskukselta. Asiakkaat tekivät vuonna 2022 Business Finlandin päätöksiin oikaisuvaatimuksia 141 kpl (2021/164 kpl; 2020/705 kpl). Oikaisuvaatimuksista 65 kpl kohdistui koronapandemia-ajan häiriörahoitukseen liittyviin päätöksiin (46 %). Vuoden 2022 aikana hylätyistä oikaisuvaatimuksista valitettiin hallinto-oikeuteen 22 tapauksessa, joista 19 liittyi häiriörahoitukseen (v. 2021: 18 valitusta/13 häiriörahoitus; v. 2020: 19 valitusta/12 häiriörahoitus).

Vuonna 2022 annettiin 25 hallinto-oikeuden päätöstä, joissa valitus hylättiin kokonaan 17 tapauksessa, hyväksyttiin kokonaan kahdessa ja hyväksyttiin joltain osin kolmessa tapauksessa. Korkein hallinto-oikeus antoi kolme päätöstä, joista jokaisessa valituslupa on hylätty. Rahoituskeskus on hakenut valituslupaa yhteen hallinto-oikeudessa hyväksytyyn valitukseen.

Yksi käräjäoikeuden rikosoikeus tuomio annettiin. Epäillyistä rahoituksen väärinkäytöksistä tehtiin vuonna 2022 yhteensä 20 tutkintapyyntöpäätöstä, jotka kaikki liittyivät häiriörahoitukseen (2021: 2 kpl, 2020: 5 kpl; 2019: 1 kpl). (Tutkintapyyntöistä kaksi kohdistuu yhden yrityksen esiselvitys- ja kehitysrahoitushankkeille ja tutkintapyyntöistä 13 kohdistuu yritysryppäeseen).

Business Finland Oy:n tytäryhtiö nosti v 2018 Yhdysvalloissa siviilikanteen tytäryhtiön entistä työntekijää kohtaan perustuen entisen työntekijän epäilyihin taloudellisiin väärinkäyttöihin vuosina 2011–2017. Epäselvien kulujen määrä kirjanpidossa vuosilta 2011–2017 on merkittävä, yhteensä noin 4,8 milj. dollaria. Kanteen käsittelyn edetessä epäilyt väärinkäytöksistä ovat vahvistuneet. Asia käsitellään alioikeudessa paikallisten lakien ja prosessien mukaisesti. Prosessissa saatiin vuoden 2020 aikana myönteisiä välipäätöksiä ja osatuomioita, mutta kokonaisuuden käsittely on vuoden 2022 lopussa edelleen kesken.

Vuoden 2022 aikana oli yhteensä 10 raportoitua tietoturvapoikkeamaa (v. 2021: 5 kpl, v. 2020: 9 kpl). Asiakastietojen, liikesalaisuuksien tai salassa pidettävien tietojen joutumista vääriin käsiin ei ole havaittu.

Vuoden 2022 aikana tietosuojapoikkeamia on ollut kaksi (v. 2021: 5 kpl). Molemmissa tapauksissa havainto ja ilmoitus ovat tulleet Business Finlandin sisältä. Business Finland on kouluttanut henkilöstöään, jotta vastavia poikkeamia ei tapahtuisi uudelleen. Poikkeamista ei ole syntynyt korkeaa riskiä rekisteröidyn oikeuksille tai vapauksille. Ilmoituksia tietosuojavaltuutetun toimistoon ei ole tehty. Tietosuojaan liittyviä väärinkäytöksiä ei ole havaittu.

10.2 TAKAISINPERINTÄÄ KOSKEVAT YHTEENVETOTIEDOT

Rahoituskeskus teki vuonna 2022 takaisinperintäpäätöksen 323 avustusprojektiin (268 kpl), joista 297 kap-

paletta (212 kpl) kohdistui häiriörahoituspäätöksiin. Laskutetuista häiriöavustuksiin liittyvistä takaisinperintäpäätöksistä 53 kappaletta (33 kpl) on siirretty ulosottoon ja seitsemän yhtiötä on mennyt konkurssiin. Euro-määräisesti avustusten takaisinperintöjen määrä kasvoi noin 50 % 2021 vuoteen verrattuna. Kasvu johtui merkittävilta osin häiriörahoituksen aiheuttamista takaisinperinnöistä, joiden määrä oli 5,6 milj. euroa (2,5 milj. euroa).

Takaisinperintään johtavia syitä on erilaisia. Häiriörahoitusta on myönnetty myös yrityksille, joilla ei ollut aiempaa kokemusta julkisen rahoittajan kanssa toimimisesta, eikä rahoitettaviin projekteihin liittyvistä tilitysmenettelyistä. Häiriörahoituksessa maksettiin ennakkona 70 % avustuksen määrästä. Tällöin on mahdollista, että maksettu ennakko on ollut liian suuri toteutuneisiin kustannuksiin nähden. Muita yleisiä syitä rahoituksen takaisinperintään ovat tarkastuksissa löydetyt havainnot kustannuksista, jotka eivät ole hyväksyttäviä sekä se, että yritys on toiminut rahoitusehtojen vastaisesti ja jättänyt esim. toimittamatta rahoitusehtojen edellyttämät dokumentit loppuraportoinnin yhteydessä.

Lainojen takaisinperintäpäätöksiä tehtiin yhteensä 36 kappaletta (40 kpl). Lainojen takaisinperinnät käsitellään Valtiokonttorissa.

Business Finlandissa ei ole ollut EU-rahoitukseen liittyviä säännönvastaisuuksia tai takaisinperintöjä.

	2018	2019	2020	2021	2022
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen	795 334	638 255	1 046 950	3 963 981	6 019 508
Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan	1 861 923	4 026 873	2 788 240	6 706 831	4 421 985
Laskutetut takaisinperinnät yhteensä	2 657 257	4 665 128	3 835 190	10 670 812	10 441 492

TAULUKKO 22 LASKUTETUT TAKAISINPERINNÄT 2018-2022
Lainojen takaisinperinnät käsitellään Valtionkonttorissa.

11 Talousarvion toteumalaskelma

INNOVAATORAHOITUSKESKUS BUSINESS FINLANDIN TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2022	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
12. Sekalaiset tulot	10 360 165,05	23 889 447	30 281 188,15	6 391 741,26	127
12.32.99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan	8 718 455,21	2 300 000	8 691 741,26	6 391 741,26	378
12.32.99.01. Business Finland -viraston tulot	8 718 455,21	2 300 000	8 691 741,26	6 391 741,26	378
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	250 275,20	21 127 013	21 127 013,00	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	1 391 434,64	462 434	462 433,89	0,00	100
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja	11 822 984,35	11 159 671	11 159 670,57	0,00	100
13.01.05. Korot muista lainoista	11 822 984,35	11 159 671	11 159 670,57	0,00	100
15. Lainat	80 486 735,08	65 459 881	65 459 881,01	0,00	100
15.01.04. Muiden lainojen lyhennykset	80 486 735,08	65 459 881	65 459 881,01	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	102 669 884,48	100 508 998	106 900 739,73	6 391 741,26	106

INNOVAATIORAHOITUSKESKUS BUSINESS FINLANDIN TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2022	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Käyttö vuonna 2022	Siirretty seuraavalle vuodelle	
24.	Ulkoministeriön hallinnonala	2 600 000,00	2 000 000	96 110,00	1 903 890,00	2 000 000,00	0,00	3 155 888,00	5 155 888,00	1 166 402,00	3 950 471,00
24.30.66.	Varsinainen kehitysyhteistyö (S3)	2 600 000,00	2 000 000	96 110,00	1 903 890,00	2 000 000,00	0,00	3 155 888,00	5 155 888,00	1 166 402,00	3 950 471,00
	24.30.66.4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö (EK)	2 600 000,00	2 000 000	96 110,00	1 903 890,00	2 000 000,00	0,00	3 155 888,00	5 155 888,00	1 166 402,00	3 950 471,00
32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	844 266 325,72	853 740 552	572 858 173,64	84 685 582,53	657 543 756,17	196 196 796,11	195 644 387,35	357 490 387,35	174 777 784,60	161 624 604,75
32.01.05.	Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot (netto) (S3)	107 268 000,00	112 446 000	77 160 417,47	35 285 582,53	112 446 000,00	0,00	40 395 511,35	152 841 511,35	109 606 693,50	43 074 817,85
	32.01.05.1. Toimintamenot (KPY)	19 611 000,00	14 248 000	2 919 402,41	11 328 597,59	14 248 000,00	0,00	20 231 246,12	34 479 246,12	15 801 068,57	18 518 177,55
	32.01.05.2. Business Finland -yhtiöltä ostettavat palvelut (KPY)	81 483 000,00	84 888 000	71 254 098,45	13 633 901,55	84 888 000,00	0,00	16 092 115,01	100 980 115,01	87 346 213,46	13 633 901,55
	32.01.05.3. Sanktioluonteiset menot (EK) (enintään)	1 000 000,00	1 000 000		1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	740 438,11	1 740 438,11	430 715,32	1 309 722,79
	32.01.05.4. RRF-ohjelma	5 174 000,00	12 310 000	2 986 916,61	9 323 083,39	12 310 000,00	0,00	3 331 712,11	15 641 712,11	6 028 696,15	9 613 015,96
	32.01.05.4.01. Luovien alojen rakennetuki (RRF pilari3) (EK) (varattu)	340 000,00	580 000	257 726,22	322 273,78	580 000,00	0,00	275 509,46	855 509,46	533 235,68	322 273,78
	32.01.05.4.02. Vähähiilisen vedyn sekä hiilidioksidin talteenotto ja hyödyntäminen (RRF pilari1) (EK) (varattu)	134 000,00	600 000		600 000,00	600 000,00	0,00	110 140,08	710 140,08	74 997,96	635 142,12
	32.01.05.4.03. Teollisuuden vähähiilisyyden, kiertotalouden, digitaalisuus ja teollinen palveluvienti (RRF pilari3) (EK) (varattu)	240 000,00	800 000	244 109,49	555 890,51	800 000,00	0,00	188 312,47	988 312,47	432 421,96	555 890,51
	32.01.05.4.04. Keskeisten materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäyttö ja kierrätys (RRF pilari1) (EK) (varattu)	400 000,00	600 000		600 000,00	600 000,00	0,00	321 081,17	921 081,17	244 506,46	676 574,71
	32.01.05.4.05. 6G:n, tekoälyn ja kvanttilaskennan kehittämissympäristöt (RRF pilari2) (EK) (varattu)	100 000,00	100 000		100 000,00	100 000,00	0,00	83 497,15	183 497,15	57 257,48	126 239,67
	32.01.05.4.06. Innovaatio- ja tutkimusinfrastruktuuri (RRF pilari3) (EK) (varattu)	100 000,00	300 000	92 606,13	207 393,87	300 000,00	0,00	74 909,83	374 909,83	167 515,96	207 393,87

INNOVAATIORAHOITUSKESKUS BUSINESS FINLANDIN TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

	32.01.05.4.07. Veturihankkeet (RRF pilari3) (EK) (varattu)	400 000,00	500 000	500 000,00	500 000,00	0,00	342 180,62	842 180,62	190 204,55	651 976,07	
	32.01.05.4.08. Avainalojen vauhdittaminen ja osaamisen vahvistaminen (RRF pilari3) (EK) (varattu)	100 000,00	270 000	160 718,45	109 281,55	270 000,00	0,00	62 798,61	332 798,61	223 517,06	109 281,55
	32.01.05.4.09. Innovatiiviset kasvuyritykset (RRF pilari3) (EK) (varattu)	100 000,00	200 000	200 000,00		200 000,00	0,00	32 799,24	232 799,24	232 799,24	
	32.01.05.4.10. Kiinteistö- ja rakentamisalan vähähiilisten ratkaisujen tukiohjelma (RRF pilari1) (EK) (varattu)	60 000,00	1 300 000	576 796,07	723 203,93	1 300 000,00	0,00	27 267,97	1 327 267,97	604 064,04	723 203,93
	32.01.05.4.11. Matkailualan kestävä ja digitaalinen kasvu (RRF pilari3) (EK) (varattu)	3 000 000,00	6 000 000	1 158 917,68	4 841 082,32	6 000 000,00	0,00	1 655 894,66	7 655 894,66	2 814 812,34	4 841 082,32
	32.01.05.4.12. Terveys- ja hyvinvointiosaaminen ja -teknologiat (RRF pilari3) (EK) (varattu)	200 000,00	400 000	147 572,97	252 427,03	400 000,00	0,00	157 320,85	557 320,85	304 893,82	252 427,03
	32.01.05.4.13. Maahanmuuton digitaalinen infrastruktuuri (RRF pilari3) (EK) (varattu)		110 000	110 000,00		110 000,00	0,00		110 000,00	110 000,00	
	32.01.05.4.14. Teollisuuden prosessien suora sähköistäminen ja vähähiilistäminen (RRF pilari1) (EK) (varattu)		400 000	18 741,34	381 258,66	400 000,00	0,00		400 000,00	18 741,34	381 258,66
	32.01.05.4.15. Mikroelektroniikan arvoketju (RRF pilari2) (EK) (varattu)		150 000	19 728,26	130 271,74	150 000,00	0,00		150 000,00	19 728,26	130 271,74
32.01.29.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	21 138 831,75	23 242 578	23 242 578,28		23 242 578,28	0,00				
32.20.40.	Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (A)	458 077 628,17	416 305 000	307 289 373,89		307 289 373,89	109 015 626,11				
	32.20.40.1. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen	457 729 163,17	377 566 000	300 231 202,89		300 231 202,89	77 334 797,11				
	32.20.40.3. RRF-ohjelma TKI		38 739 000	7 058 171,00		7 058 171,00	31 680 829,00				
	32.20.40.3.01. Materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäytön ja kierrätyksen edistäminen (RRF pilari1)(EK) (varattu)		17 700 000	2 041 130,00		2 041 130,00	15 658 870,00				
	32.20.40.3.02. Innovatiivisten kasvuyritysten tukeminen (RRF pilari3) (EK) (varattu)		5 800 000	1 124 590,00		1 124 590,00	4 675 410,00				

INNOVAATORAHOITUSKESKUS BUSINESS FINLANDIN TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

	32.20.40.3.03. Avainalojen vauhdittaminen ja osaamisen vahvistaminen (RRF pilari3) (EK) (varattu)		7 239 000	689 201,00	689 201,00	6 549 799,00				
	32.20.40.3.04. Kiinteistö- ja rakentamisalan vähähiilisten ratkaisujen tukiohjelma (RRF pilari1) (EK) (varattu)		4 100 000	1 162 283,00	1 162 283,00	2 937 717,00				
	32.20.40.3.05. Luovien alojen rakennetuki (RRF pilari3) (EK) (varattu)		1 900 000	1 363 103,00	1 363 103,00	536 897,00				
	32.20.40.3.10. Teollisuuden vähähiilisen, kiertotalouden ja digitaalisen uudistumisen edistämisen ja teollisen palveluviennin kasvattamisen ohjelma (RRF pilari3) (EK) (varattu)		600 000			600 000,00				
	32.20.40.3.11. Terveys- ja hyvinvointiteknologiat ja osaaminen (RRF pilari3) (EK) (varattu)		600 000	104 945,00	104 945,00	495 055,00				
	32.20.40.3.12. Matkailualan kestävän ja digitaalisen kasvun tukeminen (RRF pilari3) (EK) (varattu)		800 000	572 919,00	572 919,00	227 081,00				
	32.20.40.6. Luovien alojen rakennetuki (EK) (varattu)	348 465,00								
32.20.41.	Energiatuki (A)	23 288 562,00	28 000 000	24 097 806,00	24 097 806,00	3 902 194,00				
	32.20.41.1. Energiatuki		28 000 000	24 097 806,00	24 097 806,00	3 902 194,00				
32.20.43.	Yritysvetoisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan sekä kiertotalouden ja toimialojen kasvun tukeminen (S3)	58 200 000,00					121 238 876,00	121 238 876,00	50 261 091,10	50 049 786,90
	32.20.43.1. Avustukset tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan sekä kiertotalouteen ja eri toimialoille (KPY)	58 200 000,00					121 238 876,00	121 238 876,00	50 261 091,10	50 049 786,90
32.20.46.	Laivanrakennuksen innovaatiotuki (A)	4 230 067,00	19 785 000	10 421 199,00	10 421 199,00	9 363 801,00				
32.20.83.	Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (A)	135 851 799,80	187 550 000	121 984 825,00	121 984 825,00	65 565 175,00				
32.20.87.	Pääomallainat teollisuuden uudistumiseen ja yritysvetoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen (A)	14 206 000,00	14 350 000	6 000 000,00	6 000 000,00	8 350 000,00				
32.30.64.	EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin (A)	2 905 437,00	2 661 974	2 661 974,00	2 661 974,00	0,00				

INNOVAATORAHOITUSKESKUS BUSINESS FINLANDIN TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

	32.30.64.07. EAKR 2014-2020 (KPY)	2 905 437,00	2 661 974	2 661 974,00		2 661 974,00	0,00				
32.40.89.	Pääomasijoitus Business Finland Venture Capital Oy:lle (S3)	19 100 000,00	49 400 000		49 400 000,00	49 400 000,00	0,00	34 000 000,00	83 400 000,00	14 900 000,00	68 500 000,00
32.50.03.	Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen (S2)							10 000,00	10 000,00	10 000,00	0,00
Määrärahatilit yhteensä		846 866 325,72	855 740 552	572 954 283,64	86 589 472,53	659 543 756,17	196 196 796,11	198 800 275,35	362 646 275,35	175 944 186,60	165 575 075,75

TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMAN TIEDOT VALTUUKSISTA JA NIIDEN KÄYÖSTÄ MOMENTIN TARKKUUDELLA

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Vuoden 2022 valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu v. 2023 TA:ssa	Talousarvio-menot 2022	Määräraha-tarve 2023	Määräraha-tarve 2024	Määräraha-tarve 2025	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen	4 134 693	571 518	23 298	594 816	557 138	37 678	33 964	307 289	386 620	287 520	160 220	79 620	913 980
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 134 693							264 034	234 520	132 730	48 760	22 800	438 810
Vuonna 2022 käytettävissä olleet valtuudet		571 518	23 298	594 816	557 138	37 678	33 964	43 255	152 100	154 790	111 460	56 820	475 170
32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan	1 800 889	146 823	48 000	194 823	194 706	117	48	121 985	113 100	43 600	14 700	9 050	180 450
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	1 800 889							72 090	34 600	9 600	3 700	1 350	49 250
Vuonna 2022 käytettävissä olleet valtuudet		146 823	48 000	194 823	194 706	117	48	49 895	78 500	34 000	11 000	7 700	131 200
32.20.87 Pääomalainat teollisuuden uudistumiseen ja yritysvetoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen	80 000	0	0	0	0	0	0	6 000	10 350	4 250	0	0	14 600
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	80 000							6 000	10 350	4 250	0	0	14 600
Vuonna 2022 käytettävissä olleet valtuudet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	6 015 582	718 341	71 298	789 639	751 843	37 795	34 012	435 274	510 070	335 370	174 920	88 670	1 109 030
Jakopäätöksillä saadut valtuudet:													
32.20.46 Laivanrakennuksen innovaatiotuki	84 074	15 000	11 595	26 595	2 338	24 257	20 000	10 421	24 144	12 872	3 000	0	40 016
Aikaisempien vuosien valtuudet	84 074							10 421	22 274	12 404	3 000	0	37 678
Vuonna 2022 käytettävissä olleet valtuudet		15 000	11 595	26 595	2 338	24 257	20 000	0	1 870	468	0	0	2 338
32.20.41 Energiatuki	157 288	126 370	3 000	129 370	118 104	11 266	11 266	24 098	84 356	46 048	23 637	0	154 041
Aikaisempien vuosien valtuudet	157 288							22 991	24 808	9 500	3 363	0	37 671
Vuonna 2022 käytettävissä olleet valtuudet		126 370	3 000	129 370	118 104	11 266	11 266	1 107	59 548	36 548	20 274	0	116 370

32.30.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin (2014-2020)	51 585	0	0	0	0	0	0	2 662	1 397	1 052	351	701	3 501
Aikaisempien vuosien valtuudet	51 585							2 662	1 397	1 052	351	701	3 501
Vuonna 2022 käytettävissä olleet valtuudet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	292 947	141 370	14 595	155 965	120 442	35 523	31 266	37 181	109 897	59 972	26 987	701	197 558
Valtuudet yhteensä	6 308 529	859 711	85 893	945 604	872 286	73 318	65 278	472 455	619 967	395 342	201 907	89 371	1 306 588

**) Momentti 32.30.64 ollut aikaisemmin 32.50.64

***) Momentti 32.20.41 ollut aikaisemmin 32.60.40

***) Momentti 32.20.40 sisältää TEM:n vuonna 2019 supertietokoneeseen sidottua valtuutta 2,045 M€, jota ei voida enää käyttää

12 Tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2022-31.12.2022		1.1.2021-31.12.2021	
TOIMINNAN TUOTOT				
Muut toiminnan tuotot	<u>249 433,60</u>	249 433,60	<u>489 394,15</u>	489 394,15
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	16 509,28		14 316,46	
Henkilöstökulut	12 254 869,38		11 375 212,66	
Vuokrat	744 436,02		669 871,74	
Palvelujen ostot	99 408 613,57		90 968 501,10	
Muut kulut	1 012 235,65		963 752,68	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-1 074 869,64		-850 235,12	
Poistot	<u>986 443,77</u>	<u>-113 348 238,03</u>	<u>814 569,44</u>	<u>-103 955 988,96</u>
JÄÄMÄ I		-113 098 804,43		-103 466 594,81
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	11 572 036,51		12 155 542,17	
Rahoituskulut	<u>-77 993 299,49</u>	-66 421 262,98	<u>-63 678 160,21</u>	<u>-51 522 618,04</u>
JÄÄMÄ II		-179 520 067,41		-154 989 212,85
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot EU:n toimielimiltä ja muilta elimiltä	304 005,76		492 130,20	
Muut siirtotalouden tuotot ulkomailta	<u>0,00</u>	304 005,76	<u>18 784,25</u>	510 914,45
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle pl. hyvinvointialuehallinto	6 757 217,22		6 457 086,43	
Siirtotalouden kulut sosiaaliturvarahastoille	18 200,00		141 228,00	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	221 588 314,68		177 534 601,51	
Siirtotalouden kulut rahoitus- ja vakuutuslaitoksille	258 189,00		204 620,00	
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	1 519 609,00		2 137 965,00	
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	-92 570,00		0,00	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	26 130 643,00		15 431 104,22	
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	<u>125 517 608,44</u>	<u>-381 697 211,34</u>	<u>284 705 823,74</u>	<u>-486 612 428,90</u>
JÄÄMÄ III		-560 913 272,99		-641 090 727,30
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Suoritettavat arvonlisäverot	<u>-23 242 578,28</u>	<u>-23 242 578,28</u>	<u>-21 138 831,75</u>	<u>-21 138 831,75</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-584 155 851,27</u>		<u>-662 229 559,05</u>

13 Tase

	31.12.2022		31.12.2021	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	3 394 379,49		4 110 005,81	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>807 293,39</u>	4 201 672,88	<u>726,40</u>	4 110 732,21
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	<u>0,00</u>	0,00	<u>2 514,80</u>	2 514,80
KÄYTTÖMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	117 452 600,00		102 552 600,00	
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	<u>121 211 223,12</u>	<u>238 663 823,12</u>	<u>135 506 450,46</u>	<u>238 059 050,46</u>
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ		242 865 496,00		242 172 297,47
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	<u>1 003 370 119,22</u>	1 003 370 119,22	<u>1 005 448 922,28</u>	1 005 448 922,28
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	583 983,71		339 982,60	
Siirtosaamiset	4 240 672,05		14 857 445,91	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>5 987 556,90</u>	10 812 212,66	<u>3 437 241,94</u>	18 634 670,45
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön menotilit	-227,48		-229,42	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	<u>0,00</u>	<u>-227,48</u>	<u>-3 616,00</u>	<u>-3 845,42</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		1 014 182 104,40		1 024 079 747,31
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>1 257 047 600,40</u>		<u>1 266 252 044,78</u>

	31.12.2022		31.12.2021	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	177 908 591,64		177 908 591,64	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	1 052 065 597,42		1 028 773 425,78	
Pääoman siirrot	585 011 429,34		685 521 730,69	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-584 155 851,27</u>	1 230 829 767,13	<u>-662 229 559,05</u>	1 229 974 189,06
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN				
Muut pitkäaikaiset velat	<u>0,00</u>	0,00	<u>2 000 000,00</u>	2 000 000,00
LYHYTAIKAINEN				
Saadut ennakot	317 981,85		517 715,91	
Ostovelat	405 593,36		10 934 847,00	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	258 208,95		256 236,54	
Edelleen tilittävät erät	241 032,64		222 480,83	
Siirtovelat	15 721 548,47		18 331 722,44	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>9 273 468,00</u>	<u>26 217 833,27</u>	<u>4 014 853,00</u>	<u>34 277 855,72</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		26 217 833,27		36 277 855,72
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>1 257 047 600,40</u>		<u>1 266 252 044,78</u>

14 Liitetiedot

LIITE 1: SELVITYS TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISTA JA VERTAILTAVUUDESTA

1) Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen:

Momenttien 32.20.40 ja 32.20.83 vuodelta 2021 käyttämättä jääneistä myöntövaltuuksista sai tehdä päätöksiä vielä vuonna 2022.

Toisessa lisätalousarviossa momentilta 32.20.40 Tutkimus- kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen vähennettiin määrärahaa 20,65 milj. euroa ja neljännessä lisätalousarviossa 36,55 milj. euroa. 2 LTA:n vähennyksestä 11 milj. euroa aiheutui materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäytön ja kierrätyksen edistämiseen (RRF pilari1), 1,65 milj. euroa mikroelektronikan arvoketjuun (RRF pilari2) ja 8 milj. euroa veturiyrittäjärahoitukseen (RRF pilari3) varatun määrärahan maksatusten tarkistuksesta. 4 LTA:n määrärahan muutoksessa otettiin huomioon lisäyksenä 300 000 euroa matkailualan kestävän ja digitaalisen kasvun tuke-

miseen (RRF pilari3) sekä vähennyksenä 1,65 milj. euroa mikroelektronikan arvoketjuun (RRF pilari2), 1,4 milj. euroa 6G:n, tekoälyn ja kvanttilaskennan kehittämissymppäristöihin (RRF pilari2) ja 3,8 milj. euroa innovaatio- ja tutkimusinfrastruktuurin edistämiseen (RRF pilari3) varatun määrärahan maksatusten tarkistuksina sekä 30 milj. euroa maksatusten tarkistuksina. Neljännessä lisätalousarviossa valtuutta vähennettiin 1 milj. euroa johtuen matkailualan kestävän ja digitaalisen kasvun tukemisen (RRF pilari3) uudelleenkohdennuksesta.

Toisessa lisätalousarviossa vähennettiin momentin 32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan määrärahoja 56 milj. euroa. Vähennys aiheutui koronapandemiaan liittyvien häiriölainojen ennakoitua vähäisemmästä kysynnästä.

Toisessa lisätalousarviossa myönnettiin momentille 32.20.87 Pääomalinat teollisuuden uudistumiseen ja yritysvetoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen lisäystä 6,1 milj. euroa. Lisäys aiheutui maksatusten tarkistuksista.

Toisessa lisätalousarviossa myönnettiin momentille 32.01.05 Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot lisäystä 523 000 euroa ja neljännessä

lisätalousarviossa 3,16 milj. euroa. 2. LTA:n määrärahan muutoksessa otettiin huomioon lisäyksenä 128 000 euroa Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin palkkausten tarkistuksiin ja 605 000 euroa Business Finland Oy:n palvelusopimukseen palkkausten tarkistuksiin liittyen sekä vähennyksenä 210 000 euroa maahanmuuton digitaaliseen infrastruktuuriin varatun elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisen määrärahan siirtämiselle 26.40.01. 4. LTA:n lisäyksestä 2 milj. euroa aiheutui Suomeen suuntautuvan kansainvälisen matkailukysynnän edistämistoimenpiteistä, 160 000 euroa peruutetun määrärahan uudelleenbudjetoinnista korona-avustusten käsittelyyn ja 1 milj. euroa matkailualan kestävän ja digitaalisen kasvun tukemisen (RRF pilari3) uudelleenkohdennuksesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö osoitti 20.1.2022 momentilta 32.20.41 Energiatuki valtuutta 30 milj. euroa ja arviomäärärahaa 28 milj. euroa energiatakijahankkeiden maksatuksiin. 27.9.2022 TEM osoitti lisää valtuutta 10 milj. euroa ja 23.11.2022 86,37 milj. euroa, josta 61,37 milj. euroa RRF-vety-IPCEI hankkeiden rahoittamiseen ja 25 milj. euroa akkustrategian mukaisille investoinneille. 16.12. osoitettiin lisää valtuutta 3 milj. euroa. Kyse oli valtion 2022 talousarvion momentin 32.20.41 vuodelta 2021 uusitusta myöntövaltuudesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö on päätöksellään 16.12.2021 on osoittanut Materiaalitehokkuuskatselmus-rahoituspalvelun käynnistämisestä, järjestämisestä ja ylläpidosta -hankkeeseen määrärahaa enintään 100 000

euron kustannuksiin ajalle 1.12.2021-30.11.2022. BF on käsitellyt rahoitusta yhteisrahoitteisena toimintana toimintamenomomentilla 32.01.05 ja ministeriö maksoi BF:n toimintamenoihin kirjatut toteutuneet kustannukset n. 17 000 euroa laskutuksen perusteella.

Työ- ja elinkeinoministeriö osoitti 13.12.2022 päätöksellään vuoden 2021 jakamatonta määrärahaa 10 000 euroa momentilta 4.21.32.50.03 BF:n toteuttamaan sosiaalisen median kampanjaan.

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi 3.2.2022 määrärahan kirjausoikeutta 19,785 milj. euroa ja valtuutta 26,595 milj. euroa momentille 32.20.46 Laivanrakennuksen innovaatiotuki.

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi 29.3.2022 enintään 225 500 euron käyttöoikeuden kulutusmenoihin ajalle 1.3.2022-28.2.2023 momentilta 32.30.40 kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomaisen osaamiskeskuksen toimintaan. Hankekoordinaattori Motiva Oy todentaa kustannusten hyväksyttävyyden. Hanketta käsitellään BF:n kirjanpidossa yhteisrahoitteisena toimintana toimintamenomomentilla 32.01.05. Ministeriöltä laskutettiin kuluja v. 2022 aikana yhteensä n. 64 000 euroa.

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi 10.1.2022 arviomäärärahan kirjausoikeuden momentilta 32.30.64.07 vuodelle 2022. Ministeriö on päätöksellään 26.1.2022 vahvistanut EAKR 2014-2020 arviomäärärahan käytön 2 661 974 euroa vuodelle 2022. Uutta valtuutta ei myönnetty v. 2022.

Ulkoministeriö myönsi 8.6.2022 2 milj. euron kirjausoi-
keuden momentille 24.30.66 Developing Markets Plat-
form -ohjelmaan. Määräraha on kolmevuotinen siirto-
määräraha ja on käytettävissä 31.12.2024 saakka.

BF solmi puolustusministeriön kanssa yhteistoimin-
tasopimuksen, jossa BF toteuttaa Euroopan puolustusra-
haston (EDF) kansallista neuvontatehtävää yhteistyössä
puolustusministeriön kanssa. Puolustusministeriö si-
toutuu maksamaan 50% hankkeen kustannuksista, kui-
tenkin enintään 50 000 euroa. Ministeriöltä laskutettiin
vuoden 2022 kustannuksia n. 36 000 euroa.

BF palautti 11.8.2022 Ulkoministeriölle momentin
4.20.24.30.66.4 määrärahaa 0,34 milj. euroa. Palautus
koski hankerahoitukseen osoitettua vuoden 2020 talous-
arvion määrärahaa.

2) valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ul-
komaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut si-
toumukset euroiksi

Business Finlandin valuuttamääräiset laskut mak-
setaan Valtiokonttorin hallinnoimilta valuuttatileiltä ja
kurssierojen käsittely sisältyy valuuttakauppaprosessiin.

3) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja
jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä niissä tapahtu-
neiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja ku-
lujäämään sekä taseessa ilmoitettavien erien muodos-
tumiseen

Business Finlandin tilinpäätös on laadittu noudattaen
talousarviolakia ja -asetusta sekä valtiovarainministeri-
ön ja valtiokonttorin määräyksiä ja ohjeita. Arvostuspe-
rusteissa ei ole tehty muutoksia.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu yhdenmu-
kaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden talou-
dellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäises-
tä hankintamenosta poistosuunnitelman mukaisesti.

4) Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut,
talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset

BF myönsi työ- ja elinkeinoministeriön pyynnöstä
TEM:ille käyttöön vuoden 2022 valtuutta 2,045 milj.
euroa eurooppalaisen suurteholaskennan EuroHPC-su-
pertieskoneen kansalliseen rahoitusosuuteen. TEM kui-
tenkin palautti BF:n jakaman valtuuden tarpeettomana.
Koska TEM oli tehnyt alkuperäisen rahoituspäätöksen
vuonna 2019, palautettu valtuus jouduttiin jättää käyt-
tämättä.

LIITE 2: NETTOUTETUT TULOT JA MENOT

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2022	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
32.01.05.											
Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot (nettob)(S3)	Bruttomenot	107 723 418,15	77 401 905,39		112 687 487,92					109 848 181,42	
	Bruttotulot	455 418,15	241 487,92		241 487,92					241 487,92	
	Nettomenot	107 268 000,00	112 446 000	77 160 417,47	35 285 582,53	112 446 000,00	0,00	40 395 511,35	152 841 511,35	109 606 693,50	43 074 817,85

LIITE 3: ARVIOMÄÄRÄRAHOJEN YLITYKSET

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilla ei ole esitettävää liitteellä 3.

LIITE 4: PERUUTETUT SIIRRETYT MÄÄRÄRAHAT

Päälukan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
24. Ulkoministeriön hallinnonala		39 015,00
Vuosi 2020		39 015,00
24.30.66.4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö (EK)	39 015,00	
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		21 087 998,00
Vuosi 2020		21 087 998,00
32.01.05.1. Toimintamenot (KPY)	160 000,00	
32.20.43.1. Avustukset tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan sekä kiertotalouteen ja eri toimialoille (KPY)	20 927 998,00	
Päälukat yhteensä		21 127 013,00
Vuosi 2020		21 127 013,00

LIITE 5: HENKILÖSTÖKULUJEN ERITTELY

	2022	2021
Henkilöstökulut	10 303 348,70	9 608 644,27
Palkat ja palkkiot	10 156 928,98	9 500 327,72
Tulosperusteiset erät	5 801,00	5 699,00
Lomapalkkavelan muutos	140 618,72	102 617,55
Henkilösivukulut	1 951 520,68	1 766 568,39
Eläkekulut	1 743 821,87	1 557 534,63
Muut henkilösivukulut	207 698,81	209 033,76
Yhteensä	12 254 869,38	11 375 212,66
Johdon palkat ja palkkiot, josta	639 625,85	539 485,96
- tulosperusteiset erät	5 801,00	5 699,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	1 880,00	2 160,00
Johto	1 120,00	960,00
Muu henkilöstö	760,00	1 200,00

LIITE 6: SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET JA NIIDEN MUUTOKSET

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttö-omaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
Aineettomat hyödykkeet				
112 Aineettomat oikeudet	tasapoisto			
1120 Ostetut atk-ohjelmistot		5 vuotta	20 %	0 %
114 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto			
1140 Itsevalmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat		5 vuotta	20 %	0 %
1149 Muut pitkäaikaiset menot		3 vuotta	33 %	0 %
Aineelliset hyödykkeet				
125 - 126 Koneet ja laitteet	tasapoisto			
1250 Autot ja muut maakuuljetusvälineet		5 vuotta	20,00	0 %
1254 Kevyet työkoneet		7 vuotta	14,29	0 %
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet		3 vuotta	33,33	0 %
1256 Toimistokoneet ja -laitteet		5 vuotta	20,00	0 %
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet		5 vuotta	20,00	0 %
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet		5 vuotta	20,00	0 %
1269 Muut koneet ja laitteet		5 vuotta	20,00	0 %
127 Kalusteet	tasapoisto	5 vuotta	20,00	0 %
128 Muut aineelliset hyödykkeet	ei poistoja			
130 Käyttöomaisuusarvopaperit	ei poistoja			
136 Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	ei poistoja			

LIITE 7: KANSALLIS- JA KÄYTTÖMAISUUDEN SEKÄ MUIDEN PITKÄVAIKUTTEISTEN MENOJEN POISTOT

	Aineettomat hyödykkeet		Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot 119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2022	4 919 644,89	726,40	4 920 371,29
Lisäykset	268 302,65	1 074 869,64	1 343 172,29
Vähennykset	0,00	-268 302,65	-268 302,65
Hankintameno 31.12.2022	5 187 947,54	807 293,39	5 995 240,93
Kertyneet poistot 1.1.2022	-809 639,08	0,00	-809 639,08
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-983 928,97	0,00	-983 928,97
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2022	-1 793 568,05	0,00	-1 793 568,05
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	3 394 379,49	807 293,39	4 201 672,88

	Aineelliset hyödykkeet			Yhteensä
	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet 129 Muut ennakkomaksut	
Hankintameno 1.1.2022	12 574,00			12 574,00
Lisäykset	0,00			0,00
Vähennykset	0,00			0,00
Hankintameno 31.12.2022	12 574,00			12 574,00
Kertyneet poistot 1.1.2022	-10 059,20			-10 059,20
Vähennysten kertyneet poistot	0,00			0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-2 514,80			-2 514,80
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00			0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00			0,00
Kertyneet poistot 31.12.2022	-12 574,00			-12 574,00
Arvonkorotukset	0,00			0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	0,00			0,00

	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		Yhteensä
	130 Käyttöomaisuus- arvopaperit	136 Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	
Hankintameno 1.1.2022	102 552 600,00	135 506 450,46	238 059 050,46
Lisäykset	14 900 000,00	6 000 000,00	20 900 000,00
Vähennykset	0,00	-2 878 410,07	-2 878 410,07
Hankintameno 31.12.2022	117 452 600,00	138 628 040,39	256 080 640,39
Kertyneet poistot 1.1.2022	0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonlennukset	0,00	-17 416 817,27	-17 416 817,27
Kertyneet poistot 31.12.2022	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	117 452 600,00	121 211 223,12	238 663 823,12

LIITE 8: RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Rahoitustuotot	2022	2021	Muutos 2022-2021
Korot euromääräisistä saamisista	11 572 036,51	12 155 542,17	-583 505,66
Korot valuuttamääräisistä saamisista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	0,00	0,00	0,00
Osingot	0,00	0,00	0,00
Liikelayritysten voiton tuloutukset	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot yhteensä	11 572 036,51	12 155 542,17	-583 505,66
Rahoituskulut	2022	2021	Muutos 2022-2021
Korot euromääräisistä veloista	289,38	61,18	228,20
Korot valuuttamääräisistä veloista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	0,00	0,00	0,00
SWAP-maksut veloista	0,00	0,00	0,00
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	77 993 010,11	63 678 099,03	14 314 911,08
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00
Rahoituskulut yhteensä	77 993 299,49	63 678 160,21	14 315 139,28
Netto	-66 421 262,98	-51 522 618,04	-14 898 644,94

LIITE 9: TALOUSARVIOTALOUDESTA ANNETUT LAINAT

Sektori	Lainapääoma 31.12.2022	Lisäys 2022	Vähennys 2022	Lainapääoma 31.12.2021	Pääomamuutos 2022-2021
Yritykset ja asuntoyhteisöt	999 814 262,84	125 636 431,70	127 219 121,71	1 001 396 952,85	- 1 582 690,01
Yritykset	991 818 062,84	125 577 049,70	127 191 202,51	993 432 215,65	- 1 614 152,81
Julkiset yritykset	4 259 140,49	440 224,00	772 642,33	4 591 558,82	-332 418,33
Yksityiset yritykset	987 558 922,35	125 136 825,70	126 418 560,18	988 840 656,83	-1 281 734,48
Asuntoyhteisöt	7 996 200,00	59 382,00	27 919,20	7 964 737,20	31 462,80
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	2 987 274,00	391 245,00	427 943,67	3 023 972,67	-132 121,82
Muut rahoituslaitokset	2 987 274,00	391 245,00	427 943,67	3 023 972,67	- 132 121,82
Kotitaloudet	0,00	0,00	7 350,10	7 350,10	-7 350,10
Palkansaajakotitaloudet	0,0	0,00	7 350,10	7 350,10	- 7 350,10
Kotitalouksia palvelevat voittoa tav	175 000,00	0,00	0,00	175 000,00	175 000,00
Muut voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	175 000,00	0,00	0,00	175 000,00	175 000,00
Sektori tuntematon	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ei tiedossa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	1 002 976 536,84	126 027 676,70	127 654 415,48	1 004 603 275,62	-1 547 161,93

Liitteessä 9 esitetään tiedot ainoastaan Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin tuotekehityslainoista.

Sektorijako perustuu Tilastokeskuksen ja Valtiokonttorin lainajärjestelmän tietoihin.

Sektorikohtaiset lainapääoman alkusaldot ovat muuttuneet vuoden 2021 tilinpäätöksessä ilmoitetuista. Sektorikohtaiset erot johtuvat tehdyistä sektorimuutoksista.

Nostamattomat lainat (v. 2022 9.273.468 M€ ja v. 2021 4.014.853 M€), Valtiokonttorin tekemä alkusaldon muutos (7.882,57 €)

sekä ylimääräiset lyhennykset lainalajilla 3900 (5.040,98 €) sisältyvät yritykset -sektorin tietoihin

LIITE 10: ARVOPAPERIT JA OMAN PÄÄOMAN EHTOISET SIJOITUKSET

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	Kappalemäärä	Markkina-arvo	31.12.2022			31.12.2021	
			Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	50 101		117 452 600,00				102 552 600,00
Fird-osuuskunta	1		100,00	25			100,00
Business Finland Venture Capital Oy	50000		50 000,00	100			50 000,00
Business Finland Venture Capital Oy			59 000 000,00	100			59 000 000,00
Business Finland Oy	100		2 500,00				2 500,00
Business Finland Venture Capital Oy			11 000 000,00	100			11 000 000,00
Business Finland Venture Capital Oy			15 700 000,00	100			15 700 000,00
Business Finland Venture Capital Oy			6 000 000,00	100			6 000 000,00
Business Finland Venture Capital Oy			10 800 000,00	100			10 800 000,00
Business Finland Venture Capital Oy			14 900 000,00	100			
Osakkeet ja osuudet yhteensä			117 452 600,00				102 552 600,00

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2022	Kirjanpitoarvo 31.12.2021
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	121 211 223,12	135 506 450,46
Pääomalainat	121 211 223,12	135 506 450,46
Yhteensä	121 211 223,12	135 506 450,46

LIITE 11: TASEEN RAHOITUSERÄT JA VELAT

31.12.2022	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euromääräisten joukkovelkakirjalainojen ostot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euromääräiset lainasaamiset	0,00	0,00	872 240 280,82	0,00	503 518,97	130 232 737,05	1 002 976 536,84
Muut euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut valuuttamääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut lyhytaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	-227,48	0,00	0,00	-227,48
Yhteensä	0,00	0,00	872 240 280,82	-227,48	503 518,97	130 232 737,05	1 002 976 309,36

Asiakkaiden nostamattomat lainamaksatuspäätökset (yht. 9 273 468 eur) sisältyvät euromääräisten lainasaamisten yli 5 vuoden vaihtuvakorkoisten lainojen tietoihin.

Valtiokonttorin raportilla ei ole mukana kirjanpidon lainasaamisissa olevia tuotteen 3900 tapahtumia (23 099,96 eur).

LIITE 12: VALTIONTAKAUKSET JA -TAKUUT SEKÄ MUUT MONIVUOTISET VASTUUT

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2022	Määräraha- tarve 2023	Määräraha- tarve 2024	Määräraha-tarve 2025	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	605 557,67	381 612,60	374 800,99	388 856,02	822 624,56	1 967 894,17

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2022	Määräraha- tarve 2023	Määräraha- tarve 2024	Määräraha-tarve 2025	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Muut monivuotiset vastuut yhteensä 605 557,67 381 612,60 374 800,99 388 856,02 822 624,56 1 967 894,17

LIITE 13: TASEESEEN SISÄLTYVÄT RAHASTOIDUT VARAT

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilla ei ole esitettävää liitteelle 13.

LIITE 14: TASEESEEN SISÄLTYMÄTTÖMÄT RAHASTOIDUT VARAT

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilla ei ole esitettävää liitteelle 14.

LIITE 15: VELAN MUUTOKSET

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilla ei ole esitettävää liitteelle 15.

LIITE 16: VELAN MATUREITEETIJAKAUMA JA DURAATIO

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilla ei ole esitettävää liitteellä 16.

LIITE 17: OIKEIDEN JA RIITTÄVIEN TIETOJEN ANTAMISEKSI TARVITTAVAT MUUT TÄYDENTÄVÄT TIEDOT

Talousarviokirjanpito sisältää momentilla 32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan n. 9,3 milj. euroa nostamattomia lainoja, jotka on kirjattu momentille maksatuspäätösperusteisesti. Nostamattomat lainat sisältyvät taseessa pitkäaikaisiin saamisiin sekä muihin lyhytaikaisiin velkoihin. Nostamattomista lainoista 0,18 milj. euroa on vuodelta 2021 (2 kpl) ja 9,12 milj. euroa vuodelta 2022 (59 kpl). Tilapäisten häiriölainojen osuus nostamattomista lainoista on 0,8 milj. euroa (10 maksatuspäätöstä). Nostamattomien lainojen määrä oli 0,9 % lainakannasta (v. 2021 0,4 %).

Energiatuen momentin 32.20.41 osalta liikekirjanpidon kirjaustapaa on muutettu vuonna 2022 investointien osalta. Investointien siirtotalouden kulut on kirjattu vuonna 2022 pääomatalouden kuluiksi. Aiempina vuosina energiatuen investoinnit on kirjattu käyttötalouden kuluiksi.

LIITE 18: KILPAILULLISEN TOIMINNAN TULOSLASKELMA SEKÄ KUVAUS KUSTANNUSLASKENNAN PERIAATTEISTA

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilla ei ole esitettävää liitteellä 18.

LIITE 19 BUSINESS FINLANDIN TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT 2022

TUNNUSLUKU	2020 TOTEUTUMA	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA	2022 TAVOITE
YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS:				
Globaalisti erittäin menestyviä yrityksiä				
1. (TAE) Business Finlandin asiakkaiden viennin kasvuprosentin ja OECD-maiden viennin keskimääräisen kasvuprosentin erotus, %-yksikköä. ¹	1	1	-	> 1
2. Rahoitettujen hankkeiden synnyttämä vuosittainen vienti/Business Finlandin TKI-rahoitus (vientikerroin). ²	39	36	41	> 20
Kestävän kehityksen ratkaisujen ja toiminnan kehittäjiä				
3. (TAE) Niiden palvelutapahtumien osuus, jotka liittyvät kestävän kehityksen edistämiseen (%).	-	17	30,2	> 50
4. Vähähiilisyys- ja kiertotalouteen panostavien TKI-rahoitusasiakkaiden liikevaihto hankkeiden tavoitevuonna, milj. euroa (arvio).	13 262	8 117	12 880	7 500
Liiketoiminnan rohkeita uudistujia				
5. (TAE) Business Finlandin asiakkaiden yhteenlaskettujen T&K-panostusten kasvu, %. ³	4,7	2,1	16,7	> 6
6. Rahoitetut ekosysteemialoitteet, joissa tavoitteena yli 1 mrd. euron kokonaisuus, kpl.	12	5	10	5
7. Business Finlandin EU-neuvontapalvelujen laajuus: Avain- ja fokusasiakkaille annettu EU-neuvonta, %.	-	11,1	18,2	20
8. Rekisteröidyt ulkomaiset yöpymiset, 1 000 vrk ⁴ .	2 292	2 085	5 000 (arvio)	6 000
9. Ulkomaisten investointien työllistävyys (työpaikkojen lukumäärä, arvio).	916	609	735	500

1 Mittarin toteuman laskenta voidaan tehdä vasta kun riittävän kattavat vienti- ja OECD-maiden vertailutiedot ovat käytettävissä vuodelta 2022, arviolta huhtikuussa 2023.

2 Rahoitetun hankkeen loppuraportissa asiakkaan antama vientiennuste korjattuna Business Finlandin asiantuntija-arviolla / hankkeen Business Finlandilta saama rahoitus.

3 Mittarin arvo on vuoden 2020 Business Finlandin asiakkaiden TKI-panosten muutos vuosina 2020–2021, mikä on tuorein käytettävissä oleva tieto.

4 Visit Finlandin toimenpiteillä on vain osittainen vaikutus.

TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS:				
Toiminnallinen tehokkuus				
10. Rahoitustyön kokonaiskustannus / myönnetty rahoitus, %. ⁵	1,0	2,8	2,3	<3,0
Rahoitustyön kokonaiskustannus / myönnetty rahoitus, %, ilman häiriö- ja RRF rahoitusta.	1,7	2,5	2,9	
11. Business Finlandin asiakkaiden lukumäärä / yhteenlasketut toimintamenot (operatiiviset kustannukset yhteensä), asiakasta / milj. euroa. ⁶	65	62	61	>66
Tuotokset ja laadunhallinta				
12. (TAE) Business Finland -asiakkaiden suositteluhaluus (NPS, asteikko -100 - +100).	+66	+59	+67	>+60
HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN:				
13. (TAE) Kokonaistyötyytyväisyys (asteikko 1–5). ⁷	3,3	3,5	3,7	>3,7

⁵ Sisältää koronaviruspandemiaan liittyvän poikkeustilannerahoituksen, mikä näkyy erityisesti vuoden 2020 toteutumassa.

⁶ Asiakkaiden lukumäärässä ei ole mukana asiakkaita, joiden ainoa asiointimuoto on koronaviruspandemiaan liittyvä poikkeustilannerahoitus, sillä koronarahoitus on Business Finlandin normaalista toiminnasta poikkeava erillistehtävä.

⁷ Vuosien 2020–2022 toteumat on laskettu Siqni-palautteesta. Kyselyjen tulokset on muunnettu asteikolle 1–5 vertailua varten.

LIITE 20 BUSINESS FINLANDIN TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT 2022

TUNNUSLUKU	2020 TOTEUTUMA	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA	2022 ARVIO
YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS:				
Globaalisti erittäin menestyviä yrityksiä				
1. Pk-asiakasyritysten (sis. midcap) viennin kasvu (1 v. muutos), milj. euroa ja %.	71 milj. e 1 %	1500 milj. e 16,5 %	730 milj. e 14 % (ennuste)	400 milj. e 7 %
2. Kasvua ja kansainvälistymistä hakevien Business Finland -asiakkaiden jalostusarvon kasvu (%). ¹	8	-4	17	5
3. Tiivistä kansainvälistä yhteistyötä sisältävien hankkeiden osuus kaikista rahoitetuista hankkeista (%).	17	16	11	14
4. Uusien t&k&i-yritysten osuus kaikista t&k&i-rahoitusta saaneista yritysasiakkaista, %.	34	30	29	35
5. Kansainvälistymispalveluja käyttäneiden pk- ja midcap-yritysten viennin kasvu (3 v. muutos) – Team Finland, % (arvio).	9 ²	25	24,4 (ennuste)	20
6. T&k&i-rahoituksen aikaansaamat työpaikat, lkm (arvio työpaikoista hankkeen tavoitevuonna).	38 835	24 937	32 610	35 000
7. Kasvua ja kansainvälistymistä hakevien Business Finland -asiakkaiden lukumäärän kasvu, %, ja poisluettuna t&k&i-rahoitusasiakkaat, %	1 9,5	1 0	-5 -2,8	3 10
8. Business Finlandin rahoitusasiakkaiden lukumäärä, kpl. ³	3 270	3 150	3 718	3 200
Kestävän kehityksen ratkaisujen ja toiminnan kehittäjiä				
9. Rahoitus vähähiilisyttä ja kiertotaloutta edistäviin ratkaisuihin, milj. euroa.	305	270	392	400
10. Business Finlandin rahoitus puhtaan energian t&k&i-toimintaan, milj. euroa.	66	62	103	70
11. Innovatiiviset julkiset hankinnat: lukumäärä ja rahoitus.	2 0,33 milj. e	3 0,75 milj. e	3 0,75 milj. e	5 2 milj. e
12. Johtaminen ja työn muutos: työorganisaatioiden kehittämishankkeiden lukumäärä ja rahoitus	78 2,7 milj. e	33 0,8 milj. e	7 0,95 milj. e	100 4 milj. e

1 Mittarin arvo (vuosi 2022) perustuu vuoden 2021 tilinpäätöstietoihin.

2 Vuoden 2020 toteuma 9 % perustuu koko vuoden toteutuneeseen vientitietoon. Vuonna 2020 tilinpäätöksessä raportoitu 12 % on perustunut tammi-marraskuun toteutuneisiin tietoihin ja arvioon joulukuun viennistä.

3 Rahoitusasiakkaiden lukumäärässä v. 2020 ei ole mukana koronaviruspandemiaan liittyvän poikkeustilannerahoituksen asiakkaita. Poikkeustilannerahoitus vaikutti myös v. 2021 asiakasmääriin: useat vuonna 2020 käynnistyneet projektit jatkuivat vuodelle 2021, mikä vähensi normaalin TKI-rahoituksen kysyntää vuonna 2021. Vuonna 2022 rahoitusasiakkaiden määrä kääntyi jälleen nousuun.

Liiketoiminnan rohkeita uudistujia				
13. Pk-yritysten (ei sis. midcap) osuus t&k&i-rahoituksesta, %.	58	59	54	65
14. Ulkomaisten investointien määrä (milj. euroa).	575	161	203	300
15. Suomen markkinaosuus ulkomaisten matkailijoiden yöpymisistä suhteessa muihin Pohjoismaihin (%).	14	9	13 (arvio)	11
16. Kansainväliset matkailutulot (matkailutase), milj. e ⁴ .	1 089	909	2120 (arvio)	2 000
17. Yritysten arvio tutkimustulosten ja osaamisten kaupallisen hyödyntämisen todennäköisyydestä, %.	78	89	85	75
TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS:				
Toiminnallinen tehokkuus				
18. Uuden t&k&i-rahoitushakemuksen käsittelyaika pk-yrityksille (vrk). ⁵	50	84 ⁶	43	45
Tuotokset ja laadunhallinta				
19. Business Finland pk-yritysasiakkaiden suositteluhaluus (asteikko -100 - +100).	+65	+54	+76	> +60
20. Sidosryhmätyytyväisyys Business Finlandin Visit Finland -toimintoon (asteikko 1–5).	4,4	4,3	4,5	4,0
21. Sidosryhmätyytyväisyys Business Finlandin Talent Boost -toimintoihin (asteikko 1–5).	3,9	3,9	4,6	3,6
22. Business Finland -asiakkaan kokemus Team Finland -palveluiden tiedonsaannista (asteikko 1–5).	3,6	3,3	3,5	3,9
HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN:				
23. Johtamisindeksi (asteikko 1–5). ⁷	3,9	3,9	4,1	3,9
24. Business Finlandin henkilöstön liikkuvuus, %.	8,7	4,6	5,6	4

⁴ Ulkomaisesta matkailusta saatavat vientiin rinnastettavat tulot (ilman kuljetustuloja).

⁵ Ei sisällä koronapandemiaan liittyvää poikkeustilannerahoitusta.

⁶ Vuoden 2021 tilinpäätöksessä raportoitu vuoden 2021 toteuma (84 vrk) sisältää vain osan laskennan piiriin kuuluvista projekteista. Kun kaikki projektit otetaan mukaan laskentaan, käsittelyaika on 55 vrk. Virhe johtuu raportointijärjestelmän asetuksista, jotka on korjattu loppuvuonna 2022. Vuoden 2022 toteuma on laskettu korjatuilla asetuksilla.

⁷ Vuosien 2020–2022 toteumat on laskettu Signi-palautteesta. Kyselyjen tulokset on muunnettu asteikolle 1–5 vertailua varten.

ALKAVIEN YRITYSTEN PÄÄMASIJOITUSTOIMINTA				
Tunnusluku	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2022 toteutuma	2022 tavoite
Vuoden aikana tehtyjen uusien rahastositoumusten lukumäärä, kpl (TAE)	1	0	1	1-3
Yksityisen pääoman osuus Business Finland Venture Capital Oy:n rahastosi- joituskohteissa, % (TAE)	50	50	50	50
Business Finland Venture Capital Oy:n rahastosijoituskohteiden vuosittainen pääomanlisäys, milj. euroa ¹	-	7	17	75

¹ Pääomanlisäykseen lasketaan uusien rahastosijoituskohteiden pääomat vuoden lopulla sekä vuoden aikana tapahtuneet pääoman korotukset aiemmissa rahastosijoituskohteissa. Pääomanli-
säykseen lasketaan mukaan Business Finland Venture Capital Oy:n ja rahastosijoituskohteiden muiden sijoittajien sijoitukset.

15 Allekirjoitus

Business Finlandin johtokunta on hyväksynyt Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin tilinpäätöksen Helsingissä 16. helmikuuta 2023.

Business Finland Oy ja Business Finland Venture Capital Oy laativat oman tilinpäätöksensä ja niiden yhtiökokous järjestetään Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen. Jos ilmenee, että yhtiökokouksilla on vaikutusta Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin tilinpäätöksen sisältöön, toimittavat osakeyhtiöt Innovaatiorahoituskeskukselle tarvittavat lisätiedot.

Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin tilintarkastuksesta vastaa valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

Tilinpäätös on allekirjoitettu sähköisesti.

JOHTOKUNTA

- Päivi Marttila, puheenjohtaja
- Petri Peltonen, varapuheenjohtaja
- Juha Ala-Mursula
- Jaakko Aspara
- Sami Lampinen
- Laura Langh-Lagerlöf
- Miia Porkkala
- Nina Vaskunlahti

BUSINESS FINLANDIN PÄÄJOHTAJA

Nina Kopola

BUSINESS FINLAND

Business Finland on globaalin kasvun kiihdyttämö. Luomme edellytyksiä uudelle kasvulle auttamalla yrityksiä kansainvälistymään sekä rahoittamalla tutkimusta ja innovaatioita. Huippuasiantuntijamme ja uusin tieto nopeuttavat markkinoiden mahdollisuuksien tunnistamista ja auttavat muuttamaan ne kansainvälisiksi menestystarinoiksi.

WWW.BUSINESSFINLAND.FI